nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 40 lir

TRST, nedelja 9. septembra 1962

Leto XVIII. - Št. 200 (5284)

Proslavimo Bazovico v duhu enotnosti!

Jugoslovanski časopisi so na osnovi raznih govoric prikazali dogodke na svoj način: da so štiri jetnike privezali na stole s težkimi verigami; da so jetniki odklonili, da jim zavežejo oči; da so vzklikali dosledni in se v splošnem zadržali junaško, tako da so med prisotnimi vzbudili občudovanje.

Uradna poročila, ki so bila poslana Mussoliniju in ki so trudila ,da bi to verzijo zabrisala ter ugotovila «resnico», so bila zelo značilna: «Jetnike drugega za drugim privezali na stole — in to ne s težkimi verigami — ampak z vrvmi, ki jih je poveljstvo predhodno kupilo... Štirje obsojenci (končno, ko so že privezani na stole, so obsojenci in ne več preprosti jetniki) so dejansko odklonili, da bi jim zavezali oči, toda to so storili brez bahaštva... Obsojenci niso vzklikali svoji domovini; le eden med njimi je komaj slišnim glasom — tako da so ga slišali le nekateri, ki so stali poleg njega — izgovoril sledečo frazo: «Fantje, vzkliknimo: «Živela Jugoslavija!», nakar so tudi ostali za njim odgovorili «Živela».

Edino konzul, ki je poveljeval milici, in ki je bil tam zato, da ustreli in ne zato, da bi bil ustreljen, ni imel komaj svojega glasu: nasprotno: stopil je v sredino kvadrata in zelo glasno prečital popolno besedilo smrtne obsodbe». To povedo uradne vesti poročevalca Ferrettija, ki je prisostvoval prizoru. Iste vesti nam povedo, da so streli odjeknili ob 5. uri 43 minut in da so trupla takoj položili v krste in jih odpeljali na pokopališče. Ob 5.51 je bilo strelišče povsem prazno in bataljon črnih srajc, ki se je «začudovito odločno in trdno» je že vračal.

Pri četrt ure so trajale tragične «mučne pripravljalne operacije» ob prisotnosti obsojencev. Mussolinijevi milici pa je bilo dovolj osem minut, da je bila pripravljena — rekli bi — bežati s kraja, kjer so bili pod grozotnim vtisom prizora, ki so pri njem sodelovali.

Tako je znani tržaški antifašist in zgodovinar prof. Carlo Schiffrer v članku, ki ga je objavila revija «Umana» leta 1954, orisal zadnje trenutke bazoviških junakov. Kot sam pravi, je navedena dejstva ugotovil na osnovi originalnih uradnih dokumentov.

Zvonimir Miloš je imel takrat 27 let, Ferdo Bidovec 22 let, Vekoslav Valenčič 33 let in Franc Marušič 24 let. Vsi štirje so bili neporočeni, odslužili so vojaški rok in so si služili kruh.

Prav mladi fantje, slovenski dijaki, delavci in trgovski uslužbenci, so v tem za nas že oddaljenem razdobju s silo odgovorili na silo, so se odločno uprli fašističnemu divjanju. Na je takrat povsem točno ugotovila, da v fašističnih razmerah sploh niso več možne legalne akcije. Proti fašizmu in fašističnemu potujčevanju je bil možen samo oborožen odpor.

Začele so goreti šole po vaseh na Krasu, v bližini Trsta in po Istri. Množili so se napadi na fašistične miličnike, počili so peklenski stroji. Na prvem procesu je septembra 1930 državni pravdnik general Massimo Dessy v obtožnici, ki je osem obtožencev dolžila: 31 oboroženih napadov in neizvršenih poskusov umorov fašistov, 13 ubojev fašistov, 18 požganih šol in otroških vrtcev (italijanski v slovenskih vaseh) in 8 atentatov.

Višek pa je ta odpor dosegel z bombo, ki jo je položil Bidovec v poslopje fašističnega glasila «Il Popolo di Trieste» in ki jo je Miloš prižgal z zažigalnikom. V pogon je stopil fašistični policijski aparat, ki mu je uspelo «odkriti» krivce in z mučenjem izsiliti priznanja. Z ničimer pa ni mogel prikriti neizpodbitno dejstvo, da gre za odpor svobodoljubnega naroda, ki se bori za svoje pravice, ki se bori proti zatiralcem in samo proti njim.

Tako so se tudi morali pred posebnega sodišča s fašističnimi sodniki — saj obi sodniki niso dajali dokazov, za drastično obsodbo — za justični umor nedolžnih. Proces naj bi po pričakovanju oblastnikov razbil odpor, prestrašil slovensko prebivalstvo.

Prav tega pa niso dosegli. Med procesom je prišlo do oboroženega spopada pri Postojni, pri katerem je bil ubit fašistični miličnik Romano Mose in je padel Josip Kukec. Bazoviškemu procesu so sledili še številni, ki pa so bili tajni, saj se je fašizem zavedal, da na tak način ni ničesar dosegel. Odpor slovenskega ljudstva pa ni prenehal, nadaljeval se je v raznih oblikah, dokler ni prerastel že med vojno s partizanskim gibanjem v splošen zmagovit oborožen odpor.

Bazovica pa je postala svetel mejnik v zgodovini slovenskega naroda, ko se je svobodoljubna mladina uprla, ko je polna idealizma bila pripravljena na vse, pa tudi na najhujše žrtve. Te mladine ni vodilo v boj sovraštvo do drugega naroda, temveč samo do tega, kar je bilo v tem narodu najslabšega, kar je bilo najbolj gnilega. Pri tem so jih vodile prav svobodoljubne ideje italijanskega preporoda. Skratka, to je bil odpor proti fašizmu in proti zatiranju. Zato tudi ni slučajno, da je že takrat prišlo do živahnih stikov med slovenskim mladinskim odporniškim gibanjem in italijanskimi antifašisti, da je prav slovenska mladina preplavila področje Julijske krajine z antifašistično literaturo, ki so jo italijanski antifašisti povečini tiskali v Parizu in drugod.

Od takrat je minilo 32 let, polnih dramatičnih dogodkov. Fašizma ni več, oziroma samo še životarijo bedni, vedno manj pomembni ostanki. Italija je z odporniškim gibanjem prenovljena, je država z demokratično ureditvijo in globoko napredno republikansko ustavo, z močnim, odločujočim, naprednim delavskim in široko demokratičnim gibanjem, ki je v kali preprečilo vsak poskus vračanja na staro.

Vendar pa predstavlja junaštvo, predanost in pripravljenost na žrtve za visoke smotre, ki so jih pokazali bazoviški junaki, tudi danes za sedanjo mladino svetal vzgled v splošnih naporih za naš narodnostni obstoj, v naporih, da v širokem demokratičnem družbenem okolju dobimo Slovenci naše pravice.

Okoliščine so se bistveno spremenile, zato so se tudi povsem spremenili oblike, metode in načini dela. Bazoviški junaki so zrastli iz vrst slovenskih mladinskih kulturnih društev, ki jih je fašizem nato nasilno zatrl. Sedaj raste v podobnih kulturnih društvih, ki ponovno svobodno delajo, nov mlad rod, ki ima vse možnosti, da javno, legalno, demokratično, zato pa nič manj odločno in vztrajno pove, da na tem področju žive že toliko stoletij Slovenci, ki žele biti prijatelji in bratje s sorojaki druge narodnosti, ki pa nikakor niso pripravljeni, sprejeti prikrite ali odkrite asimilacije.

Zato je tudi Bazovica simbol enotnosti vseh Slovencev v pravičnih naporih za svoj narodnostni obstoj in razvoj. Bazoviški junaki so znali v tedanjih okoliščinah premostiti ideološke razlike, in to je zahteva velike večine slovenskega prebivalstva tudi sedaj. Težnja po enotnosti, po skupnih naporih za obrambo narodnostnih interesov je vedno globlja in prerašča ozke strankarske ter osebne razlike.

V takem okolju postaja nesmiselno in nevredno svetlih tradicij, ko se vrste k spomeniku na strelišču razne ločene delegacije, ko Slovenci sedaj v imenu te, nato pa v imenu druge organizacije polagamo vence. Prav s to ločenostjo, ki je mnogokrat umetna, od zunaj vnesena, pa ne častimo dostojno spomina junakov, nismo dorasli njih svetli žrtvi.

Bazovica mora postati ne samo simbol temveč skupna točka, ki združuje vso slovensko manjšino, ki živi v Italiji, v njenih skupnih naporih. Pozabimo in odstranimo, kar nas ločuje, in iščimo, kar nas v narodno-obrambnem delu druži.

S to mislijo stopimo danes pred spomenik in se poklonimo spominu Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča.

BOGO SAMSA

Prizor s polaganja vencev na grob bazoviških junakov v četrtek 6. t. m.

V premislek

Pred začetkom letošnje kulturno-prosvetne sezone

Vroče je še, toda koledarska jesen se je že začela, z njo pa se bliža tudi čas, ko bo po letnem premoru začelo oživljati naše kulturno življenje. Kakšno bo to življenje po kvaliteti in kvantiteti, je odvisno seveda predvsem od nas samih, t.j. od naših prosvetnih društev in prosvetnih organizacij ne glede na njihovo politično in ideološko obeležje, ker se moramo danes, bolj kot smo doslej, zavedati, da kulturno-prosvetnega življenja naše narodne skupnosti ne moremo in tudi ne smemo več ločiti po tej ali oni barvi, po tej ali oni miselnosti, po tem ali onem prepričanju.

Prepričani smo, da so tako osrednje kulturno-prosvetne organizacije, kot njim pripadajoča ali pa tudi povsem neodvisna društva, že začele razmišljati in se pripravljati na novo sezono in upamo, da bomo v najkrajšem času lahko o teh pripravah in načrtih tudi kaj konkretnega poročali. Med drugim nam je na primer znano, da je tajništvo Slovenske prosvetne zveze imelo v preteklih dneh prve stike in da bo v kratkem sklicalo ločena pripravljalno-informativna sestanka s prosvetnimi delavci v Trstu in v Gorici in posebej tudi sestanke s pevovodji. Namen teh sestankov pa ni samo v načrtovanju dela za neposredno prihodnost, temveč v prvi vrsti pregled in analiza trenutnega položaja po društvih in vaseh, ker je dejansko na osnovi tega kar obstaja in deluje mogoče začeti s kakršno koli načrtnostjo.

V okviru neposrednih nalog, ki si jih je zadala Slovenska prosvetna zveza, so tudi priprave na tradicionalno Prešernovo proslavo, ki zahteva mobilizacijo vseh sil in sodelovanje vseh prosvetnih področij. Prav tako smo izvedeli, da namerava SPZ posvetiti letos še večjo pozornost poljudnoznanstvenim in drugim predavanjem, ker je lanska sezona pokazala, da so ljudje, predvsem na podeželju, takih predavanj željni in da so tudi zelo koristna. Nadalje bo SPZ skušala tudi v novi sezoni organizirati čimveč gostovanj kulturno-umetniških skupin iz Slovenije, ker predstavljajo taka gostovanja živo vez med matičnim narodom in njegovim delom v zamejstvu. Seveda so taka gostovanja vedno odvisna od razpoložljivih sredstev, za katere pa je znano, da so skromna. Zato je število gostovanj iz Slovenije in Jugoslavije sploh v znatni meri odvisno tudi od naše slovenske javnosti same oziroma od tega, kakšno moralno in materialno pomoč bo naša javnost pripravljena dati organizatorjem, kako bo ta gostovanja obiskovala itd. Program gostovanj seveda še ni izdelan, ker je to stvar prostih terminov, razpoložljivih prostorov in drugega, vendar pa lahko že omenimo, da se pripravlja gostovanje «Koroškega okteta», kar bi utegnilo predstavljati tudi lepo pobudo za čim tesnejše stike med koroškimi in Slovenci v Italiji.

In ko smo že pri pevskem zboru, se moramo z določenim zadoščenjem povrniti na gostovanje pevskega zbora primorskih akademikov «Vinko Vodopivec». Prav to gostovanje prirejeno v zelo neprimernem času, na neprimernem in na oddaljenem stadionu je namreč pokazalo, da med našimi ljudmi ljubezen do lepega in kvalitetnega petja nikakor ni zamrla. Pokazalo je, kako so naši ljudje žejni takih in podobnih gostovanj. Prepričani pa smo tudi, da je pri marsikaterem pevcu vzdramilo željo, da bi tudi pri nas zborovsko petje znova bolj zaživelo, v skladu z našo bogato pevsko tradicijo. Mladi primorski rojaki-študenti z onstran meje so pokazali s svojim nastopom toliko mladostnega navdušenja, toliko pristnega idealizma, da sta se ti dve njihovi osnovni lastnosti nujno morali vriniti v razmišljanje vsakega našega zavednega slovenskega poslušalca v dvorani na stadionu «Prvi maj» in izvabiti vprašanje, zakaj pa pri nas ni tako? Zakaj ni pri nas med našo študentovsko mladino takega navdušenja, takega idealizma? Zakaj naša mladina ne čuti nobene ali skoraj nobene notranje potrebe, da bi se izživljala tudi v zborovskem petju?

In ne samo mladina! Vprašujemo se, kaj je z zborom «Jacobus Gallus», ki je vendar s takim velikim obetanjem začel svojo dejavnost? In z ostalimi zbori? Ko si postavljamo ta vprašanja, z grenkobo (toda ne z nevoščljivostjo!), ugotavljamo, da so letos nastopili na mednarodnem zborovskem tekmovanju v Arezzu kar štirje italijanski zbori iz Trsta in da smo takorekoč priče renesansi italijanskega zborovskega petja v Trstu. Mi pa, ki imamo vendarle prav na Tržaškem in na Goriškem tako bogato zborovsko tradicijo, z našimi zbori usihamo!

Prav gotovo se vsi strinjamo, da tako ne sme naprej. Naše zbore in našo prosveto sploh moramo oživiti in to s skupnimi napori, ker nas lahko le skupni napori vodijo k uspehu.

J. K.

PSI zahteva gospodarsko načrtovanje

Fanfani in Moro hočeta predčasne volitve, da bi bili kos naraščajoči opoziciji?

RIM, 8. — Vedno vztrajneje se vzdržujejo govorice o predčasnem razpustu parlamenta in o razpisu splošnih političnih volitev, ker sta Fanfani in Moro baje mnenja, da bi bilo umestno skrajšati življenje sedanji vladi, da bi se tako izognili oviram, ki jih predvidevajo, ko bo treba uveljaviti tisti del vladnega programa, ki obsega deželno ureditev in reformo zastarelih oblik proizvodnih odnosov v kmetijstvu.

Predvideva se namreč, da bo ta del vladnega programa, zlasti kar zadeva deželno ureditev, naletel na večji odpor ne samo desne opozicije, ampak tudi zmernejših krogov med demokristjanskimi parlamentarci in PSDI, če bi se socialistična stranka predhodno ne obvezala, da ne bo blokirala s KPI na ravni avtonomnih deželnih uprav. Tega pa ne more storiti niti sedanje vodstvo niti sedanji centralni odbor PSI, ampak je za to potrebno sklicanje kongresa stranke. Spričo zdravstvenega stanja voditelja PSI Nennija pa se domneva, da bodo sklicali kongres stranke šele v jeseni prihodnjega leta. Od tod težnja Fanfanija in prvakov KD, da bi anticipirali splošne volitve in se predstavili volivcem v ugodnejših pogojih in tako predhodno utrdili politiko levega centra.

Da se glede tega nekaj kuha, kažejo tudi ne le razgovori med Fanfanijem, Saragatom, Morom in Realejem pred počitnicami, ampak predvsem včerajšnji razgovori Fanfanija z Morom in Saragatom ter današnji razgovor Realeja s Pieraccinijem in Brodolinijem od PSI. Brodolini je po razgovoru izjavil novinarjem, da so si z Realejem izmenjali mišljenje o splošnem političnem položaju in da bo v prihodnjih dneh obiskal Nennija in ga obvestil o staliških, ki jih je izrazil Reale. Kazno je, da je vse odvisno v glavnem od PSI in od tega, ali bo kongres stranke v predvidenem roku, ali pa ga nameravajo res odložiti do jeseni prihodnjega leta. Da je glavna ovira vprav v uveljavljenju deželne ureditve, bi kazala tudi okoliščina, da Saragat, ob priliki nedavnega intervjuja za ilustrirani tednik «Epoca», ni hotel odgovoriti na vprašanje, kaj meni o deželni ureditvi in si je pridržal pravico, da o tem spregovori kasneje. Če k temu dodamo še včerajšnji obisk Mora pri Nenniju, ki so ga sicer prikazali le kot vljudnostni obisk pri voditelju stranke, ki podpira sedanjo vlado, vendar pa je več kot verjetno, da sta se v razgovoru dotaknila tudi drugih vprašanj, potem je moč zaključiti, da govorice o predčasnih splošnih volitvah le niso brez podlage.

V jutrišnjem uvodniku socialističnega glasila «Avanti!» se Pieraccini zadržuje na vprašanju gospodarskega načrtovanja, ki ga označuje za «nov teren borbe». Potem ko je dejal, da je program vlade levega centra priprava za politiko gospodarskega načrtovanja, poudarja, da so nacionalizacija električne industrije, deželna ureditev in reforma v kmetijstvu «bistveni instrumenti za politiko gospodarskega načrtovanja». Glede tega — nadaljuje Pieraccini — tudi na levici ni vedno vse jasno, ker nekateri menijo, da gospodarsko načrtovanje pomeni na Zahodu le voljo monopolov, ker da more biti država v kapitalističnem sistemu le orodje velikih koncentracij gospodarske oblasti: «Gre za stališče, ki je privedlo komuniste (ali se spominjate predvolilne kampanje leta 1958?), da so, proti nam, v celoti obsodili evropsko skupno tržišče kot izključno reakcionaren proces, danes pa so ,po toliko letih, opazili, da je stvarnost mnogo bolj zapletena od starih shem». Gospodarsko načrtovanje, pravi Pieraccini, prizadene določene interese in podpira druge koristi; predstavlja torej «teren spopada, borbe, kjer se napreduje ali nazaduje, kjer se — v današnjih časih — zmaga ali izgubi» «Vladni program je organska celota in tako ga je treba razumeti; ni ga moč uveljaviti le na pol, ne da bi s tem kompromitirali zakasnili, prizadeli bodočo politiko gospodarskega načrtovanja. Političnim silam, ki bodo uveljavile gospodarsko načrtovanje v prihodnji legislaturi, je treba dati potrebne instrumente, od dežel do reforme v kmetijstvu, od energetskih virov do novih, gibčnih, modernih struktur javne uprave». V nadaljevanju Pieraccini poudarja, da gospodarsko načrtovanje ne sme biti centralizirano, oblastno, ker to vodi k birokratizaciji vsega družbenega življenja in političnega sistema, ampak mora imeti demokratični značaj. Pieraccini zaključuje: «Če bo politika levega centra premagala konservativno fronto, bomo imeli načrt, ki bo načel monopolistično oblast in bo dal gospodarskemu razvoju določen smisel: razvoj v interesu skupnosti».

POČASTITEV SPOMINA BAZOVIŠKIH JUNAKOV

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

priredi **DANES ob 15.30**

pri SPOMENIKU na STRELIŠČU pri BAZOVICI

PROSLAVO S POLAGANJEM VENCEV

Govorili bodo: ZORKO JELINČIČ za Odbor za proslavo bazoviških žrtev, Zvezo političnih preganjancev in za Zvezo partizanov

GIOVANNI POSTOGNA za ANPPIA ter ANPI
DR. BRUNO PINCHERLE za FIAP.

Sodeloval bo pevski zbor prosvetnega društva iz Bazovice.

DANES

Zahteva, ki jo je Kennedy v petek postavil pred kongresom za vpoklic pod orožje 150.000 rezervistov, je v vsem svetovnem tisku imela včeraj največji odmev. Politični opazovalci v Washingtonu so jo takoj označili kot «nepričakovano in hudo», komentator sovjetske uradne tiskovne agencije TASS pa je poudaril, da pomeni zahteva «znamenje moči, ki jo imajo v Washingtonu zagovorniki povečanja mednarodne napetosti», in da se «na hodnikih ameriškega kongresa ne govori o drugem kot o intervenciji proti Kubi». Hkrati pa komentator dopušča možnost, da hoče Kennedy s svojim sklepom «pritiskati na prihodnjo konferenco zunanjih ministrov ameriških držav». Večina ostalih komentatorjev je mnenja, da se nekaj pripravlja proti Kubi, saj pri kampanji v tem smislu sodelujejo ves ameriški tisk, radio, televizija in druga propagandna sredstva.

Medtem ko so Ben Belovi vojaki začeli prihajati v predmestja Alžira — na podlagi sporazuma — je alžirska začasna izvršna oblast sporočila, da volitve za ustavodajno skupščino ne bodo 16. t. m., temveč šele 20. t. m. Hkrati se bodo uradi četrte vilaje preselili iz Alžira v Blido, Ben Bela je včeraj po ovinkih nakazal možnost, da bo Belkasem podpredsednik prve stalne alžirske vlade.

Zanimanje se je z de Gaullovega potovanja, ki bo zaključeno danes po včerajšnjem trinajstem generalovem govoru v nemščini (v Muenchenu), preneslo včeraj na jutrišnji začetek konference predsednikov vlad britanskega Commonwealtha, ki bodo predvsem razpravljali o pristopu Anglije k evropskemu skupnemu tržišču. V Londonu, kamor je prispel včeraj tudi Nehru, je po mnenju opazovalcev ozračje nejasno, napeto in negotovo». Toda gotovo je že sedaj, da države Commonwealtha v glavnem nasprotujejo skupnemu tržišču. Tudi opozicijske stranke v teh državah povečini zavzemajo v tem pogledu stališče svojih vlad.

Zmeda, nejasnost in negotovost v Londonu pred začetkom konference Commonwealtha

Laburistične stranke zahtevajo še eno konferenco pred končno odločitvijo o vstopu Britanije v skupno tržišče - Nehru o nevarnosti, da skupno tržišče postane podaljšek NATO

LONDON, 8. — Ozračje v Londonu dva dni pred začetkom konference ministrskih predsednikov Commonwealtha je po mnenju opazovalcev nejasno, napeto in negotovo.

Danes popoldne se je končalo zasedanje socialistične internacionale, kjer so predstavniki opozicije držav Commonwealtha ter predstavniki angleške laburistične stranke in evropskih socialdemokratskih strank razpravljali o vstopu Velike Britanije v skupno tržišče.

Na podlagi končnega sporočila so opazovalci v Londonu dobili vtis, da so opozicijske stranke v državah Commonwealtha, in še posebej v Avstraliji, Novi Zelandiji in Kanadi, zavzele enako stališče kakor njihove vlade, v nekaterih primerih pa so ga še bolj zaostrile.

Voditelj angleških laburistov Gaitskell in pred njim Healey sta se sklicevala na stališče laburističnih strank v državah Commonwealtha, da obrazložita svoje stališče čakanja. Laburisti zahtevajo sklenitev dvostranskih sporazumov med državami Commonwealtha in skupnim tržiščem pred morebitno vključitvijo Velike Britanije v to tržišče ali pa po njej.

Italijanski in nemški predstavniki so sporočili, da so naklonjeni vstopu Velike Britanije v skupno tržišče. Na splošno prevladuje v Londonu vtis, da so vsi delegati ponovili v glavnem že znano stališče.

Laburistične stranke v državah Commonwealtha nasprotujejo skupnemu tržišču. Gaitskell je v kratki izjavi poudaril, da bo laburistična stranka zahtevala splošne volitve, če bi vlada predlagala take pogoje, ki bi bili nesprejemljivi za vstop.

Gaitskell je zanikal, da so na sestanku s predstavniki opozicijskih strank Commonwealtha angleški laburisti menjali stališče. Prebral je skupno izjavo, v kateri laburistični voditelji zahtevajo, naj se ne sprejme noben dokončen sklep glede vstopa Velike Britanije v skupno tržišče, dokler se ne skliče še ena konferenca ministrskih predsednikov Commonwealtha po konferenci, ki bo v ponedeljek. Izjava pravi: «Menimo, da, če bi Velika Britanija vstopila v skupno tržišče na podlagi sedanjih sporazumov, bi nastala velika škoda mnogim deželam Commonwealtha in s tem tudi enotnosti te skupnosti.» Izjava dodaja: «Nismo mnenja, da bi mogla Velika Britanija vstopiti v skupno tržišče, dokler ne bodo sedanje medle obljube in sedanja zagotovila spremenjeni v jasne sporazume.»

Predsednik indijske vlade Nehru, ki je prišel danes v London, je na vprašanje, kaj misli o pogajanjih v Bruslju, odgovoril, da ta pogajanja ne potekajo ugodno za Indijo, in da je indijska vlada zaskrbljena zaradi škode, ki bi jo vstop Velike Britanije v skupno tržišče lahko prinesel indijskemu petletnemu načrtu in izvozu v Veliko Britanijo. Kar se tiče politične strani britanskega vstopa v skupno tržišče, je Nehru mnenja, da se bodo politične posledice čutile v Commonwealthu. Nehru je izrazil tudi upanje, da skupno tržišče ne bo postalo podaljšek NATO.

Medtem se mrzlično nadaljujejo pripravljalna posvetovanja med britanskimi voditelji in državniki, ki so prispeli v London na konferenco. Mac Millan je imel davi dolg razgovor z voditeljem novozelandske laburistične opozicije Walterjem Nashom, pozneje pa s pakistanskim predsednikom Ajubom Kanom, Edward Heath pa se je razgovarjal z avstralskim ministrskim predsednikom Menziesom.

V Brnu je češkoslovaški ministrski predsednik Siroky ob otvoritvi tamkajšnjega mednarodnega velesejma označil evropsko skupno tržišče kot «izredno škodljivo ustanovo, ki je v nasprotju z interesi svetovnega miru». Poudaril je, da služi skupno tržišče predvsem interesom nemških monopolov in da predstavlja zelo veliko nevarnost za nove neodvisne države. Udeležba teh držav pri skupnem tržišču «bi potrdila v novi obliki njihovo gospodarsko odvisnost od monopolov Zahodne Evrope, kar bi tem deželam onemogočilo, da razvijejo svoje gospodarstvo».

Volitve v Alžiriji bodo 20. septembra

Čete ostalih vilaj se v smislu sporazuma približujejo prestolnici
Ben Bela se strinja, da Belkasem postane podpredsednik nove vlade

ALŽIR, 8. — Alžirska začasna izvršilna oblast je sporočila, da bodo volitve za alžirsko skupščino v četrtek 20. septembra.

Kandidatne liste bodo lahko predložene najpozneje do srede 12. septembra opolnoči. Volilna kampanja se bo začela 13. septembra in se bo zaključila v sredo 19. septembra opolnoči.

Na podlagi sporazuma političnega urada s tretjo in četrto vilajo so začele čete prve in šeste vilaje, ki jim poveljuje polkovnik Bumedien, napredovati proti prestolnici. Napredovanje poteka brez incidentov.

Kakor poročajo v krogih političnega urada, določa sporazum naslednje: Svet četrte vilaje se bo premestil s svojimi uradi v Blido. Vojaki prve, druge, pete in šeste vilaje se bodo razmestili v bližini Alžira. Ti vojaki bodo na razpolago političnemu uradu v primeru potrebe za vzdrževanje reda v prestolnici skupno z vojaki tretje in četrte vilaje.

Politični urad bo razpolagal s skupno okoli 4000 vojaki. Poveljstvo četrte vilaje je na podlagi sporazuma že izpraznilo svoj sedež v prestolnici in odpotovalo v Blido. Čete, ki jih vodi polkovnik Bumedien, pa so prispele pozno popoldne v Blido, kjer jih je prebivalstvo navdušeno sprejelo. Jutri bodo prispele v predmestja Alžira, ki je oddaljen okoli 50 kilometrov od Blide.

Ben Bela pravi v intervjuju listu «Jeune Afrique», da je nujno potrebno uveljaviti osrednjo oblast in znatno zmanjšati število vojakov. Dalje je izjavil, da se povsem strinja, da bi Krim Belkasem postal podpredsednik nove vlade. O voditeljih Splošne zveze alžirskih delavcev in federacije FLN v Franciji pa je Ben Bela izjavil, da jih usmerjajo in vodijo na razdaljo drugi, in da zaradi tega ne morejo biti predstavniški. Toda tako stanje bo prenehalo, ko se bo uveljavila alžirska država in osrednja oblast.

Stavkajo za nedoločen čas poljski delavci v Ferrari

FERRARA, 8. — Sindikalne organizacije kmetijskih delavcev CGIL, CISL in UIL na področju Ferrare so proglasile stavko za nedoločen čas, začenši od prihodnjega ponedeljka; le delavci in delavke v hlevih bodo stavkali le od prihodnje srede do sobote. Delegacija KD, PSI, PSDI in PRI je danes obiskala prefekta in mu obrazložila resolucijo, v kateri se zahteva uveljavljenje sodobnejših odnosov v kmetijstvu in se pozivata obe strani, naj obnovita pogajanja, oblasti pa da naj posredujejo za čimprejšnjo poravnavo spora.

NAGRADE NA BENEŠKEM FESTIVALU

„Ivanovo detinstvo“ in „Družinska kronika“ sta dobila „zlatega leva“

«Pokal Volpi» kot najboljša igralca sta si osvojila Burt Lancaster in Emmanuele Riva

BENETKE, 8. — V poročilu, ki ga je izdalo mednarodno razsodišče (4 Italijani ter po en Francoz, Rus, Američan, Anglež in Nemec), je rečeno, da pri presoji dvanajstih filmov v konkurenci na beneškem filmskem festivalu delo ni bilo lahko in je bilo težko podeliti nagrado, ker ni bilo filmov, ki bi se posebno odlikovali od drugih, medtem ko je razsodišče lahko z zadovoljstvom ugotovilo dovolj visoko raven pri mnogih delih novih avtorjev.

«Zlatega leva sv. Marka» beneškega festivala so prisodili z večino glasov ex aequo sovjetskemu filmu «Ivanovo detinstvo», ki ga je režiral Andrej Tarkovski, za lirično predstavo drame nekega dečka spričo vojne, ter italijanskemu filmu «Družinska kronika», ki ga je režiral Valerio Zurlini, za izredno moč privabljanja čustev iz spomina.

«Pokal Volpi» za najboljšo moško interpretacijo je bil podeljen z večino glasov Burtu Lancasterju zaradi zadržanosti in mojstrstva pri kreiranju težke podobe prvega igralca v filmu «Birdman of Alcatraz» Johna Frankenheimerja (ZDA).

«Pokal Volpi» za najboljšo žensko interpretacijo pa je dobila Emmanuele Riva za veliko sposobnost, s katero je oživila zapleteno osebnost protagonistke v filmu «Thérèse Desqueyroux» režiserja Georgesa Franjuja.

Nagrado «za prvo delo» sta z večino glasov ex aequo prejela filma «David and Lisa» (ZDA) režiserja Franka Perryja ter argentinski film «Los Inundados» Fernanda Birrija za humane in filmske kvalitete. Istočasno je razsodišče opozorilo na še tri druga dela režiserjev začetnikov, ki so vredna pazljivosti: «Cybèle ou les dimanches de Ville d'Avray» Sergea Bourguignona, «Un uomo da bruciare» Paola in Vittoria Tavianija ter Valentina Orsinija in «Una storia milanese» Eripranda Viscontija.

«Posebna nagrada razsodišča» je bila podeljena francoskemu filmu «Vivre sa vie» Jean-Luca Godarda za modernost in posebnost njegovega stila.

Film «Mamma Roma» Piera Paola Pasolinija je prejel dve od manjših nagrad, in sicer nagrado FICC (Federazione italiana circoli del cinema) ter nagrado revije «Cinema nuovo». Revija je tudi opozorila na interpretaciji Anne Magnani («Mamma Roma») in Philippa Noireta («Thérèse Desqueyroux»).

Dve manjši nagradi je nadalje prejel film «Družinska kronika»: «nagrado mesta Benetke» ter nagrado «Cineforum».

Nagrado «Cinema '60» so dodelili filmu «Un uomo da bruciare». Razsodišče za to nagrado, ki je opozorilo še na filma «David and Lisa» ter «Nož v vodi» (Poljska) Romana Polanskega, je bilo mnenja, da med filmi v konkurenci ni bilo nobenega, ki bi bil vreden «zlatega leva».

Angleški film «Term of Trial» Petra Glenvilla si je osvojil nagrado OCIC (Office Catholique International du Cinema).

De Gaulle v Münchenu

BONN, 8. — General de Gaulle je prišel danes z letalom iz Hamburga v Muenchen. Tu je imel svoj trinajsti govor v nemščini. Ponovil je, kar je izjavil v vseh svojih dosedanjih govorih, namreč da imata Francija in Nemčija «napraviti skupno mnogo stvari».

Ob povratku iz Nemčije v Pariz bo de Gaulle 18. septembra govoril po radiu in televiziji. Domnevajo, da bo pozval francosko ljudstvo, naj «mu pomaga», da izvede svoj načrt za spremembo ustave. Na splošno prevladuje mnenje, da bo ta de Gaullov govor prvi korak na poti reforme ustave, kar se tiče izvolitve predsednika republike.

Politični opazovalci menijo, da bo de Gaulle sedaj izkoristil vtis, ki ga je v vsej Franciji napravil atentat v Petit Clamartu, posebno še, ker so pravkar aretirali atentatorje.

Vendar pa je treba upoštevati tudi stališče, ki ga bodo zavzele posamezne stranke. Kakor je znano, je vodstvo SFIO sklenilo, da bo vodilo opozicijo proti de Gaullovem načrtu za spremembo ustave. Toda pri tem ni socialistična stranka sama. Tudi MRP (republikansko ljudsko gibanje) je mnenja, da rešitev, ki jo misli izvesti de Gaulle, ni primerna.

Z zanimanjem pričakujejo v Parizu izid senatorskih volitev, ki bodo 21. septembra, ker menijo, da bodo dale vsaj približno sliko o razvoju razpoloženja volivcev. Če bi na primer doživeli kandidati golistične stranke neuspeh, bi to bilo velike važnosti. Če bo golistična stranka v parlamentu izolirana, kar se tiče referenduma, ki ga predvideva de Gaulle, domnevajo, da bo predsednik razpustil skupščino ter razpisal nove volitve, povezane z referendumom. V tem primeru bodo konec koncev odločali volivci.

Kar se tiče procesa proti atentatorjem na generala de Gaulla, ki so jih te dni aretirali, sporočajo, da bo ta proces že sredi oktobra. Preprečiti hočejo namreč, da bi odložitev procesa na poznejši čas imela za posledico, da bi sodišče izreklo milo kazen proti atentatorjem, kakor se je to zgodilo v procesu proti izvršiteljem prvega atentata na de Gaulla.

Nkrumah do smrti predsednik Gane

AKRA, 8. — Ganski parlament je izglasoval odločbo, na podlagi katere bo Nkrumah predsednik Gane do svoje smrti. Ker ustava določa, da predsednikov mandat traja 7 let, bodo z referendumom ustrezno spremenili ustavo.

Udeležba FLRJ na sejmu v Lausanni

V Lausanni so danes odprli švicarski sejem, na katerem letos gostuje tudi Jugoslavija, ki razstavlja razne izdelke strojegradnje, tekstilne, usnjarske, živilske in električne industrije. V parku so pred jugoslovanskim paviljonom organizirali razstavo sodobnega jugoslovanskega kiparstva. V kino dvorani, kjer se prikazujejo jugoslovanski filmi, pa je razstava jugoslovanskega slikarstva. V okviru sejma bo 10. septembra dan Jugoslavije, katerega se bo udeležil član zveznega izvršnega sveta Avdo Humo.

Kalondži zbežal

LEOPOLDVILLE, 8. — Zvedelo se je, da je secesionist Albert Kalondži zbežal iz zapora v Luzumu, 80 km od Leopoldvilla. Baje so se v zaporu pojavile nekatere osebe, ki so se izdajale za sodne funkcionarje, ki imajo nalogo odpeljati Kalondžija v Leopoldville na zaslišanje. Ko so prišli v Leopoldville, so na letališču Ndolo najeli privatno letalo ter so odpotovali v Bakvango, ki je oddaljena 1000 kilometrov od Leopoldvilla. Evropski ravnatelj letališča je bil aretiran.

Kakor je znano, je bil Kalondži aretiran januarja letos pod obtožbo, da je mučil svoje politične nasprotnike in je bil obsojen na 5 let zapora. Nedavno mu je bila kazen znižana na dve leti in pol.

Soblen še v nezavesti

LONDON, 8. — V bolnišnici Hillingdon, kamor so sprejeli Soblena, izjavljajo nocoj, da se je njegovo stanje davi rahlo izboljšalo, vendar pa je bolnik še vedno v nezavesti. V njegovo sobo ima dostop samo njegova žena Dina, ki je prišla včeraj z letalom iz New Yorka.

LJUBLJANA, 8. — V Ljubljani se je danes končal prvi del seminarja o upravni ureditvi v socialističnih državah, ki ga je organizirala mednarodna fakulteta za primerjalno pravo v Strasburgu. Seminarja se je udeležilo 57 slušateljev iz 15 držav, med njimi sedem Jugoslovanov. Drugi del seminarja bo v Trstu.

Tito je včeraj otvoril 63. zagrebški velesejem

Govor Borisa Kraigherja

ZAGREB, 8. — Ob navzočnosti predsednika zvezne skupščine Petra Stambolića, podpredsednika Rankovića in Todorovića, tajnika CK ZKS Miha Marinka in zastopnikov glavnih mest Jugoslavije je predsednik republike maršal Tito odprl danes v Zagrebu 63. mednarodni jesenski velesejem. Zatem je član zveznega izvršnega sveta Boris Kraigher v kratkem govoru poudaril pomen zagrebškega velesejma, prikazal je rezultat in dosežke jugoslovanskega gospodarstva in potrebo še večjega usposabljanja gospodarskih podjetij, da bi mogla uspešno konkurirati z inozemskimi izdelki. V zvezi s tem je Kraigher opozoril na potrebo sistematičnega proučevanja inozemskega tržišča in razvoja raznih oblik kooperacije in integracije radi znižanja proizvodnih stroškov.

Vojnohujskaška propaganda v ZDA z zahtevo za napad na Kubo

Čile nasprotuje vmešavanju v notranje zadeve drugih držav

HAVANA, 8. — Kubanski predsednik Dorticos je izjavil, da dejstvo, da je predsednik Kennedy zahteval pooblastilo za vpoklic pod orožje 150.000 rezervistov, nikakor ne straši Kube. «Če mislijo, da smo nervozni, je dodal Dorticos, se zelo motijo. Prepričan sem, da bo kubansko ljudstvo prebralo to sporočilo z nasmeškom. Računamo na pogum našega ljudstva, na revolucionarnega duha naših delovnih množic, na naše zaupanje kot komunistov v prijatelje in tudi v naše orožje.»

Tassov komentar pravi danes, da je Kennedyjev sklep, da predlaga vpoklic 150.000 rezervistov, «znamenje moči, ki jo v Washingtonu imajo zagovorniki povečanja mednarodne napetosti». Komentator pravi dalje, da se na hodnikih kongresa ne govori o drugem, nego o intervenciji proti Kubi. «Mogoče je tudi, pravi komentator, da je Kennedyjev sklep nasvetoval državni departma kot sredstvo pritiska na prihodnjo konferenco zunanjih ministrov ameriških držav, ki bi jo hotela ameriška vlada sklicati ta mesec v ameriški prestolnici.»

Ne glede na poizkuse, da pridobi države članice Organizacije ameriških držav za svojo tezo, je ameriška vlada nedavno uradno sporočila, da se ne bo ustavila niti pred enostranskimi akcijami proti Kubi, če bi bila mnenja, «da Castrov režim vodi napadalna dejanja na zahodni polobli», oziroma če bo «izvažal svoje napadalne namene s silo ali z žuganjem».

Z napovedovanjem možnosti neposredne vojne intervencije je ameriška vlada bistveno spremenila dosedanje stališče. Sprememba stališča se formalno opravičuje s pošiljkami sovjetskega vojnega materiala in opreme Kubi in z navzočnostjo «tri do pet tisoč sovjetskih vojaških strokovnjakov na Kubi».

Pri kampanji proti Kubi sodeluje ves ameriški tisk, radio, televizija in druga propagandna sredstva. Pri tem sodelujejo tudi številni politiki. Večina članov kongresa zagovarja «odločnejše» ali kolektivne akcije. Republikanski senator Tauer je celo zahteval, naj ameriška vlada prizna «begunsko vlado Kube» in naj ji da na razpolago sredstva «za obračun s Castrom». Tudi drugi senatorji pozivajo vlado, naj prizna kubanske begunce «kot zakonite predstavnike kubanskega naroda», in predlagajo, naj se na zahodni polobli ustanovi enaka vojaška organizacija kakor je atlantski pakt. Diplomatski opazovalci so mnenja, da bosta vojnohujskaštvo voditeljev kongresa in protikubanska psihoza v vladnih krogih splahneli po posvetovanju Washingtona z zunanjimi ministri latinskoameriških držav, ker se najvplivnejše južnoameriške vlade niso niti še sprijaznile z izključitvijo Kube iz Organizacije ameriških držav.

Iz Santiaga so medtem javili, da se Čile ne bo udeležil konference zunanjih ministrov in da je ta sklep v skladu s politiko nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav, ki jo vodi čilska vlada.

Ob obisku v Nemčiji

Vljudnostna gesta

Incidenti v Grčiji 1 ubit, 17 ranjenih

ATENE, 8. — V hudih spopadih med kmeti in policijo na področju Agriniona je bil en kmet ubit, 17 pa ranjenih. Kmetje so bili ogorčeni zaradi cene tobaka, ki jo je določila vlada, in so uprizorili demonstracijo tako, da so se vlegli na avto cesto. Orožniki so uporabili solzilne bombe, kmetje pa so se branili z metanjem kamenja. Enega kmeta so ubili, druge pa ranili, ker so orožniki streljali... v zrak!

Titov obišče Jugoslavijo 11. t.m.

BEOGRAD, 8. — Po vesteh iz Moskve bo sovjetski kozmonavt Titov s soprogo obiskal Jugoslavijo, kjer se bo zadržal od 11. do 20. septembra.

ZADNJE ŠPORTNE VESTI

Kuridža evropski rekorder

BEOGRAD, 8. — Jugoslovanski plavalec Nenad Kuridža je v Splitu postavil nov evropski rekord na 100 m metuljček s časom 1'0"5. Prejšnji rekord s časom 1'1" je imel Madžar Gyula.

Italijani v Beogradu

BEOGRAD, 8. — Danes zvečer je na beograjsko letališče prispela ekipa italijanskih lahkoatletov, ki bodo nastopili na VII. evropskem lahkoatletskem prvenstvu.

Zsivotzky izboljšal evropski rekord

BUDIMPEŠTA, 8. — Madžarski prvak Gyula Zsivotzky je z 69,58 m izboljšal evropski rekord v metu kladiva, ki ga je že imel tudi doslej z 69,53. Novi rekord je atlet dosegel na pripravljalnem mitingu za evropsko lahkoatletsko prvenstvo v Beogradu.

* * *

LIVORNO, 8. — Zenith iz Leningrada je premagal Livorno s 5:1.

* * *

PESARO, 8. — Federico Scarponi je ohranil naslov prvaka peteljinje teže v dvoboju proti izzivalcu Giuseppu Linzalonu. Dvoboj 12 kol se je končal neodločeno.

SEDEM DNI V SVETU

«U-2»

Prav gotovo se vsi spominjamo afere z letalom «U-2», ki so ga izstrelili nad Sibirijo maja 1960, in procesa proti pilotu Powersu, ki je sledil, kakor tudi skrajno nevarne napetosti med Vzhodom in Zahodom, ki je bila s tem povezana. Novi predsednik Kennedy je kmalu po prevzemu oblasti izjavil, da je dal ukaz, naj se poleti teh letal nad sovjetskim ozemljem ukinejo. In res ni bilo od tedaj več slišati o teh letalih. Toda nenadoma se je ime teh letal prejšnji teden znova pojavilo v stolpcih svetovnega časopisja. Sovjetska vlada je sporočila, da je eno teh letal 30. avgusta znova kršilo suverenost sovjetskega prostora nad otokom Sahalinom. Letalo je letelo devet minut nad sovjetskim ozemljem in nad sovjetskimi teritorialnimi vodami. Sovjetska vlada je poslala ameriški vladi odločno protestno noto z zahtevo, naj se krivci strogo kaznujejo in naj se sprejmejo ukrepi, da se kaj takega ne bo ponovilo. Sovjetska vlada opozarja tudi države, kjer so oporišča za ta letala, da še vedno velja opozorilo, da bodo sovjetske rakete v primeru ponovitve take kršitve uničile oporišča teh letal.

V noti je tudi rečeno, da ima groba kršitev sovjetskih meja značaj izzivanja, in opozarja na mednarodne posledice, ki jih je imel Powersov vohunski polet z letalom «U-2» v maju 1960.

Ameriška vlada ni to pot skušala kršitve zanikati, temveč je priznala, «da je mogoče», da je letalo «pomotoma» zašlo nad sovjetsko ozemlje zaradi «močnega vetra». Ponovila je tudi, da še vedno velja Kennedyjeva prepoved preletavanja sovjetskega ozemlja.

Sovjetski tisk je v svojih komentarjih ostro obsodil to novo kršitev in poudaril, da prav gotovo gre za izzivanja, ki so jih namenoma pripravili nekateri krogi v Pentagonu, ki nasprotujejo mednarodni pomiritvi.

Napadalnost ZDA proti Kubi

V zadnjem času so začeli v ZDA znova nevarno gonjo proti Kubi. Dan za dnem preletavajo ameriška letala kubansko ozemlje, da bi pri tem morda našli izgovor za nove obtožbe proti tej deželi, kakor se je to pokazalo, ko so prejšnji teden obtožili Kubo, da so kubanske ladje obstreljevale ameriško letalo «nad mednarodnimi vodami». Te trditve, ki jim nihče več ne verjame, je kubanska vlada kaj kmalu razkrinkala, ko je v svojem protestu proti ZDA naštela celo vrsto poletov ameriških letal nad kubanskim ozemljem in nad kubanskimi vodami.

Ameriški tisk se je zadnje tedne zelo razpisal o vojaški pomoči, ki jo dobiva Kuba od SZ. Ameriška vlada je s tem v zvezi objavila tudi posebno sporočilo, da Sovjetska zveza priskrbuje Kubi obrambne rakete, torpedne ladje, ki prevažajo usmerjevane izstrelke, in da je na Kubi 3500 sovjetskih vojaških strokovnjakov. Pri tem izzivalno dodaja, da «bodo preprečeni kakršni koli poskusi Kube, da s silo uresniči svoje napadalne namene» v drugih delih zahodne poloble. Zaradi lepšega vmešavajo v Washingtonu v zadevo še svoje oporišče v Guantanamu, ko pravijo, da «ZDA nimajo nobenih dokazov, da so na Kubi ofenzivni izstrelki ali druga podobna sredstva, s katerimi bi lahko ogrozili pogodbo o ameriškem oporišču v Guantanamu».

Medtem so v Moskvi objavili sporočilo o sporazumu za sovjetsko vojaško pomoč Kubi. V sporočilu je rečeno, da je sovjetska vlada ustregla prošnji Kube za pomoč v materialu za oborožitev in za instruktorje, ki bodo vežbali kubansko vojsko, in to zaradi napadalnih groženj imperialističnih krogov. Sporočilo poudarja tudi pravico Kube, da stori neogibne ukrepe za svojo obrambo.

Predsednik Kennedy je sicer ponovil, da ZDA ne mislijo na vojaško posredovanje na Kubi, vendar pa je Bela hiša izredno ostro reagirala na obstreljevanje ameriškega letala, ki je patruljiralo nad kubanskimi vodami. Pentagon vztraja, da je treba «vprašanje Kube» rešiti z vojaškimi sredstvi in ne z diplomatsko in politično blokado. Ostro kampanjo je zagnal ameriški tisk tudi proti državam NATO, katerih ladje uporabljajo za prevažanje blaga na Kubo. Vsa ta kampanja se stopnjuje, in zadostoval bi majhen namenoma izzvan incident, da bi ZDA dobile izgovor za nov napad na Kubo. Ameriški državni tajnik Dean Rusk je sklical v svojem uradu diplomatske predstavnike latinskoameriških držav, da bi pridobil njihovo privolitev na nove akcije proti Kubi, ki jih pripravljajo v ZDA. Uradno trdijo, da je Dean Rusk predlagal, naj bi sklicali konferenco zunanjih ministrov držav članic Organizacije ameriških držav, ki naj bi bila konec tega meseca. Na konferenci naj bi določili «nove sankcije» proti Kubi.

Vrhu tega pa je v petek Kennedy zahteval od kongresa, naj odobri zakon, ki ga pooblašča, da vpokliče v vojaško službo 150.000 rezervistov, «če bi bilo potrebno» zaradi «mednarodne zaostritve». (Kakor je izjavil uradni predstavnik, se ta «zaostritev» tiče Berlina in Kube). Prav istega dne pa so v SZ odredili odpustitev iz vojaške službe vseh vojakov, ki so jih bili zadržali, ko se je zaostril spor okoli Berlina. Kaj torej pomeni ameriška mobilizacija? Nič drugega nego nov pritisk na Kubo ali celo priprave za nov napad nanjo.

Dejstvo je, da bi nov oborožen napad na Kubo imel v sedanjih razmerah drugačne posledice za odnose med Vzhodom in Zahodom, kakor jih je imel prvi napad. Pa tudi nekateri ameriški zavezniki niso izvrševali gospodarske blokade proti Kubi, ki jo skuša ameriška vlada vsiliti. Vendar pa vse ameriške poteze ustvarjajo vojno psihozo. ZDA uradno izjavljajo, da so proti oboroženemu napadu na Kubo. Toda dodajajo, da so odločene uporabiti «vsa sredstva pritiska» na to državo. Spričo tega je prav tako velika nevarnost, da se vsa ta njihova akcija sprevrže v nov oborožen napad.

Berlin

Sovjetska vlada je te dni odgovorila na zahtevo treh zahodnih vlad, naj bi s sklicanjem sestanka štirih velesil razpravljali o napetosti zaradi Berlina. Sovjetska nota poudarja, da «splošen položaj ne terja debate o sedanjih incidentih, ker je dejansko mogoče izboljšati razmere le s sklenitvijo splošne mirovne pogodbe z Nemčijo».

Sovjetski odgovor poudarja, da zadnji dogodki v zahodnem Berlinu kažejo, da je okupacijski režim v tem mestu postal zaslomba za revanšistične in militaristične organizatorje izzivanj vseh vrst proti Sovjetski zvezi in drugim miroljubnim državam. Razvoj dogodkov v zahodnem Berlinu kakor tudi v Zahodni Nemčiji se dejansko razvija tako kot v nacistični Nemčiji, ko se je ta pripravljala na napad.

Sovjetska nota poudarja tudi, da so hotele tri zahodne sile s svojim predlogom odvrniti s sebe odgovornost za takšen položaj, ker niso ničesar storile, da bi kaznovale izzivalce, ki so napadli sovjetska vojaška vozila, in napadalce na sovjetsko diplomatsko osebje. Tako ravnanje je neposredna hrabritev filofašističnih elementov v Zahodni Nemčiji in v zahodnem Berlinu. V prihodnje bo sovjetska vlada sprejela vse ukrepe, da poskrbi za varnost sovjetskih predstavnikov.

V zvezi z napetostjo okoli Berlina in z novim incidentom z letalom «U-2» zatrjujejo, da sta o tem govorila predsednik sovjetske vlade Hruščov in ameriški notranji minister Udall, ki je sedaj na obisku v SZ. Oba državnika sta namreč imela v četrtek daljši razgovor v Sočiju ob Črnem morju. Uradno je šlo le za vljudnostni obisk, vendar pa je Udall izjavil, da sta s Hruščovom govorila tudi o zadevah, «ki so izven moje pristojnosti». Vsekakor je ta sestanek pozitivno dejanje v sedanjem trenutku, ko skušajo nekateri militaristični krogi znova zaostriti mednarodne odnose.

De Gaulle in Adenauer

Francoski predsednik de Gaulle je bil zadnje dni tedna na obisku v Zahodni Nemčiji. Med tem obiskom je imel celo vrsto razgovorov z Adenauerjem in vzporedno sta se razgovarjala tudi zunanja ministra de Murville in Schroeder.

De Gaulle je obiskal tudi nekatera nemška mesta in nekatere tovarne. Ob tej priložnosti je govoril množici, ki ga je pozdravljala. V vseh svojih govorih je poudarjal, da prihaja kot «zagovornik francosko-nemškega prijateljstva» in da morata Francija in Nemčija nadaljevati začeto delo, «ker imata še mnogo velikega ustvariti».

Razgovori so se tikali Berlina, odnosov med Vzhodom in Zahodom, predvsem pa zahodnoevropske gospodarske in politične skupnosti, kakor je to rečeno tudi v uradnem sporočilu.

Po mnenju političnih opazovalcev nameravata «oba starca» nadaljevati prizadevanja za ustvaritev «francosko-nemške» Evrope. Zlasti pa skuša de Gaulle popolnoma pridobiti Adenauerja za svoje stališče proti sprejemu Velike Britanije v evropsko gospodarsko in politično skupnost.

Uradno poročilo sicer pravi, da obe vladi želita, naj bi pri nadaljevanju pogajanj z Veliko Britanijo prišlo do hitre rešitve, toda na drugi strani je bilo dogovorjeno, da bosta Francija in Nemčija še povečali in pospešili svoje sodelovanje na vseh sektorjih, predvsem pa na vojaškem sektorju. To je de Gaulle še posebej poudaril v svojem govoru nemškim častnikom.

Italija

V preteklem tednu so se ponovno zaostrili odnosi med delavci in delodajalci. Ves teden so stavkali kmetijski delavci na področju Ferrare, kar je močno prizadelo delo tovarne sladkorja in industrijo za predelovanje sadja, ker niso mogle predelovati le sladkorne pese in sadje, ki so jim ga dostavljali neposredni kmetovalci in spolovinarji. Proti koncu tedna so dva dni stavkali zdravniki in napolmariji v bolnišnicah in napovedujejo novo stavko, če bi vlada ne sprejela njihovih zahtev. Včeraj in danes pa stavkajo delavci v industriji rastlinskih konserv. Tudi sindikati kovinarjev so proglasili splošno stavko, ki bo prihodnji teden od 13. do 16. Zveza industrijcev se že pet mesecev upira novi kolektivni delovni pogodbi in zahtevi delavcev po boljših mezdnih in delovnih pogojih, hkrati pa se tudi trmasto z vsemi štirimi bori proti temu, da bi delavcem priznali pravico pogajanja dopolnilnih kolektivnih delovnih pogodb na ravni podjetja, kjer je produktivnost dela nad državnim povprečjem in so dobički industrijcev nepravilno večji.

Potresni sunki, ki so hudo zadeli nekatere kraje v pokrajinah Avellino in Benevento, med najrevnejšimi v Italiji, pa vsem pa počasnost oblasti pri organiziranju pomoči prizadetemu prebivalstvu so dali priložnost za nove napade opozicije ne le da se ni znašla v prvih dneh po potresu, tudi kasneje — ko je bil obseg nesreče že dobro znan — so se dogajali primeri, da je lačno prebivalstvo demonstriralo pred svojim magistratom, benci pa niso našli nič primernejšega kot to, da so jim metali skozi okno štruce kruha, s katerim navadno krmijo kokoši in perutnino! Vlada je sicer določila 27 milijard za pozidavo porušenih hiš, ki naj bi jih zgradili tako, da bodo odporne proti potresom, vendar pa se pri odgovoru na vprašanja in kritike raznih poslancev ni mogla povsem otresti upravičenega očitka, da začenja reševanje teh vprašanj v dobršni meri s paternalistično mentaliteto.

Tudi v zvezi z incidenti med stavkajočimi in policijo, do katerih je prišlo ob priliki tridnevne stavke gradbenih delavcev v Rimu od 23. do 25. avgusta, je vlada morala zagovarjati pred parlamentom, ker ji je levica očitala, da pade odgovornost za incidente na prefekta in policijo, desna opozicija pa, da ni zmožna zaščititi «pravice dela» stavkokazov.

Poslanska zbornica je v preteklem tednu začela razpravo o posameznih členih zakona o nacionalizaciji električne industrije, ki ga mora odobriti do 21. t.m., kakor so se bili sporazumeli predstavniki vseh parlamentarnih skupin. Radovedni smo, ali bodo poslanci temu kos, če pomislimo, da je opozicija predložila okrog popravkov k temu zakonu.

V preteklem tednu je bil na uradnem obisku v Italiji podpredsednik ZDA Johnson, ki se je pogovarjal z italijanskimi državniki o vprašanjih, ki zanimajo obe želi.

Pomiritev v Alžiriji

V Alžiriji se je prejšnji teden položaj znova nevarno zaostril. Začetki so se videli so se že prvi po ... ljanske vojne. Prišlo je do ... ših spopadov med vojaki ... trte vilaje in vojaki ostalih ... ki so podpirale politični ... Vendar pa so se prav med ... di začela tajna pogajanja ... jaškimi voditelji, in je ... prišlo do novega kompromisa ... Bela se je skupno z ... limi člani političnega urada ... v Alžir. Med političnim ... ter predstavniki tretje in ... vilaje so sklenili sporazum o ... vitvi sovražnosti in o demili... zaciji mesta Alžira. V mestu ... skrbele za red policijske enote ... koj ko jih bodo organizirale ... predmestjih Alžira pa bodo ... di iz vseh šestih vilaj ... Alžiru je spet prevzel ... urad. Sklenjeno je bilo ... volitve v ustavodajno ... verjetno 16. septembra ... tretje in četrte vilaje so ... zaupanje v politični urad ... tako so poudarili, da ... zavračali programa ... rada za reorganizacijo ... svobodilne armade. Kar ... volitev, bodo kandidatne ... so jih bili pripravili za ... ločene volitve, osnova ... liste.

Vodstvo alžirske komunistične stranke je objavilo sporočilo, v katerem izraža zadovoljstvo ... doseženim sporazumom ... poudarja, da so ti prvi uspehi ... prizadevanj alžirskega ljudstva ... Alžirska komunistična stranka ... di, da v sedanjih razmerah ... mogla izvesti volitev v ... bena druga osrednja ... FLN ... političnega urada ... tri, ki jih je treba ... Alžiriji, omenja sporočilo ... stavitev zakonodajne oblasti ... ganizacijo armade, ... vilne uprave in drugo ... Ko

W. Somerset Maugham

BISERNA OGRLICA

«Kakšna sreča, da sedim zra- tebe,» je rekla Lavra, ko sedla k obedu.
«Sreča zame,» sem vljudno govoril.
«To bova šele videla. Zelo si želela govoriti s teboj. zgodbo ti moram pove-
Pri tem mi je srce nekoliko
«Ljubše bi mi bilo, ko bi po- kaj o sebi,» sem odvrnil. vsaj o meni.»
«Oh, toda zgodbo ti moram Upam, da jo boš lahko
«Če jo že moraš, pa jo daj. poglejva najprej, kaj bo- obedovala.»
«Ali ne maraš, da bi ti jo po- je rekla nekoliko uža- «Menila sem, da te raz-
«Daj si me. Lahko bi bila na- dramo in bi mi jo hotela prebrati.»
«Pogodila se je nekim mojim prijateljem. Popolnoma resnič-
«To ni priporočilo. Resnična ni nikoli toliko resnič- kakor taka, ki si jo je kdo
«Kaj naj to pomeni?»
«Nič posebnega,» sem priznal. se mi je pa dobro pove-
«Upam, da mi dovoliš nadalje-
«Hvaležna pozornost me je. Ne jedel juhe.»
«Prebodla me je s pogledom in nato zagledala v jedilnik. jedilnika je.
«Kako prav, če zanikaš ti same- sebe, storim tako tudi jaz. ve, da se ne smem šaliti s postavo.»
«Ga vendar ni bolj božanske kakor je taka, v katero krepko porcijo smetane.» vzdihnila. «Edina ki mi je res pri srcu.»
«Saj je vseeno. Povej mi svo- zgodbo in pozabila bova na dokler ne prinesejo ribe.»
«Več bila sem tam, ko se je Obedovala sem pri Livingstonovih. Ali poznaš Li- gospe?»
«Ne, zdi se mi, da ne.»
«Prav, vprašaš jih lahko in ti bodo resničnost vsa- besede. Povabili so na svojo guvernanto, ker jih neka ženska zadnji hip po- za nos — saj veš, koli- moreš zanesti na ljudi — jih bilo tedaj ravno tri- pri mizi. Guvernanta je neka miss Robertson, prav dekle, mlada, veš, ali enaindvajset, in do- prikupna. Jaz osebno niko- bi vzela mlade in pri- guvernante. Človek ni ve.»
«Ti zmeraj upa, da se bo do- izteklo.»
«Lavra se za opazko ni zme-
«Možno je, da se zanima za moške, namesto da bi o- jela svoje dolžnosti, in po- ko se že navadi na druži- odide in se poroči. Toda Robertson je imela sijaj- priporočila, in priznati mo- bila je prikupna in po- Zdi se mi celo, da je bila nekega pastorja.
«Pri obedu je bil tudi nekdo, ga najbrž ne poznaš, čeprav svoje dokaj slaven. To grof Borselli in ve o žlahtnih več ko kdorkoli na sve- Sedel je ob Mary Lyngate- ki se zelo ponaša s svojimi in med pogovorom ga je vprašala, kaj sodi o ogrlici, jo je nosila. Dejal je, da je lepa. To jo je nekoliko raz- in povedala mu je, da jo ocenili na osem tisoč fun-
«Oh, vredna je toliko,' je ol- vrnil.
«Miss Robertson mu je sedela proti. Tisti večer je bila ze- bleda. Seveda sem takoj spoznala njeno obleko, bila ena starih Sophijinih; toda ne bi vedel, da je miss Ro- guvernanta, tega ne bi posumil.»
«Ogrlica, ki jo ima ta mlada je zares lepa,' je rekel grof Borselli.
«Oh, ampak to je guvernanta gospe Livingstonove,' je dejala Mary Lyngate.
«Bog pomagaj,' je odvrnil. ogrlico iz najlepših bise- kar sem jih kdaj videl. Vsaka utegne biti petdeset ti- funtov.'
«Resnost.'
«Dam vam besedo.'
Mary Lyngate se je sklonila nizko. Njen glas je bil pre-
«Miss Robertson, veste, kaj mi je grof Borselli?' je vzkliknil. ‚Pravi, da je biserna ogr- ki jo nosite, vredna petde- tisoč funtov.'
«Prav tisti hip je pogovor ne- bilo zastal in tako smo njene besede slišali vsi. Vsi smo se grofu in se zagledali v miss Robertson. Nekoliko je zardela in se zasmejala.
«Oh, potem sem napravila do- kupčijo,' je rekla, ‚kajti ku- bova', sem jo za petnajst šili-
«Če pa prav gotovo.'
«Vsi smo se zasmejali. Stvar je bila neumna. Vsi smo že slišali o tenah, ki so varale svoje mo- s ponarejenimi biseri, ki so bili v resnici pristni in dragoceni. Zgodba je stara kakor svet.»
«Hvala lepa,» sem ji dejal in pomislil na neko svojo kratko zgodbo.
«Toda preneumno je bilo misliti, da bi kaka guvernanta še ostala guvernanta, ko bi imela ogrlico, vredno petdeset tisoč funtov. Očitno je bilo, da se je grof zaletel. Tedaj se je pripetilo nekaj nenavadnega. Vmes je posegla dolga roka nakljucja.»
«Ne bi bila smela,» sem jo zavrnil. «Dolga roka nakljucja se preveč utruja. Še nisi nikoli videla ljubke knjige, imenovane Slovar angleške besedne rabe?»
«Prosim, ne prekinjaj me sedaj, ko prihajam do najbolj razburljivega mesta.»
Toda znova sem jo moral prekiniti, kajti prav tedaj mi je zadišal čez levo rame mlad pečen losos.
«Gospa Livingstonova nama je postregla z nebeško večerjo,» sem rekel.
«Ali losos redi?» je vprašala Lavra.
«Zelo,» sem odgovoril med obilnim zalogajem.
«Figo,» je zabrusila.
«Nadaljuj,» sem jo poprosil. «Dolga roka nakljucja se je pravkar hotela stegniti.»
«Da, tisti hip se je strežaj sklonil nad miss Robertsonovo in ji šepnil nekaj na uho. Zdi se mi, da je pobledela. To je velika napaka, če ne nosiš rdečila; nikoli ne veš, kako ti jo lahko usoda zagode. Vsekakor je bila videti osupla. Sklonila se je čez mizo.
‚Gospa Livingstone, Dawson pravi, da sta v veži dva moška, ki hočeta nemudoma govoriti z menoj.'
‚Prav, potem kar pojdi,' je rekla Sophie Livingstonova.
Miss Robertson je vstala in odšla iz sobe. Ista misel nam je vsem šinila v možgane, toda jaz sem jo prva izgovorila.
‚Upam, da je nista prišla aretirat,' sem rekla Sophiji. ‚Kako strašen udarec bi bilo to zate, draga.'
‚Ste prepričani, da je ogrlica pristna, Borselli?' je vprašala.
‚Popolnoma.'
‚Težko, da bi jih bila upala nocoj nositi, ko bi bili ukradeni,' sem rekla.
Sophie Livingstonova je pod šminko pobledela ko smrt in opazila sem, da jo je močno zaskrbelo, ali je v njeni skrinjici za dragotine še vse v redu. Jaz sem nosila samo drobno verižico z diamanti, toda nagonsko sem potipala z roko po vratu, da bi se prepričala, ali je še tam.
‚Ne govori neumnosti,' je rekel gospod Livingstone. ‚Kje neki bi mogla miss Robertson imeti priliko ukrasti tako dragoceno ogrlico?'
‚Kaj pa, če jih le prikriva?' sem odgovorila.
‚Pa tako dobra priporočila je imela!' je pripomnila Sophie.
‚Take jih imajo zmeraj,' sem rekla.»
Prisiljen sem bil Lavro znova zmotiti.
«Zdi se mi, da si bila precej črnogleda o zadevi,» sem pripomnil.
«Seveda nisem imela ničesar proti miss Robertsonovi in upravičeno sem jo lahko imela za pošteno, toda, ali ne bi bilo razburljivo, ko bi se bilo izkazalo, da je proslula tatica in znana članica tolpe mednarodnih zločincev?»
«Prav kakor v filmu. Zelo se pa bojim, da se takšne razburljive stvari dogajajo samo v filmih.
«Torej, čakali smo brez diha in v negotovosti. Ni bilo slišati glasu. Pričakovala sem, da zaslišim iz veže hrup boja ali vsaj pridušen krik. Tihota se mi je zdela usodna. Tedaj so se vrata odprla in vstopila je miss Robertson. Takoj sem opazila, da

(Nadaljevanje na 8. strani)

Janez Bernik «XXVIII» *1962*

BRATKO KREFT

Kalvarija za vasjo

Literarni zgodovinar in pisatelj, profesor in režiser, široko angažiran javni delavec in vsestransko razgiban kulturnik, impulziven, temperamenten človek, to je Bratko Kreft, ki ga poznajo vsi tisti, ki se zanimajo za literaturo in kulturna vprašanja. Kot je široki koncept vsega njegovega delovanja, tako je tudi njegovo literarno ustvarjanje pestro. Gotovo je Kreftovo dramsko ustvarjanje najpomembnejše v njegovem literarnem snovanju, saj je Kreft napisal vrsto odrskih tekstov, ki so jih in jih še igrajo ne samo po vseh slovenskih in jugoslovanskih odrih temveč tudi v tujini. Naj omenimo samo znana odrska dela kot so to «Kranjski komedijantje», «Kreature», «Celjski grofje», Velika puntarija», «Balada o poročniku in Marijutki». Poleg dram pa je Kreft napisal vrsto esejev, kritik, literarno zgodovinskih razprav, uvodov, ves čas pa je gojil tudi prozo, tako novelo kot povest in črtico. In prav prozi je posvečena tudi Kreftova najnovejša knjiga, ki jo je pod naslovom «Kalvarija za vasjo» in podnaslovom «in druge povesti iz Prlekije», izdala zdaj Pomurska založba v Murski Soboti. Ta zajetna, okusno opremljena knjiga z uvodno študijo Franceta Vurnika, s spremno besedo urednika Vaneka Šiftarja ter bibliografijo Bratka Krefta predstavlja prav gotovo pomembno izdajo, saj daje zaokroženo podobo Bratka Krefta kot prozaista ter ga lepo predstavlja današnjemu bralcu.

«Kalvarija za vasjo» je zaokrožena, retrospektivna zbirka povesti oz. novel, zajetih iz pisateljeve rodne Prlekije iz časa neposredno po prvi svetovni vojni. Gre torej za zbirko povesti, ki nosijo pečat kraja in časa in v katerih je pisatelj obdelal predvsem socialno in družbeno problematiko svoje ožje domovine in njenih ljudi. «O tem pa, kar je in kar bi rado bilo v teh povestih, naj govore povesti same», je zapisal avtor sam. «Naj izkrešejo v bralcu vsaj iskrico tega, kar nas je mučilo nekoč, kar smo hoteli, mislili in čutili v preteklih dneh in kar po svoje živi v nas še zmeraj, čeprav se je tisto življenje že odmaknilo, današnje pa se še sproti spreminja, saj je svet še zmeraj v revolucijskem vretju in kipenju».

V teh Kreftovih povestih zažive pred bralcem usode prleških ljudi, živi liki malih, izkoriščanih bajtarjev, pa tudi usode trške gospode, notarjev, davkarjev, učiteljev, žandarjev, ki se med seboj grizejo in uničujejo z drobnimi škandali. Pisatelj pri tem prikazuje tragiko preprostih ljudi ter s pristno ironijo in satiro slika podeželsko inteligenco. Tako razkriva socialne probleme in krivice stare družbe ter moralno gnilobo in etično pokvarjenost buržoaznih izkoriščevalcev. Zato so te domačijske povesti iz Prlekije resnične podobe sveta v času po prvi vojni, obenem pa tudi zbirka prepričljivih avtobiografskih izpovedi iz predvojnih let.

Kreft je predvsem dramatik in to se pozna tudi njegovim proznim tekstom, ki so, vsaj nekateri, naravnost nabiti z dramatičnostjo dogajanja. Prav taka je tudi njegova pripoved: močno strnjena, s kratkimi, skopimi stavki. Zgodbe same pa so pestro slikovite, zanimive in polne dogajanja.

«Kalvarija za vasjo» obsega dvanajst povesti, med katerimi je zadnja, ki je zbirki dala tudi naslov, najbolj obširna in tudi najbolj znana, saj je bila že prevedena. Deset od njih pa je bilo že objavljenih, vendar jih je avtor za to izdajo nekoliko popravil, ker v dobi ko so bile napisane vse «ni moglo in ni smelo na dan». Dve povesti, ki sta napisani nalašč za to zbirko, pa sta samo še poglobili podobo ljudi, krajev in dogodkov v njih.

Nova, zaokrožena izdaja Kreftovih domačijskih povesti lepo predstavlja to zvrst Kreftove literarne ustvarjalnosti, lepa knjiga sama pa je Pomurski založbi v ponos.

Sl. Ru.

Z OBISKA V JUGOSLOVANSKEM PAVILJONU NA BENEŠKI BIENALI

Pri Berniku široko odprta vrata novega predela likovnih občutij

Za slovensko slikarstvo je laskavo, da je po Mušiču in Spacalu Bernik že tretji Slovenec, ki se je na bienali vidno uveljavil

Napori slovenskega slikarstva, povzpeti se na svetovno raven, so bili v preteklem desetletju v marsičem uspešni. Nov korak v tej smeri je bil letos napravljen na XXXI. bienali v Benetkah: Janez Bernik, iz Guncelj pri Ljubljani, je dobil nagrado v znesku milijon lir iz sklada newyorške ustanove «Arthur Lejwa». Je to ena izmed vidnejših nagrad za slikarja izpod štiridesetih let, ki jasneje nakazuje nove poti v slikarstvu, do novih še neodkritih predelov umetniškega dojemanja naše tako zamotane duševnosti. Na XXXI. bienali pa zaznamujemo sicer še drugi, čeravno le posredno s slikarstvom povezan uspeh: imenovanje Zorana Kržišnika, vodje ljubljanske Moderne galerije in ljubljanskih mednarodnih Bienal grafike, v devetčlansko žirijo, ki je letos s povratkom figurativnega slikarstva na že nekaj let nasprotno usmerjeno bienalo precej dela s podeljevanjem nagrad.

Janez Bernik se je učil slikanja na ljubljanski akademiji pri Sedeju, grafiko pa je študiral pri Jakcu. Toda brž ko je dovršil študije, se je popolnoma preusmeril v iskanje novega. Da je v tem uspel, priča njegova prisotnost na mnogih razstavah jugoslovanske umetnosti v inozemstvu. Bernikova razstavna pot je šla skoro skozi vse večje prestolnice sveta. Sedanja nagrada pa ni prva v italijansko govorečem mestu. Leta 1960 je dobil nagrado na m razstavi grafike v Luganu. Lani pa zlato kolajno ustanove Morgan's Paint v Riminiju. Bil je nagrajen tudi na prvi bienali mladih v Parizu, kjer se je izpopolnjeval pri znanem Friedlaenderju.

Vse to plodovito udejstvovanje je pač moralo voditi do sedanjega uspeha v Benetkah. Za mnoge pa ta umetniški napredek ni takoj viden. Z dvomom postajajo pred Bernikovimi platni in se vprašujejo, kaj je tako privlačnega v tej grobi, raskavi obdelavi, v po olju in asfaltu zaudarjajoči in s peskom premešani barvi raševinaste skromnosti, ki ne omejuje niti od daleč človeškemu razumu lepotno spoznavnih oblik. Edino, kar navadni smrtnik lahko ocenjevalno presoja, so črke: v slike nalepljeni prepereli delci časopisov na šestih malih, in pa cirilici slični, skrivnostni znaki na enem izmed štirih velikih platen. To je vse.

In vendar, če se dlje pomudimo pred temi podobami, polagoma začutimo skrito pritegovanje, ki nas pričenja kot tanke lovke ovijati in privlačevati k posameznostim njih izgradnje. Ta je sestavljena pretežno iz površinskih učinkov kontrastno upodobljenih snovi, ki se vrste preko barv, zlate pene in papirja, do golega lesa in tkiva podlage slik. Zato te slike v črnobelem tisku ničesar ne povedo, v barvnem pa zaradi velike pomanjšave zgube svoj čar, ki ne izvira iz nam več ali manj ljubih oblik, temveč iz sliko sestavljajočih snovi. Seveda je tudi tudi zasnova. A ta se omejuje v vseh desetih slikah le v razdelitev platen v dve kontrastni polji s klinastimi in kolobarastimi vložki.

Bernikovi slično zasnovo zasledimo v nepopolnem prikazovanju začetnega razvoja že pred njim v sodobnem slikarstvu. Tudi na sami tej bienali. Je pa ta zasnova, kot n. pr. pri Špancu Tornerju, brezdušno hladna, ker je zgornja polovica platna obrtniško svetlo poziačena. Takorekoč jo poduhovi, da ustvarja videz zlatega ozadja starinske ikone v katero so cela stoletja strmele neštete oči v stiski in nadlogi trpečih. Pri predhodnikih je nakazana slutnja obstoja zaklenjenih vrat novega predela likovnih občutij. Pri Berniku so ta vrata široko razprta. A iz njih ne sije vse osvajajoči blesk jasnega spoznanja, kajti svojo umetniško občutljivost moramo pač dolgo izpostavljati nevidnemu žarčenju Bernikovih stvaritev. Toda, ko le-to prodre nam vsem lastno mavričasto površino posvetne repote, dospe do prajedra naše duše. In tedaj se zavemo, da je Bernikova umetnost presunljiva žaloigra trpinčene snovi, organske kot anorganske, in da so beli klini v temnih hrapavinah slik lahko razpoke po desetletjih na suho potegnjene podmornice, skozi katere zrejo v oblake votle oči lobanj utopljenih mornarjev.

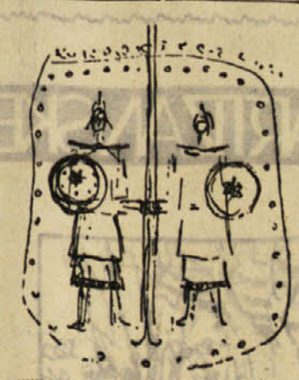
Po Mušiču in Spacalu je torej Bernik že tretji Slovenec, ki izstopa na informativno tako važnih bienalah v Benetkah, kar je za mlado slovensko slikarstvo, ki šteje v primerjavi z velikimi narodi sorazmerno malo umetnikov, vsekakor zelo laskavo dejstvo.

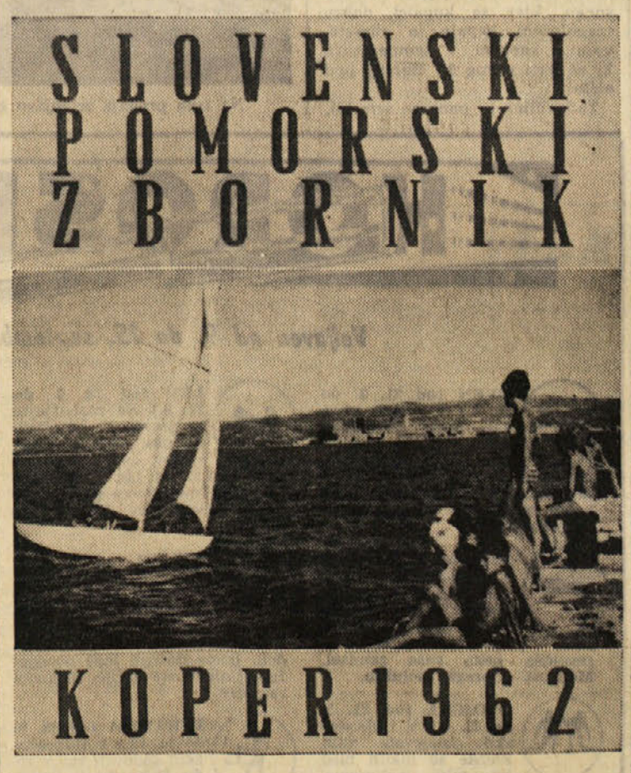
Milko Bambič

PIONIR

V našem listu smo že od časa do časa opozorili na mesečnik Pionir. Uredništvo lista sporoča, da bo revija v letošnjem letniku, ki se bo pričel ta mesec, nekoliko spremenila svoje lice.

List priporočamo zaradi njegove zelo raznolike vsebine, ki mladim ljudem mnogo nudi. Primeren je za leta nižje srednje šole, marsikdaj bo pa lahko zelo koristen tudi nekoliko starejšim.

Včeraj je bila v Kopru otvorjena razstava slovenskega pomorskega tiska, pred dnevi pa je izšel Slovenski pomorski zbornik

Po poteh revolucionarjev

(Ivan Bratko, Vroči asfalt Evrope)

Pri Cankarjevi založbi, kateri je treba dati priznanje za izdajanje del domačih avtorjev, je izšla nova knjiga Ivana Bratka, ki ga slovenski bralci sicer poznajo zlasti po njegovi znani knjigi «Teleskop», v kateri je popisal beg iz taborišča v Gonarsu. Ivan Bratko, ki je sicer znan publicist in založniški delavec, pa tudi predvojni revolucionar, je s svojo novo knjigo «*Vroči asfalt Evrope*», ki je sedaj izšla, prijetno presenetil. Ne sicer morda toliko s svojo pripovedjo in formalnimi prijemi, s katerimi se je lotil avtobiografske snovi, temveč predvsem s tematiko svoje knjige. Bratkova najnovejša knjiga, ki je sicer zbirka črtic, prinaša v slovensko književnost nekaj novega, namreč tematiko predvojnega revolucionarnega delovanja. Ta snov pa je literarno skoraj neobdelana in naši pisatelji doslej po njej, z izjemo morda Prežihovega Voranca, niso posegali. Ivan Bratko, ki je pred vojno sam deloval kot revolucionarni delavec, je prvi izkoristil bogato snov in jo obdelal v svojih črticah, ki jo je sedaj predstavil javnosti. Že samo zato zasluži knjiga pozornost. Bratkova izvirnost pa vse priznanje.

Kot rečeno posega Bratkova knjiga «Vroči asfalt Evrope» predvsem v predvojni čas. V svojih črticah je pisatelj prikazal dejavnost naših predvojnih revolucionarjev, predvsem mladih študentov in delavcev, njihove načrte in sanje, pa tudi uspehe, razočaranja in poraze. Po naslovu bi sicer bralec morda pričakoval drugačno vsebino ali pa vsaj drugačen značaj pripovedi. Bratkova knjiga pa prinaša trinajst spominskih črtic, ki so sicer bolj ali manj fragmentarni zapisi, marsikdaj samo skice predvojnega revolucionarnega dela mladih ljudi, vendar pa kljub tej fragmentarnosti in kljub spominskemu značaju knjige, — saj avtor obnavlja dogodke z distance tridesetih let, — in kljub raznolikosti snovi, knjiga vendar ni zbirka več ali manj slučajnih tekstov. Knjiga nikakor ni razbita, temveč zaokrožena in enovita zbirka. Bratkove črtice so namreč mnogo več kot samo spominsko obnavljanje nekdanjih dogodkov in opisovanje delovanja mladih revolucionarjev. Predvsem so te črtice vseskozi ali vsaj pretežno avtobiografske, to pa daje Bratkovim pripovedim značaj nepotvorjene pristnosti in neposrednosti. Nadalje je pisatelj vso spominske snov literarno izoblikoval in tako privzdignil nad običajno spominsko pripoved in obujanje spominov. Uspelo mu je, da je ustvaril pristne, doživete in lepo izoblikovane, iskreno izpovedne črtice. Razen tega so vse črtice tudi enotno ubrane, na isto temo, vsebinsko rahlo povezane med seboj, če ne drugače po avtorjevi osebi in osebah sodelavcev, tako da dajejo zaokroženo podobo.

Nekatere črtice so nekoliko šibkej in bi morda brez škode za zbirko lahko odpadle. Zato pa take kot sta «Vroči asfalt Evrope» in «Greh poročnika Brkića», — nedvomno najboljši v celi zbirki, — učinkujejo izredno sveže in impresivno. Morda prav zato, ker se je v njih pisatelj oddalil od dokumentarnega, stvarnega gradiva in je snov svobodneje literarno oblikoval. Vsekakor pa predstavlja Bratkova knjiga dragoceno stvaritev, ki ji izredno lepa oprema daje tudi zlahtno zunanjo podobo.

Sl. Ru.

Ludvik Mrzel OGRLICA

Mrzel je stopil pred slovensko javnost pred dobrimi tridesetimi leti z zbirko liričnih črtic «Luči ob cesti». To so skrajno subjektivne izpovedi vase obrnjenega mladeniča, obteženega s svetoboljem in nezadovoljnega s svojim položajem v svetu. Nekaj let pozneje je izdal zbirko «Bog v Trbovljah», ki v socialno občutenih prispodobah prikazuje težko življenje trboveljskih rudarjev v predvojni Jugoslaviji. Pozneje je veliko prevajal, objavljal črtice in povesti in prešel končno celo v vezano besedo.

«Ogrlica» je zbirka liričnih izpovedi deloma v vezani in deloma v nevezani besedi, izpovedi zrelega, težko preizkušenega moža, ki doživlja spričo bližajoče se starosti nekakšno obnovljeno mladost, ki se izraža v bolestni erotiki, a tudi v bridko doživljenih meditacijah o človeku in njegovem položaju v svetu, ki jih ilustrirajo kdaj žive in izvirne prispodobe. Kdaj pa kdaj kane v njegovo izpoved trohica bridkega humorja nad samim seboj.

Kvaliteta teh pesniških izpovedi je predvsem v njihovi pristni doživetosti in popolni iskrenosti, ki jim tudi sem pa tja nastopajoče slogovne pomanjkljivosti ne morejo do živega. Ritmična proza mu kdaj sama prehaja v verz in verz v prozo.

V pesmi «Orkestrion» primerja človeka (sebe) z orkestrionom v krčmi, ki stoji «tam v kotu, odslužen, naglušen in star» in ki «je včasih tudi igral», in končuje: «Jaz te razumem, orkestrion, zakaj brata sva».

«Jaz sem človek, a tudi meni je najtežji tovor, ki ga nosim, spomin.»

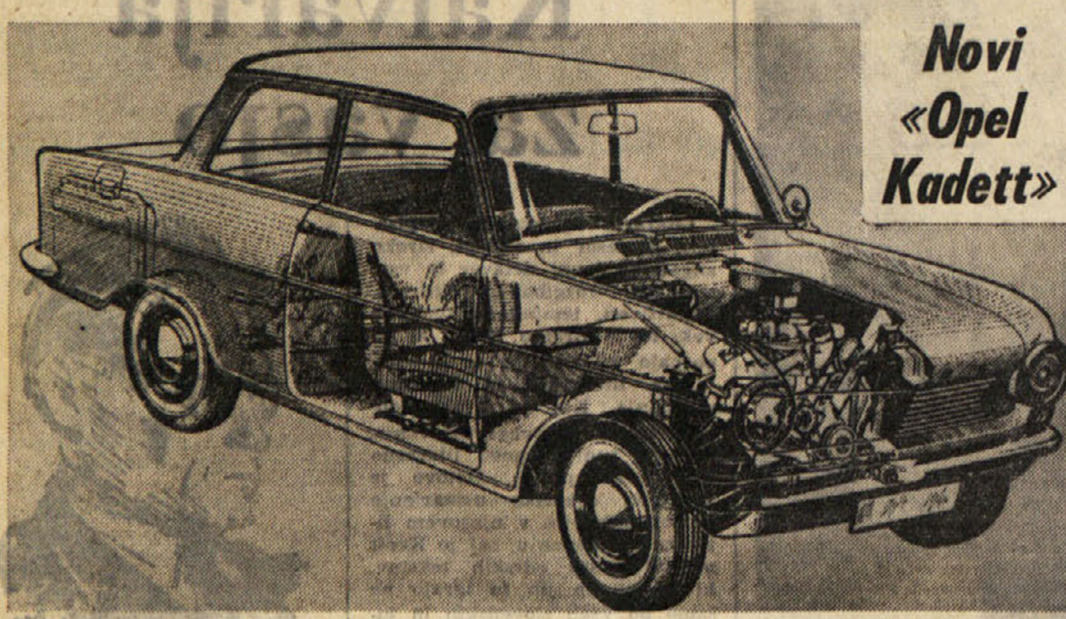
Pesem «Topoli», ki sicer ni v celoti ubrana, ima čudovit zaključek: «Morda sem samo vrata v prostoru, ki neslišno, nezadržno skoznje veje čas.»

V ciklu «Ogrlica», ki je poln bridke samoizpovednosti, te marsikdaj preseneti bridko pogodena prispodoba. Kratka pesem «Humus» se končuje na primer: «Nič se ni zgodilo z menoj. Ostal sem humus, neposejan in nepožet.»

Mrzel je ostal v svoji lirični izpovednosti tudi po tridesetih letih samemu sebi zvest. Ne išče novih slogovnih oblik, ostal je v smeri zmernega liričnega ekspresionizma. Toda njegova izpoved je neposredna, resnična in bridko doživljena.

Vladimir Bartol

AVTOMOBILIZEM

Novi «Opel Kadett»

Šele pred nedavnim smo bili priča ostremu boju evropskih proizvajalcev avtomobilov ekonomičnega razreda 600 cc. Sedaj imamo priliko prisostvovati novi še bolj napeti borbi raznih tovarn za osvojitev tržišča sodobnega ekonomičnega razreda, katerega delovna prostornina se je medtem dvignila na 1000 cc.

Po uspešnem poizkusu Fordove «Anglie» se je število tovrstnih vozil večalo z neverjetno naglico, ki se bo še stopnjevala v prihodnjih mesecih.

Dober sprejem je doživela Simca 1000 in prav tak uspeh se obeta drugi francoski tovarni Renault za svojo zadnjo stvaritev «Renault R8». Angleži so pred dnevi predstavili svojo Morris 1100, medtem ko kaže, da bomo tudi v Italiji v kratkem dobili vsaj dve novi vozili približno enake kubature: novi Fiatovi model in manjšo sestrico Flavie.

Konjunktura je torej za tovrstna vozila več kot ugodna. O tem priča tudi trud, ki sta ga vložili dve veliki ameriški tvrdki v gradnjo tovrstnih avtomobilov. Evropska Ford je pripravila dva nova modela «Taunus 12» in «Cortina», medtem ko je General Motors odgovorila na to potezo konkurenčne firme s svojo zadnjo stvaritvijo. Nalogo obrambe svojih interesov je ameriška družba poverila svoji evropski podfirmi, nemški Opel, ki je pred tedni predstavila javnosti svoj zadnji trud, ki nosi že dobro znano ime «Kadett».

Mali štirisedežni Opel ima le dvoje vrat, lepo čisto linijo brez nepotrebnih elementov, ploščato streho z zaokroženimi robovi. Motor leži spredaj, pogon pa je na zadnjih kolesih po tradicionalni shemi; edino novost srečamo pri prenosnem drogu, ki je pritrjen z enim samim zgibom.

Štiristopenjski menjalnik je polno sinhroniziran. Po zgledu francoskih vozil Renault R4 in R8 potrebuje tudi Kadett le malo nege ker je hladilna voda v zaprtem tokokrogu ter po zaključeni rodažni dobi, menjamo olje in mažemo le vsakih 5000 km.

Tehnični podatki:

MOTOR: štiribatni vrstni motor s skupno delovno prostornino 997 cm3, izvrtina cilindra 72, hod bata pa 61 mm, kompresijsko razmerje 7,8:1, največja storilnost 40 HP-DIN (47 STE) pri 5000 obr./min., maksimalni vrtilni moment 7,2 kgm pri 200-3000 obr./min., ventili viseči, srednja hitrost bata pri 120 km/h 9,3 metrov na sekundo.

Rezervoar za gorivo ima 33 litrov prostornine, medtem ko je v karterju prostora za 2,5 litrov olja.

Samonosna karoserija je iz jeklene pločevine; prazno vozilo tehta 670 kg; razmerje teža/storilnost znaša: kg/cv DIN 16,8 oz. kg/cv STE 14,2.

Vozilo je dolgo 3923 mm, široko 1470 in visoko pa 1410; to se pravi, da je ravno tako dolgo in široko kakor Fiatov 1100 in je za 8 cm nižje.

Skupno smemo natovoriti na Kadett 355 kilogramov. Največja hitrost znaša 120 km/h. Pospeški od 0 do 80 km/h v 15 sek.; od 0 do 100 km/h v 26 sekundah.

Poraba goriva 6,5—7,5 litrov za vsakih 100 km; cena še neznana.

Citroen 19

Avtomobilski svet je v nenehnem razvoju. Nova vozila si slede z neverjetno naglico, vendar tovarne ne zanemarjajo že afirmiranih modelov in jih stalno izboljšujejo. Na vrsto je prišla tudi Citroenova 19, ki je znana pod vzdevkom «vozilo bodočnosti». Novosti so tu omejene, vendar dokaj učinkovite. Nekoliko predrugačena čelna linija dovoljuje znatno večjo hitrost, izboljšala se je tudi notranja klimatizacija in akustična izolacija. Kupci imajo zdaj večjo izbiro barv medtem ko po želji lahko nastavijo nekaj novih servomehanizmov.

Tudi Renault R8, ki ima šele mesec ali dva življenja, je že izboljšana. Čeprav serijska proizvodnja teče dalje normalno, lahko kupci po želji dobijo vozilo opremljeno z avtomatskim prenosom moči. Sistem deluje kakor navadni menjalnik (s sklopko in celo serijo zobnikov) in je pravzaprav le avtomatsko delovanje tradicionalnega menjalnika.

Prenosni sistem sestoji iz elektromagnetske sklopke in posebnega elektronskega stroja, ki pretika prestave in izklopi sklopko. Voznik ima na armaturni plošči pet tipk, eno za navadno vožnjo, eno za ritensko in eno za vožnjo z izklopljenem menjalnikom, ostali dve tipki služita le v posebnih primerih in za pretikanje je dovolj, da pritisne na eno izmed tipk. Dalje že večji ali manjši pritisk na pedal za plin ima kot posledico zameno razmerja med zobniki menjalnika, seveda le v mejah, ki so že v naprej določene za pravilno rabo motorja.

Ameriška avtomobilska industrija

Ameriška avtomobilska industrija je prebolela svojo krizo.

Zadnji podatki, ki smo jih dobili iz onkraj oceana pričajo dalje o velikem napredku in vse kaže, da bodo severno-ameriške tovarne presegle v letošnji sezoni vsa najbolj optimistična pričakovanja in dosegle nov rekord.

Evo stanje po prvih sedmih mesecih letos in v preteklem letu:

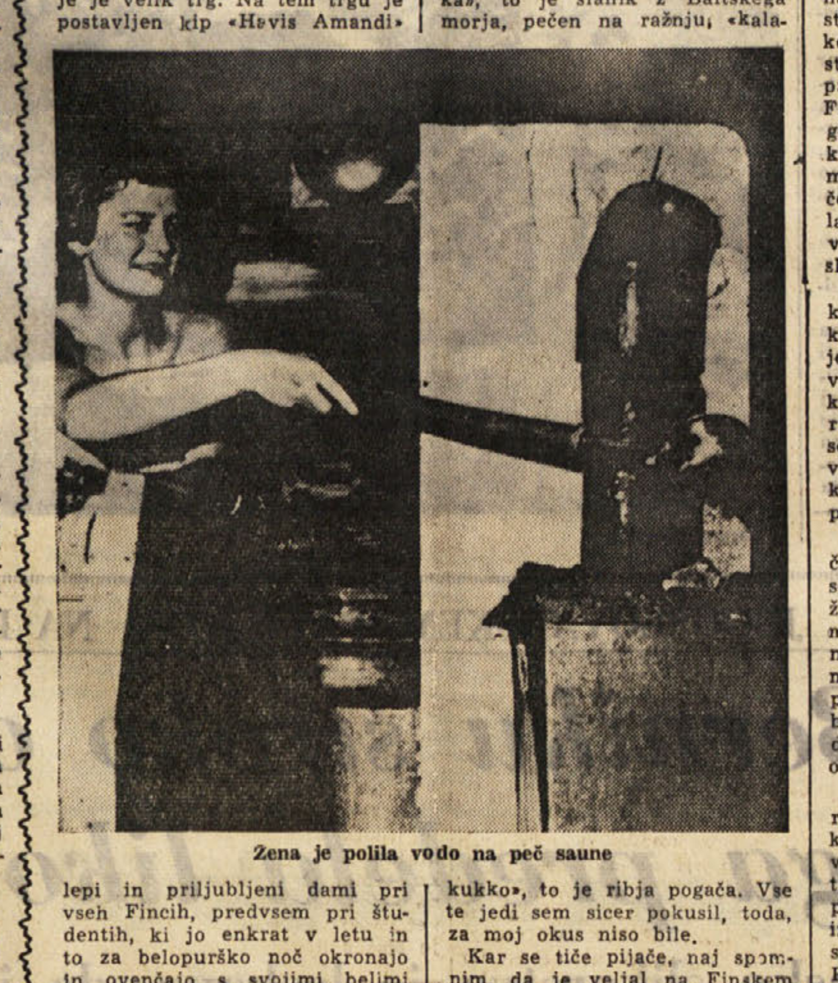
Skupine	1962	1961
GENERAL MOTORS: (Buik, Cadillac, Chevrolet, Oldsmobil, Pontiac)	2.359.249	1.575.879
FORD: (Ford, Lincoln, Mercury)	1.145.598	972.918
CHRISLER: (Chrisler, Dodge, Imperial, Plymont)	372.057	340.240
RAMBLER	287.051	217.310
STUDEBAKER	46.047	29.646
Skupno	4.210.002	3.135.993

RAZNE ZANIMIVOSTI S POTOVANJA PO FINSKI

V peklensko vroči sauni sem komaj vztrajal dobro uro

Ko sem zadnjič pisal o Finski, sem se v opisu precej zadržal pri važnih Fincih in o njihovih delih. Naštel sem kralje, zgodovinske stavbe in še druge zanimivosti. Ker pa zgodovine ne tvorijo samo veliki ljudje, naj mi bo dovoljeno, da se vrnem v svojem opisovanju k majhnim ljudjem in dogodkom, ki so vendarle tudi del zgodovine. Če uvrstimo med majhne ljudi in dogodke, potem mi bo še laže prikazati potrpežljivemu čitatelju, kako mi je bilo pri srcu, ko sem se srečal z drugačnimi navadami in običaji.

Da ne bom tratil besed in časa, bom kar prešel k zadevi in bom nadaljeval svoj sprehod po glavnem mestu Finske Helsinkih. Prav blizu pomorske postaje je velik trg. Na tem trgu je postavljen kip «Havis Amandi»

Žena je polila vodo na peč saune

lepi in priljubljeni dami pri vseh Fincih, predvsem pri študentih, ki jo enkrat v letu in to za belopurško noč okronajo in ovenčajo s svojimi belimi študentovskimi kapami ter se nato kar oblečeni kopajo v vodnjaku ter poljubljajo njen kip.

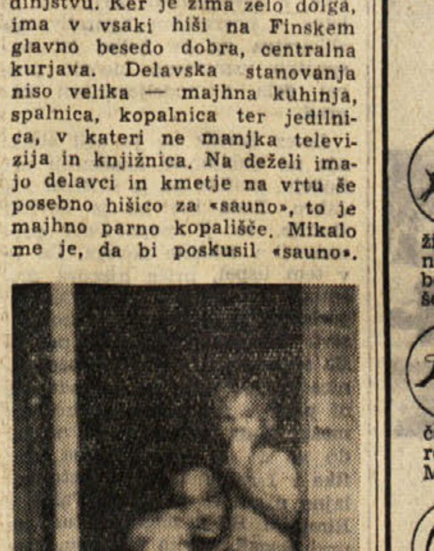
Okrog tega kipa je vsako dopoldne zelo živahno. Tu stojijo stojnica pri stojnici, na katerih prodajajo kmetje svoje pridelke. Največ je krompirja, pese in druge zelenjave; fižola in radiča pa ni, ker ta zelenjava v teh krajih ne raste. Kmetice, oblečene v živopisane narodne noše prodajajo vsakovrstno sadje. Tu lahko vidimo visoke kupe rdečih jagod, malin, robidnic, borovnic in črnega ribeza. Včasih pa se dobijo tudi «suomurain», to so neke vrste jagod, ki rastejo onkraj Severnega tečaja. Kot pravijo Finci, dozorijo te jagode ob polnočnem soncu. Ribiči kar na čolnih prodajajo ribe, ki so jih ponoči ulovili. Seveda je v bližini tudi ribarnica in manjša, pokrita tržnica za prodajo mesa.

Finska kuhinja se zelo razlikuje od naše, smatrajo pa se za velike sladokusce. Najraje jedo Finci rake, ki jih kuhajo v vodi z janežem ter jih nato polijejo z močnim žganjem. To je po njihovem priporočljivo jesti ob polnočnem soncu, na severu in to v mesecih, ko sonce ne zaide. Zakaj je to dobro, pa ne vem.

Finci so zelo gostoljubni ter vam prav radi ponudijo svoje narodne jedi, med katerimi so tudi «poroukiettä», to je jezik severnega jelena z limonovo omako, «hulillä paistettua silakka», to je slanik z Baltskega morja, pečen na ražnju, «kalakukko», to je ribja pogača. Vse te jedi sem sicer pokusil, toda, za moj okus niso bile.

Kar se tiče pijače, naj spomnim, da je veljal na Finskem od leta 1918 do leta 1932 zakon o prohibiciji. Ker pa je imel negativne posledice, so ga kasneje razveljavili. Prodaja alkoholnih pijač je državni monopol. V trgovinah, kjer prodajajo alkoholne pijače,, lahko te kupite, če pokažete potni list. Težko je pa življenje za one, ki radi pijejo, ker je alkohol zelo drag in ga dobijo domačini samo v restavracijah, kjer morajo naročiti tudi kakšno jed.

Med svojim bivanjem sem spoznal domačina, ki je znal tudi italijanski. Ta je povabil mene, mojega prijatelja in njegovi dve hčerki na svoj dom v bližini mesta. Finci, pa naj bodo to meščani, ali kmetje, imajo v glavnem lepo urejena stanovanja. Delavec, kmet, ali uradnik, imajo v stanovanju vse, kar spada k modernemu gospodinjstvu. Ker je zima zelo dolga, ima v vsaki hiši na Finskem glavno besedo dobra, centralna kurjava. Delavska stanovanja niso velika — majhna kuhinja, spalnica, kopalnica ter jedilnica, v kateri ne manjka televizija in knjižnica. Na deželi imajo delavci in kmetje na vrtu še posebno hišico za «sauno», to je majhno parno kopališče. Mikalo me je, da bi poskusil «sauno».

Sin in nečak finskega prijatelja Emila pred vrati saune

Emil, tako je bilo ime gostoljubnemu Fincu, nas je povabil, da poskusimo to znamenitost, ki ji pripisujejo upravičeno veliko zdravilno moč.

S prijateljem sva bila takoj za to, le njegovi hčerki nista hoteli poskusiti. Povedati vam moram, da delajo na Finskem «sauno» sorodniki, prijatelji in znanci vsi skupaj, ne glede na spol ter so pri tem povsem goli, kot Adam in Eva v raju, preden sta grešila. Naj navedeno primer: z nami sta bila v Helsinkih, na mladinskem festivalu, mladoporočenca, ki sta si že dalj časa dopisovala z mladim Fincem. Ko sta prišla v Helsinki sta ga spoznala in ta ju je povabil k sebi na «sauno». Oba para sta šla v slačilnico. Za finski par je bilo to nekaj naravnega, čisto preplašena pa sta bila mlada italijanska zakonca, ki nista vedela, kaj naj storita. Mož je rekel ženi: «Upam, da se ne boš slekla pred Fincem», nakar mu je žena odgovorila: «Toda tudi ti pred Finko ne....» Medtem, ko sta še omahovala sta bila Finca že slečena. Hočeš, nočeš sta se morala tudi gosta sleči, čeprav sta ves čas kopanja sramežljivo skrivala nekatere dele telesa.

«Sauna» je v glavnem parna kopel, ki je pa zelo vroča. V kotu kopalnice stoji peč, ki jo je Emil večkrat polil z mrzlo vodo, da se je napravila para, ki je bila v tem malem prostoru zelo gosta. Prijatelj Francesco, ki je bil že pri letih in ni vzdržal takšne toplote, je začel kričati: «Muoio, non ne posso più. Voglio aria.»

Sam sem vztrajal v tej vročini več kot pol ure, čeprav sem se potil kot kristus pod križem. Nato me je Emilov sin nenadoma polil s škafom hladne vode, tako da sem trenutno mislil, da me bo kap. Med kopanjem sem se moral dobro šibati z brezovimi šibami tako, da so se mi pore na koži dobro odprle.

Po tej prvi kopeli mi je Emil rekel, da sem dober za «sauno», kot pravi Finec. Meni pa se je vrtelo v glavi in noge so se mi tresle. Če bi mi Emil ne pripravil dobre malice s salamo in pivom, bi me mogoče danes sploh ne bilo več med živimi. Po malici pa sem moral še druge pol ure v «sauno».

Peč se je takrat še bolj segrela ter je bilo v kopalnici okrog 80 stopinj vročine. Ko sem potožil Emilu, da se mi zdi vročina previsoka, mi je ta odgovoril, da se mora prava «sauna» opraviti v vročini okrog 100 stopinj.

V zimskem času se «sauna» ne konča v kopalnici, temveč na snegu, kjer se kopalci, dobro razpoloženi kepajo in obmetavajo s snegom v temperaturi, ki se vrti okrog 20 stopinj pod ničlo.

Zadovoljen in ponosen sem bil, da sem vzdržal to «sauno», o kateri sem slišal že toliko govoriti. Rade volje bi jo še ponovil, toda ne v zimskem času. Naj vam pa povem, da sem se po tem «trpljenju» in «muki» počutil tako zdravega, svežega in okrepčanega, da sem imel občutek, kot bi se bil pomladil za deset let. Tedaj sem šele prav razumel, zakaj Finci tako cislajo «sauno». Škoda, da je nimamo tudi pri nas.

MARIO MAGAJNA

Kip Havis Amande katero študentje kronajo v Valpurski noči

Na trgu prodaja zelenjavo ženska oblečena v narodno nošo

POVEST PARTIZANSKE ZVESTOBE

po Tonetu Seliškarju ilustriral Albert Sirk

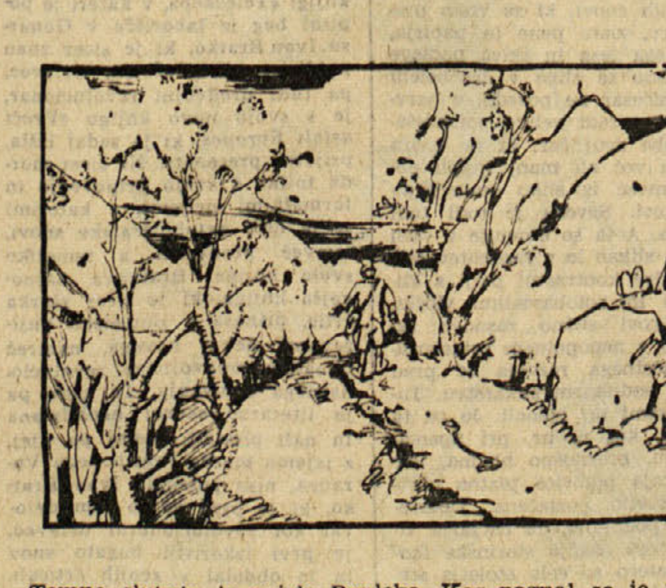
Partizani so bili kot preganjane zveri. Kamorkoli so se premaknili, so trčili ob sovražnika. Bili so izčrpani, lačni, žejni. Toda obupali niso. Pavlek je šel zopet na pot.

Pod gozdom je zagledal ruševine dveh kmetij. Dve ženi sta brskali po pogorišču. «So vam fašisti zažgali, mati?», je vprašal Pavlek. «Kdo drugi», je zajokala žena.

«Kaj pa ti tod?» «Pred fašisti sem zbežal. Starše so mi odpeljali. Rad bi k teti v Ribnico». «Ne hodi mimo kamnoloma, tam je strašno, toliko so jih postrelili.»

Temna slutnja je zajela Pavleka. Kar pognal se je proti skalam. Ozka stezica je peljala pod kamnolom. Ko je stopil na rob, je zagledal na dnu kotanje kup mrličev.

HOROSKOP

Veljaven od 9. do 15. septembra

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V srčnih zadevah boste premagali neko oviro in nasprotovanja. V poslovnem življenju pa bo vse zelo ugodno. Zanimive novosti, ki se jih boste razveselili. Verjetno krajše potovanje.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Uresničile se bodo vaše želje, toda razočaranja niso izključena. Ne bo vam žal vašega časa. V poklicnem delu se bo uresničila neka vaša zamisel. Možnost dobrega zaslužka.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) V ljubezenskih zadevah vam zvezde še nikoli niso bile tako naklonjene. Verjetno boste srečali neko drago osebo. Bodite previdni pri izdatkih, da ne boste naleteli na finančne težave.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Prijetna presenečenja v srčnih zadevah. Dosegli boste lepe uspehe, čeprav se ne bo vse takoj uresničilo. Zadoščenje in možnost napredovanja v poklicnem delu. Bodite previdni in ne zaupajte drugim svojih skrivnosti.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ne razburjajte se preveč, če bo prišlo do nesoglasij z drago osebo, saj gre le za prehodne stvari. Lepa priložnost za izlet. Imeli boste polne roke dela in opravkov. Gmotno izboljšanje.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Nepredvideni dogodek vas bo zelo razveselil in vam omogočil uresničitev neke skrite želje. Tudi v poklicnem delu boste dosegli lepe uspehe. Izboljšali boste svoje finančne razmere.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V ljubezenskih zadevah vse v redu. Dobili boste pisma in zanimive vesti. V poklicnem delu nekaj dni lepi uspehi, ne smete pa zaupati samo obljubam Pazite na svoje zdravje.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Bodite bolj prijazni z osebo, ki vas zanima, ker vam ne bo žal. Prijetno in obetajoče vabilo. Glede poslovnih zadev bodite optimisti. Dosegli boste prav lep uspeh. Zanimivo pismo.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Prijetna presenečenja bodo zabrisala spomin na nevšečnosti in grenke izkušnje. V poslovnem delu se bodo razmere proti koncu tedna izboljšale. Uresničili boste svoj načrt.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Nepredvideno srečanja, ki se bo razvila do lepo ... katerih boste ... imeli ugodnosti. Tudi v poklicnem delu spremembe, ki bodo imele ugodne posledice. Telegram.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Slučajno srečanje bo v vas vzbudilo zanimanje in radovednost. Prijetne vesti glede poslovnih dogodki. Vesele vesti glede klicnega dela in možnost upora zaslužka. Koristna sprememba.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Spremenljive razpoloženje in nepričakovani dogodki, ki vas bodo razveselili. Upanja ... ničenja niso upravičena. Nove pobude ... ne razmere za poklicnem delu in uresničenje zanimivih načrtov.

Iz naših krajev

TEDEN

Ta teden je poteklo 32 let od kar so fašisti ustrelili v Bazovici štiri zavedne slovenske antifašistične mladince. To obletnico smo tudi letos proslavili najprej s položitvijo vencev na njihov grob na tržaškem pokopališču, danes pa s proslavo ob spomeniku na strelišču pri Bazovici. Antifašistični in demokratični Trst je tako oddolžil spominu bazoviških žrtev in ob spominu na njihovo žrtev oživil antifašističnega duha, ki je še potreben.

Na Repentabru se je sestal občinski svet v zvezi z dogodkom, ki je ogorčil prebivalce te slovenske občine in tržaške Slovence sploh. V nasprotju z jasnim določbam čl. 3 republiške ustave, kljub določbam mirovne pogodbe in londonskega sporazuma in v nasprotju z zdravim razumom, je tržaška prefektura imenovala za vršilca začasnega občinskega tajnika v repentaborski občini osebo, ki sploh ne obvlada slovenščine. Repentaborski občinski svet je zavzel proti temu imenovanju odločno stališče in ga je izrazil v protestni resoluciji, v kateri zahteva preklic imenovanja in obenem imenovanje za tajnika osebe, ki bo popolnoma obvladala slovenski jezik.

V ponedeljek je prispel v Trst novi jugoslovanski generalni konzul Rudolf Janhuba, ki je prišel namesto dosedanjega generalnega konzula dr. Voduška. Novi predstavnik FLRJ je že opravil vrsto vljudnostnih obiskov pri predstavnikih oblasti.

Gospodarska dejavnost je zabeležila nekaj pomembnih dogodkov. V petek sta odpotovali iz Trsta dve močni gospodarski zastopstvi na velesejma v Zagreb, del delegacije pa bo obiskala tudi velesejem v Brnu v Češkoslovaški. Tržaško pristanišče je v avgustu zabeležilo promet 540.000 ton, čeprav je ostala njegova struktura še vedno neugodna. Povečanje prometa se nanaša tudi na javna skladišča. Rekorden je bil v avgustu tudi maloobmejni promet v okviru videmskega sporazuma, saj je samo v tržaškem sektorju prešlo mejo nič manj kot 648.000 oseb v obeh smereh, k čemur pa je dodati še 466.000 prehodov z rednimi potnimi listi.

Včeraj se je v Trstu zaključil seminar o prometu v državah Evropske skupnosti, začel pa se je v Ljubljani o primerjalnem ... ki se je nato v svojem drugem delu nadaljeval v Ljubljani. V drugem delu pa se bo nadaljeval ta teden v Trstu.

Iz uradnih virov je prišla vest, da bodo volitve v tržaški občinski svet 11. nov. letos. Administrativni aparat se je začel pripravljati na ta dogodek, pa tudi stranke so že postale aktivne, čeprav se bo volilna agitacija začela 40 dni pred razpisom volitev. Trenutno je najbolj aktivna KD, za katero je včeraj na Općinah župan dr. ... in katera si pomaga z bolj ali manj rožnatimi poročili raznih občinskih odsekov o štiriletnem delovanju občinske uprave.

Ta teden je potekel na Goriškem v znamenju stavk raznih kategorij in v znamenju pomoč oškodovanim po suši.

S stavkami je bilo v ospredju gibanje zidarjev, ki je zajelo celotno kategorijo na Goriškem in takorekoč paraliziralo gradbeno dejavnost v pokrajini. Na trdovratnost delodajalcev so delavci odgovorili z odločnim nadaljevanjem borbe ter jih končno prisilili, da so preteklo sredo zvečer podpisali sporazum, s katerim so delavcem priznali povišek mezde po 15 lir na uro in proizvodne nagrade ter ugodili v glavnem tudi drugim njihovim zahtevam.

Pa se še vedno nadaljuje gibanje uslužbencev podjetja Ribi, ki traja že mesece in so pretekli četrtek uslužbenci tega podjetja ponovno stavkali 24 urno, ko so jo sindikati proglasili dveurno splošno stavko v industriji na Goriškem. Stavki sta popolnoma uspeli.

Zaradi trajanja suše, ki je v krminsko-gradiščanskem področju, v Sovodnjah, Štandrežu in drugod že do začetka preteklega meseca povzročila nad dve milijardi lir škode zaradi zmanjšanja pridelka, so bile pristojne oblasti prisiljene ukreniti za pomoč oškodovanim kmetom in živinorejcem. Po posvetu merodajnih oblasti je pretekli ponedeljek na sedežu pokrajinske uprave, so kmetijskega ministra nujno nakazilo 10.000 stotov žitaric, za krmo živine, ki ji primanjkuje sena. Živinozdravniki so izdali navodila o dokrmljenju živine, ustanovili so tudi poseben sklad za pomoč živinorejcem pri nakupu nadomestne krme ter v

DOLOČITEV DELOVNIH DNI NA KMETIJAH JE PROTIUSTAVNA

Oblasti naj čimprej izdajo jasna določila glede socialnega zavarovanja kmetov

Razsodba ustavnega sodišča je sprožila vrsto vprašanj - Kako bodo kmetje zdaj plačevali svoje prispevke za bolniško blagajno?

Mislimo, da je že vsem našim kmetovalcem znan potek, po katerem pristojni urad določa višino prispevkov, katere plačujejo kmetje za starostno in invalidninsko ter bolniško oskrbo, tako za najete kmečke delavce, kot za člane družine neposrednih obdelovalcev.

Za določitev teh prispevkov določa zakon dva postopka. Prvi postopek sloni na odločitvi pristojne pokrajinske komisije, ki določi koliko delovnih dni je predvidoma potrebnih za obdelovanje zemljišč in oskrbo živine na dotični kmetiji, katere poglavar je dolžan prijaviti vse podatke, ki se nanašajo na površino obdelane zemlje in na število živine. Drugi postopek (pride v poštev izključno za najeto delovno silo) sloni na prijavljenih delovnih dneh, ki jih je opravil kmečki delavec in katere je delodajalec dolžan sproti vpisovati v posebno delovno knjižico.

Ustavno sodišče je sklenilo, da je prvi od teh postopkov (zaradi enostavnosti ga bomo imenovali «odmera prispevkov po lestvici») protiustaven. Razsodba ustavnega sodišča je začela veljati 27. junija t.l. to je en dan po objavi razsodbe.

Razumljivo je, da nas zanimajo posledice in stanje, ki ga je ta razsodba povzročila.

Na našem področju je kmetijska proizvodnja v pretežni večini v rokah neposrednih obdelovalcev. Le-ti so zadnja leta vložili prijave, ki se nanašajo na njihove kmetije zato, da bi bili deležni starostne in invalidninske pokojnine ter bolniške oskrbe.

Prispevke, katere neposredni obdelovalci plačujejo, je Urad za združene kmetijske prispevke odmerjal izključno na podlagi lestvice, ki jo je sestavila omenjena pokrajinska komisija.

Ta ugotovitev ne velja samo za neposredne obdelovalce našega področja, ampak za neposredne obdelovalce vse države.

Ce pri odmerjanju prispevkov za najeto delovno silo razsodba Ustavnega sodišča nima posebnega vpliva, razen dejstva, da kmetje delodajalci niso dolžni plačevati prispevkov, ki so jim bili odmerjeni na podlagi lestvic; posledice te razsodbe utegnejo biti občutne za celotni sistem socialnega in zdravstvenega zavarovanja neposrednih obdelovalcev, v kolikor ne bodo pristojni organi sprejeli nove ukrepe, ki naj zakonsko uredijo to vprašanje, ki po objavi razsodbe nima več pravne podlage glede določitve višine prispevkov in s tem povezanih pravic do socialnega in zdravstvenega zavarovanja.

Ugotavljajoč, da določanje števila delovnih dni, na podlagi katerih so kmetje dolžni plačevati prispevke za socialno in zdravstveno zavarovanje, s pomočjo lestvic je protiustavno, si ne moremo predstavljati, da bi protiustavnost in torej neveljavnost zakona, ki predvideva omenjene lestvice, veljala samo za določanje in plačevanje prispevkov za najeto delovno silo. Logično se nam zdi, da ta ukrep ima svoj odmev tudi v odnosu do neposrednih obdelovalcev.

Rekli smo, da po objavi razsodbe Ustavnega sodišča pravno določilo, proglašeno kot protiustavno, nima več nobene pravne moči. Iz tega sledi nujno, da tudi obveznosti, ki izvirajo iz omenjenega pravnega določila zapadejo. Tako namreč določa člen 30 zakona 11. marca 1953 št. 87.

Ker število delovnih dni in višina prispevka, ki so ga dolžni plačevati neposredni obdelovalci, se je dosedaj določala na podlagi izdelane lestvice, kot nujna posledica izhaja, po našem mnenju, ugotovitev, da neposredni obdelovalci niso več dolžni plačevati prispevke in Urad za združene kmetijske prispevke ter davčni urad nimata pravice zahtevati plačila prispevkov, ki so bili določeni na podlagi protiustavnih pravnih določil.

Po tej ugotovitvi se nam nujno vsili dvoje vprašanj:

a) Če po 27. juniju neposredni obdelovalci niso dolžni plačati že omenjenih prispevkov in Urad za združene kmetijske prispevke ter davčni urad nimata več pravice zahtevati plačilo istih prispevkov, kako bodo plačevali neposredni obdelovalci prispevke za socialno in zdravstveno oskrbo?

b) Na kakšen način se bo sedaj določalo število delovnih dni in s tem povezana višina prispevkov, katere naj plačuje neposredni obdelovalec za socialno in zdravstveno oskrbo?

Ni nam znano, da bi obstajal drugi postopek za določanje števila delovnih dni kot eventualna izjava neposrednega obdelovalca samega. Ob tej ugotovitvi nastane vprašanje verodostojnosti take izjave in njene kontrole.

Za sedaj ni nobenega določila, ki bi na novo urejal to vprašanje v odnosu do neposrednih obdelovalcev, zaradi česar je nemogoče povedati, kako se bo določalo v bodoče število delovnih dni, na podlagi katerih naj neposredni obdelovalci plačujejo prispevke za socialno in zdravstveno zavarovanje.

To stanje ustvarja negotovost in nejasnost. Zaradi tega bi bilo potrebno, da bi odgovorne oblasti čimprej izdale jasna določila, ki naj dokončno pravno uredijo celotni sistem socialnega in zdravstvenega zavarovanja neposrednih obdelovalcev.

Ing. PEČENKO

REPENTABOR

Zelo nas je presenetila vest, da je prefektura imenovala za vršilca dolžnosti občinskega tajnika nekega višjega uradnika tržaške občine, ki ne zna slovenščine. Popolnoma se strinjamo z občinskim svetom, ki je o tem razpravljal na svoji izredni seji v sredo zvečer ter soglasno odobril resolucijo, s katero odklanja to imenovanje. Občinski možje so prav storili, da so se takoj sestali in jasno povedali, da v naši občini hočemo občinskega tajnika, ki bo znal naš jezik.

Čudno se nam zdi, da na prefekturi se ne zavedajo, da je naša občina popolnoma slovenska. Kako naj bi se pogovorili s tajnikom, s katerim se ne bi razumeli? Imamo popolno pravico, da na občini in v drugih javnih uradih govorimo v svojem materinem jeziku, in zahtevamo, da se ta naša pravica spoštuje. Razen tega ne vemo, kako bi tak občinski tajnik lahko opravljal svojo službo na sejah občinskega sveta, na katerih občinski svetovalci govorijo slovensko, ali pa v stiku z občani, ki sploh ne znajo italijansko. Vsa povojna leta je opravljal tajniške posle g. Josip Ukmar, s katerim smo bili zadovoljni. Zaradi tega se nam zdi, da bi to službo lahko še opravljal. Pravijo sicer, da bo g. Ukmar še ostal v službi na občini, novi tajnik pa bo prihajal na občino dvakrat na teden. Potem bi imeli dva tajnika in jih tudi plačevali, ker novi tajnik ne bo hodil na Repentabor brezplačno. Slišali smo namreč, da bi mu morala občina plačati 450 tisoč lir na leto. Kakor smo izvedeli, je prefektura imenovala novega vršilca dolžnosti občinskega tajnika, ker pač nimamo svojega stalnega tajnika. Mi ne nasprotujemo imenovanju novega občinskega tajnika, toda zahtevamo, da bo občinski tajnik obvladal slovenščino.

Suša je tudi pri nas opravila svoje, oziroma še bolj pri nas kot v nekaterih drugih krajih, ker je na našem področju zelo plitva zemlja. Ves pridelek je prizadet, zlasti pa občutijo trte, tako da letos skoraj ne bo vina. Najbolj so seveda prizadeti kmetje, ki živijo samo od kmetije. Teh je v naši občini sicer malo, večina pa si pomaga z delom v kamnolomih in pri raznih podjetjih, vendar imajo skoraj vsi nekaj zemlje, da si pridelajo nekaj za družino in laže izhajajo. Tudi le ti so zaradi suše prizadeti, ker si bodo morali vse kupovati.

Ko govorimo o suši, bi radi omenili javne pipe. V naši občini jih imamo pet, in sicer po vseh naseljih. To je zelo koristna stvar in prihrani zlasti gospodinjam dosti truda in skrbi. Nekateri pa se ne zavedajo, da mora vodo plačati občina in da je treba zlasti ob suši štediti z vodo. Dogaja se namreč, da nekateri perejo ob javnih pipah svoje motorje in avtomobile, drugi pa kar namakajo svoje vrtove z vodo, ki teče iz javne pipe. Zaman so bili vsi opomini in priporočila. Zato ne preostane drugo, kot da jim naložijo pošteno globo.

PREBENEG

V naši vasi so pred kratkim končali z asfaltiranjem glavne ceste do javne pralnice. Govorilo se je, da jo bodo asfaltirali tudi po vasi, pa ni o tem do sedaj ne duha ne sluha. Dobro bi bilo, da bi se odgovorni na svojo obljubo čimprej spomnili, ker je v slabem vremenu ta cesta skoraj neprehodna. Isto velja tudi za cesto, ki vodi iz naše vasi v Mačkovlje.

Občina je zgradila v Krogljah, kot tudi še drugod, avtobusne čakalnice. Pobuda je hvale vredna — sprašujemo se le, kdaj bomo takšno čakalnico dobili tudi v naši vasi, ker bi bila res zelo potrebna. Težko je čakati na prostem v zimskem času, pa tudi poleti, ko pripeka sonce.

ŠTANDREŽ

Ob letošnji izredno hudi suši se je še bolj izkazalo, kako zelo manjka živinorejcem iz Štandreža košnja na letališču na Rojah. Kot znano so po navadi jemali košnjo na letališču domači kmetje s posredovanjem svojega društva neposrednih obdelovalcev, zadnja leta pa jo je prevzel neki podjetnik iz Gorice. Ta je seno zvezal in ga prodajal vojaščini, medtem ko ga je domačinom primanjkovalo. Tudi letos se je društvo neposrednih obdelovalcev pozanimalo za nakup krme. V ta namen so se obrnili do nekega prekupčevalca in šele tako lahko kupili 500 stotov sena z letališča po 2500 lir za stot.

Ta cena je sicer precej visoka, vendar še vedno ugodna spričo velikega pomanjkanja krme in njene podražitve. To seno bodo porazdelili sorazmerno med posamezne člane. Seveda to ne bo dovolj in bodo morali tudi naši živinorejci poseči po dodatni krmi v obliki žitaric in močnih krmil, če bodo hoteli prerediti svojo živino, ki se je po sedanjih cenah prav gotovo ne izplača prodajati.

NABREŽINA

Je res, da se je o njej že mnogo govorilo in pisalo, a zadeva ne pojde nikoli v predal, saj se o naših kamnolomih v vsaki priliki razpravlja. Kaj bi se ne, ko pa je z njimi zvezan obstoj tolikih družin in tudi napredek naše občine! To se vedno bolj čuti in so socialne krivice vedno bolj bodeče. Kamen je drugod pretežno v napotje in pomeni temeljno nasprotje zlasti kmetijsko - gospodarskega obstoja in razvoja, pri nas pa vsakdanji kruh, čeprav za delavca težak in skromen. Tanj je ta vezan, posebno, če ima tukaj še krpo zemlje in iz nje kaj izvabi, ter si tako pomaga. Tako le teče med drugim beseda o teh kamnolomih.

Pred okrog 115 leti so bili devinski plemiči gospodarji ozemlja naše občine. Ce bi bili oni takrat znali, kaj bo pomenilo to kamnito osrčje, bi ga bili gotovo obdržali zase (kot so storili z devinsko in sesljansko obalo) in ga kasneje, ko se je tukaj razvila kamnoseška obrt, kasneje pa industrija, oddajali v najem pod drugačnimi pogoji, kot ga je oddajala nabrežinska in ga še vedno oddaja devinsko - nabrežinska občina. Stomilijoni romajo na razne načine v žepe koristnikov (podjetnikov), oglojena kost pa občini, kot lastniku teh zemljišč. Redko naletimo na take primere — na take krivice. Na ta način se iz leta v leto pojavljajo in množijo finačne težave in občina ne more uravnovesiti občinskega proračuna. Občinski možje so svoječasno «po domače» in prijateljsko sklepali pogodbe s podjetniki in jim oddajali v najem občinski svet za «en črn in en bel». Delavska raja pa ni imela pri tem nobene besede. Razmere so se od tedaj sem temeljito spremenile, a posledice tega upravljanja nabrežinske občine so padle na devinsko-nabrežinsko občino. Še in zelo drago plačujejo občani ta greh. Še koliko časa bo to občinsko premoženje (kamnolomi), pomenilo za občino, oziroma za naše ljudstvo, skrajno suhe krave, za industrijce, ki jih temeljito izkoriščajo, pa zlate jame? Tega naše delovno ljudstvo ne more preboleti.

ŠTEVERJAN

Te dni so zaključili s polivanjem prve plasti asfaltne zmesi na odseku ceste v Grojni, ki gre od Terpina na Bukovju pa do meje z goriško občino. V prihodnjih dneh bodo delavci podjetja Mariroli iz Gorice, ki jim pomagajo tudi domačini, prevlekli cesto še z eno tako plastjo in potem bo zopet odprta za reden promet. S tem bo promet na tej cesti znatno olajšan. Seveda pa bi morala tudi goriška občina asfaltirati svoj del ceste, števerjanska pa nadaljevati asfaltiranje tudi od Terpina dalje proti Dvoru. Ta del ceste je tudi v načrtu za asfaltiranje in bodo zaprosili zanj državni prispevek v okviru zakona, ki predvideva asfaltiranje cest po strnjenih naseljih.

SOVODNJE

Pobudo sovodenjske občinske uprave za ureditev namakalnih naprav v obliki dežja na sovodenjskem polju spremljajo kmetje iz vseh vasi v bližini Vipave z velikim zanimanjem. Eni so proti taki napeljavi češ, naša zemlja je peščena in bi jo morali zalivati vsaka dva dni ter bi to stalo več, kot pa bi znašali povečani dohodki. Drugi pa pravijo, da je zadevo vredno proučiti, zlasti še, ker bi država prispevala 92 odst. gradbenih stroškov, za preostalo vsoto pa bi se dalo dobiti dolgoročno posojilo iz državne blagajne. Treba bi bilo, natančno preračunati tudi, koliko bi znašala letna vzdrževalnina.

Ako bi po vsem tem izhajalo, da bi povečani dohodki presegli vse te izdatke, potem bi se stvar izplačala in bi s tako napeljavo lahko temeljito spremenili kulture na ravninskem polju ter se še v večji meri posvetili vrtnarstvu, ki je bolj donosno.

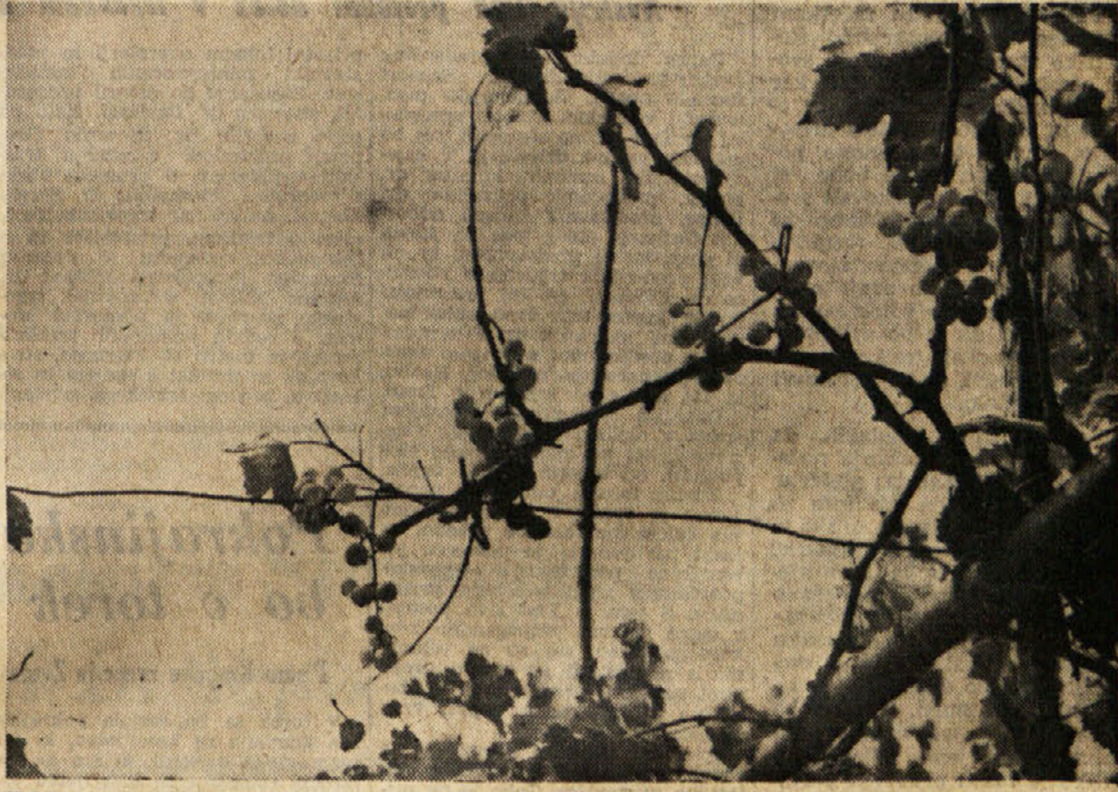
SALEŽ

Zadostuje neznatna iskra, in požar je v tej suši tukaj ali tam neizogiben, ker je vse skrajno izsušeno. Tako imamo na področju naše občine precej škode. Največja nesreča pa je, če ognjeni jeziki hlastnejo po poslopju, kot se je to zgodilo našemu vaščanu Sardoču, o čemer je «Primorski dnevnik» že poročal. Udarec je tem večji, ker je požar razen drugega uničil krmo in bo moral trpeti škodo sam lastnik, ker ni bil zavarovan. Tako biča suša vsevprek; tega bolj, drugega manj. Če bi imela v oblasti tudi trto, tako kot je gospodarila pri drugih pridelkih, bi bilo še bolj žalostno. Saj je pustila svojo sled tudi na trti, vendar ni v vinogradu tako pustošila kot na njivah in senožetih. Če se bo kaj vreme kmalu ublažilo, in to z dobrim dežjem, moramo upati na kakih 40 odstotkov vinskega pridelka. Mi smo od svoje strani storili, kar je bilo v teh razmerah mogoče: poskrbeli — eni bolj, drugi manj, da smo vinograde ohranili v dobrem stanju (predzimsko kopanje in gnojenje, rahljanje razpleveljenje, škropljenje, žveplanje, i. e.). Vode nismo vinogradom mogli in ne moremo dovajati, ker ni za to možnosti. A o tem se mnogo razpravlja in je prav suša odličen pokazatelj, kaj bi pomenil vodovod v kmetijske namene. Če vzamemo za primer le našo vas, bi dohodek narastel v milijone. Ta račun ni le naša, ampak tudi zadeva pristojnih oblasti. In predvsem njihova, saj ima razen gospodarskega tudi socialno obeležje in je izvedljiva. To bi pomenilo ukrep v napredno kmetovanje, ki ga kmetijski organi tako priporočajo. Če pa ne nudi zadostnih življenjskih pogojev zemlja, si jih je treba iskati drugje. A doklej in v koliki meri bo to mogoče?

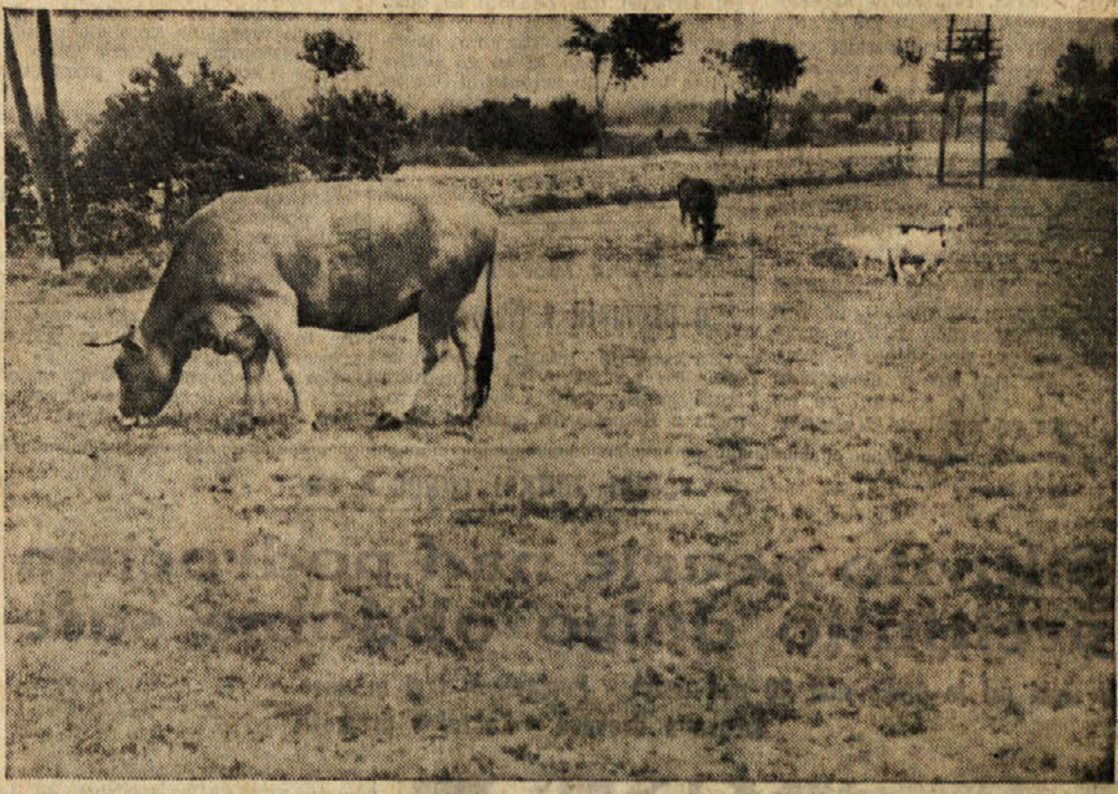
Sicer pa kar si prislužimo, tudi zaružimo. Čim slabša letina, tem več se potrosi, ker so shrambe prazne in cene skačejo. Namesto, da bi nas kmetijstvo podpiralo, moramo letos trošiti sredstva, da ga vzdržimo, recimo z nabavo močnih krmil, ker ni zele ne krme. To je kaj težek račun. Druga leta smo v tem času izvažali bučice, letos ni ne teh, niti druge povrtnine. To se gospodarsko zelo pozna. Lanskega vina ni več. Zadnji svoj pridelek je pred dnevi na osmici razpečal Štubelj, in sicer v par dneh, ker je pristna kaplja (teran) odšla pretežno iz vasi.

Razmere in vročina izbijata želje po kulturno-prosvetnem delovanju. Tudi pri nas je tako. Naši pevci so utihnili, a smo prepričani, da ne za dolgo. Vsi pogrešamo naših lepih melodij in pevskih prireditev kot smo jih svoječasno imeli. To ne sme izumreti, ker imamo za to vse pogoje, ni zvezano s posebnimi žrtvami in je dragocena moralna pobuda. Seveda je za to najbolj primeren poznojesenski in zimski čas.

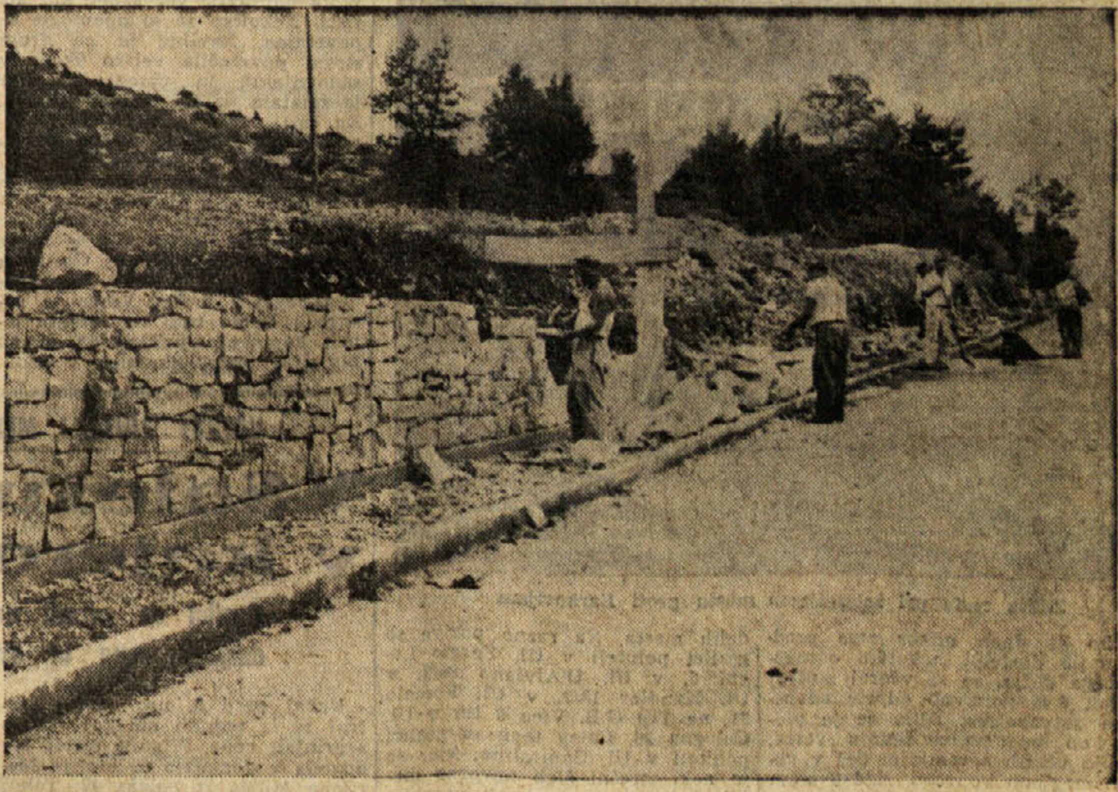
DOGODKI

Take suše še dolgo ne pomnimo. Gornja slika nam kaže, kakšno škodo je suša povzročila v vinogradih. Na mesto lepih grozdov strčijo ovenele jagode

Zaradi suše so prizadeti tudi naši živinorejci, ker ne bo krme. Govedo obira suho travo. Po taki paši ne more biti mleka. Kaj pa pozimi?

Delavci Selada te dni gradijo nov zid ob cesti od županstva proti Colu. Priznati je treba, da repentaborska občina zelo skrbi za svoje ceste, ki so vse asfaltirane in lepo vzdrževane

Kakor smo že poročali, se Bazovci hudo pritožujejo zaradi slabih poti v gornjem delu vasi. Hoja po teh poteh je marsikje nevarna. Občina bi morala poskrbeti, da se poti in kanalizacija uredijo. Na sliki cestno križišče v notranjosti Bazovice

Vreme včeraj: najvišja temperatura 22.5, najnižja 14.1, ob 19. uri 19; vlage 56 odst., zračni tlak 1014.1 raste, veter 7 km jugovzhodnik, nebo 2 desetini pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24 stopinj, padavin 38.5 mm.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 9. septembra
Peter
Sonce vzide ob 5.34 in zatone ob 18.30. Dolžina dneva 12.56. Luna vzide ob 15.25 in zatone ob 0.48.
Jutri, PONEDELJEK, 10. septembra
Nikita

Slovenski otrok v slovensko šolo!

Vsako leto pred začetkom šolskega leta opozarjamo slovenske starše, naj vpišejo svoje otroke v slovensko šolo, ker je to njihova dolžnost do otrok in skupnosti, kateri pripadajo. Tudi letos moramo ponavljati ta poziv, da bodo vsi slovenski otroci obiskovali svojo slovensko šolo. Čudno in neverjetno, toda žal resnično je dejstvo, da nekateri slovenski starši pošiljajo svoje otroke v italijansko šolo, čeprav dobro vedo, da se bo njihov otrok naučil obeh jezikov in da se bo laže učil, če bo obiskoval slovensko šolo.

Večkrat smo poudarili, da gre pri tem za vprašanje našega narodnega obstoja; podčrtati pa moramo, da gre tudi za vzgojno vprašanje, za šolski uspeh, za pripravo na življenje, za prihodnost otroka in za njegov značaj. Popolnoma jasno je, da se bo otrok iz slovenske družine čutil kot riba v zraku ali ptica v vodi, ko bo obiskoval italijansko šolo. Občutil bo čut manjvrednosti, nato se bo potuhnil in njegov značaj bo dobival skrivljeno, pokvarjeno obliko. V takih primerih nastanejo dvojniki, potuhnjenci, omahljivci, prodanci. Ko tak otrok dorase, ne pozna svojega materinega jezika in ga je spet sram, ali pa začne mrziti svoj lasten narod in pade v roke italijanskim šovinistom. Lahko bi našteli take žalostne primere in navedli celo imena. Ne trdimo, da je tega kriva italijanska šola, toda slovenski otrok, ki ga starši pošljejo v italijansko šolo, je v večji nevarnosti, da pride na tako pot.

Zaradi tega naj slovenski starši dobro premislijo, če jim je pri srcu sreča njihovih otrok, na vse posledice. Slovenski otrok naj gre v slovensko šolo. Tja spada in tam se bo najlepše pripravil na življenje.

OB DANAŠNJI OTVORITVI VELESEJMA NA DUNAJU

Trst v konkurenčni bitki za avstrijski tranzitni promet

Trst ima poseben paviljon v okviru italijanske kolektivne razstave Avstrija ima pretežni delež v tržaškem avstrijskem prometu

Danes dopoldne bo predsednik avstrijske republike dr. Schaerf svečano otvoril 76. dunajski mednarodni velesejem. Na tej svečanosti bo Trst močno zastopan, saj bo prisotna uradna delegacija, v kateri so vladni generalni komisar dr. Mazza, predsdenik pokrajine dr. Delise, predstavnik župana odbornik Gasparo, poleg tega pa številni gospodarski predstavniki, ki jih vodi predsednik trgovinske zbornice dr. Caidassi. Ob tej priložnosti bo dr. Mazza tudi vrnil obisk namestniku kanclerja dr. Pittermannu in predsedniku avstrijske zvezne trgovinske zbornice inž. Raabu, ki sta bila pred kratkim v Trstu.

Dunajski mednarodni velesejem spada v okvir pomembnejših velesejmov, saj na njem sodeluje 4800 podjetij, od katerih 2074 iz tujine.

Enotni tržaški odbor za propagando je uredil v okviru italijanske kolektivne razstave posebni tržaški paviljon, ki je posvečen prvenstveno pomorski in trgovsko-posredniški vlogi tržaškega pristanišča. S tem je Trst živo posegel v ostro in tudi propagandno konkurečno bitko, saj so na velesejmu s podobnimi in bogato urejenimi paviljoni prisotna vsa konkurenčna pristanišča in v prvi vrsti nemška.

Avstrijski tranzitni promet je še vedno prvenstvenega pomena za tržaško pristanišče. Tako je na primer lani od celotnega tranzitnega železniškega prometa, ki je dosegel 1.978.430 ton, odpadlo 59 odst. na Avstrijo. Ta delež pa je še pomembnejši, če upoštevamo obsežne pošiljke blaga, ki so ga prepeljali s tovornimi avtomobili. Če pa upoštevamo celotni avstrijski prekomorski uvoz in izvoz, ugotovimo, da odpade 42 odstotkov na Trst, ostalo pa na nemška, baltiška in jugoslovanska pristanišča ter na rečni promet po Donavi.

prisotni lokalni operaterji in predstavniki zainteresiranih ministrstev. Zasedanje bo otvoril predsednik zbornice dr Caidassi. Nato pa bodo govorili: Dr. Riccardo Gropaiz, predsednik združenja tržaških spediterjev, o prometu blaga s tovornimi avtomobili; dr. Sergio Maurel, funkcionar trgovinske zbornice, o tržaškem pristanišču in o železniškem prometu v državah Skupnega evropskega tržišča; dr. Adriano Miliani, strokovnjak trgovinske zbornice za pomorski promet, o rednih pomorskih tržaških zvezah in Pietro M. Petrucco, strokovnjak za promet s sadjem in zelenjavo, o vlogi tržaškega pristanišča pri prometu s sadjem in zelenjavo.

Predavanja bodo na sedežu zbornice na Borznem trgu št. 14.

Študijsko zasedanje o prometu z Nemčijo

Na pobudo tržaške trgovinske zbornice bo 28 in 29. septembra študijsko zasedanje posvečeno prometu z Nemčijo, na katerem bodo

Odhod gostov iz San Marina

Danes odpotujejo iz Trsta gostje iz republike San Marino. Včeraj zjutraj so si ogledali Postojnsko jamo, kjer so imeli tudi kosilo. Zvečer pa jim je avtonomna turistična in letoviščarka ustanova v Trstu priredila sprejem na gradu.

VČERAJ V KOPRSKEM MUZEJU

Otvoritev razstave pomorskega tiska

Razstavljen je tudi edini primerek revije «Pomorstvo i trgovina», ki je izšel l. 1870 v Trstu

Dejavnost koprske študijske knjižnice in njenega osebja je bila včeraj kronana z novim uspehom, ko je bila ob 18. uri v muzeju otvorjena razstava pomorskega tiska. Med številnimi gosti na otvoritvi je bil tudi tov. Ivan Regent, ki ga je ravnatelj študijske knjižnice Srečko Vilhar v svojem otvoritvenem nagovoru tudi posebej pozdravil.

Razstava pomorskega tiska hoče počastiti dvajseto obletnico, odkar so se ustanovili prvi jugoslovanski pomorski odredi, ki so bili zametek poznejše jugoslovanske vojne mornarice. Namen razstave pa je tudi, da pokaže mladini bogastvo pomorskega tiska, pa čeprav predstavlja razstava le majhen delček iz ogromne pomorske literature. Toda prav dejstvo, da so Slovenci prišli po drugi svetovni vojni do svojega morja, medtem ko jim je bilo prej to dokaj težko, narekuje potrebo, da se Slovenci čedalje bolj seznanijo z vsemi problemi morja in življenja ob njem, nad njem in v njem.

Razstavljeni tisk je razdeljen v dve skupini, v jugoslovanski in tuji tisk. Pri tem se je zlasti polagala pažnja na italijanski tisk iz sosednega Trsta, kjer je vedno bilo tudi lepo število slovenskih pomorščakov. Skromneje so predstavljene druge države, saj razstavni prostor ni dopuščal neomejenosti pri eksponatih, ki bi jih študijska knjižnica imela še na razpolago. Knjižnica je lastnica edinega primerka revije «Pomorstvo i trgovina», ki je izšel v Trstu l. 1870 in je tudi razstavljen.

Srečko Vilhar, ki je svoj nagovor ponovil tudi v italijanščini, je izrekel zahvalo vsem, ki so pri pomogli pri delu za razstavo, in med temi je navedel tudi knjižničarskega nadzornika iz Trsta dr. Criseja.

Razstava je takoj zbudila zanimanje vseh navzočih. Odprta bo več dni in vsem Tržačanom, ki gredo v Koper, priporočamo, da si jo ogledajo. Videli bodo marsikaj, kar jih bo še posebej zanimalo prav kot Tržačane.

Omenimo naj še, da je prav ob tej priložnosti izšel tudi Slovenski pomorski zbornik, o katerem je naš list pisal, ko se je šele pripravljal. O pomembni knjigi kakor o razstavi sami pa bomo še pisali.

KAKO OMILITI HUDE POSLEDICE SUŠE

Pokrajinska komisija za kmetijstvo bo v torek razpravljala o ukrepih

Pismo Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov Uradu za kmetijstvo pri vladnem gen. komisariatu

V torek se bo sestala pokrajinska komisija za kmetijstvo, ki bo razpravljala o škodi, ki sta jo povzročili tukajšnjemu kmetijstvu toča in huda suša. Po oceni škode, ki jo je zaradi tega utrpelo naše kmetijstvo, in proučitvi posledic, ki so nastale in se bodo še pojavile, bo omenjena komisija predložila pristojnim oblastem vrsto ukrepov za podporo prizadetim kmetom.

Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov sta te dni poslali Uradu za kmetijstvo pri vladnem generalnem komisariatu pismo, v katerem opozarjata omenjeni urad na posledice suše in poudarjata, da je pomoč kmetom nujno potrebna. Ravnatelj omenjenega urada je na to pismo včeraj odgovoril z zagotovilom, da se Urad za kmetijstvo živo zanima za to vprašanje in da bo poskrbel za pomoč prizadetim kmetom.

Upati je, da ne bo ostalo samo pri obljubah in da bodo kmetom priskočili na pomoč čimprej. Kakor smo že včeraj poročali, so najbolj prizadeti vinogradniki in živinorejci. Vina bo letos zelo malo in bo slabo. Tudi če bi zdaj začelo deževati, bi trtam malo pomagalo. Pridelek grozdja bi se za malenkost zboljšal, ohranile bi se le trte, ki utegnejo usahniti, če ne bo izdatnega dežja.

Včerajšni dež je malo koristil kmetijstvu, ker je bil naliv z neurjem, nato pa je začela pihati burja. Prepozno je že, da bi si kmetje opomogli, če bi začelo deževati. Zaradi tega lahko že zdaj približno ocenimo škodo, ki jo je utrpelo zaradi suše tukajšnje kmetijstvo. Lahko računamo, da znaša škoda okrog pol milijarde lir, kar je za tako malo področje velika vsota, zlasti če upoštevamo dejstvo, da pri nas nimamo velikih posestev.

Gospodarske posledice te politike bodo pomembne, tako glede pocenitve prometnih uslug, kot za razvoj prizadetih podjetji.

Župan dr Franzil je sprejel na županstvu ravnatelja federacije neposrednih obdelovalcev Rustio-Traineja, ki sta ga spremljala tudi podpredsednika. Županu so poročali o škodi, ki jo je povzročila na našem področju suša. Zahtevali so, naj se sorazmerno zniža družinski davek. Župan je obljubil vso svojo podporo v okviru pristojnosti občinske uprave.

Zbiranje plazme za Iran

Tržaška krvna banka je sprejela poziv Rdečega križa in je dala pobudo za zbiranje plazme za žrtve potresa v Iranu. Plazmo bodo poslali v imenu prebivalstva osrednjemu središču RK v Rim. Krvna banka bo odprta od jutri od 9. do 11. in od 17. do 19. ure.

Trije festivali komunističnega tiska

Danes bodo trije festivali komunističnega tiska, ki jih priredijo zadevne sekcije. V Križu je z začetkom ob 16. uri v Ljudskem domu na sporedu nastop godbe iz Boljunca in pevskega zbora iz Križa. Ob 18.30 pa bo zborovanje, na katerem bosta govorila občinska svetovalca Tonel in Padovan. Zvečer bo ples.

V Griži pri Miljah bo festival v Ljudskem domu, kjer bo igrala godba iz Campor. Govoril bo tržaški občinski svetovalec Arturo Calabria.

Festival bo tudi v Rojanu v krožku v Ul. Apiari 31. Na zborovanju bo govoril občinski svetovalec odv. Pogassi.

Zaključen tečaj o prometu SET

Na tržaški univerzi se je včeraj zaključil mednarodni višji tečaj o prometu v državah Skupnega evropskega tržišča. Včeraj je tržaški profesor Matenini prečital poročilo, ki ga je sestavil generalni ravnatelj italijanskih državnih železnic inž. Severo Rissone, ki osebno ni mogel priti v Trst.

To poročilo obravnava poenotenje železničarskega materiala v državah Skupnega evropskega tržišča in napore, ki so bili napravljeni že od 1908. leta in niso bili preveč uspešni, vendar nudijo osnovo za nadaljnje delo.

Zaključno predavanje pa je imel generalni ravnatelj komisije za promet SET dr. Giuseppe Renzetti, ki je podčrtal nujnost poglobljenega proučevanja prometnih vprašanj. Nato je orisal skupno prometno politiko evropskih držav, ki teži za tem, da se med državami SET tudi prometu uvede dosledna liberalizacija in ukinejo državne meje.

Avtomobilska nezgoda poslanca Sciolisa

Poslanec KD Narciso Sciolis se je včeraj ponesrečil z avtomobilom pri Sesljanu, ko se je s svojim avtom Fiat 1500 vračal iz Gorice proti Trstu. Ker je na avtomobilu počila zadnja leva zračnica, je Sciolis izgubil oblast nad vozilom, zaradi česar se je avto prevrnil.

Poslanca Sciolisa so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer so ga zaradi poškodb na desni rami sprejeli s prognozo okrevanja v 15 dneh. V avtomobilu je bila tudi poslančeva soproga in še dve osebi. Poslančeva soproga se je le laže poškodovala na čelu in kolenu, ostali dve sopotnici Vittoria in Gina Fonn pa sta dobili razne poškodbe, ozdravljive v enem tednu.

Delavske zadruge so dobile viteza

Na glavnem sedežu Delavskih zadrug so včeraj priredili malo ceremonijo v čast generalnemu ravnatelju računovodji Erminiu Zocchiju, kateremu je predsednik republike te dni podelil naslov viteza republike. Predsednik DZ prof. Dulci je izrazil novemu vitezu čestitke upravnega sveta ter se pohvalno izrazil o njegovem delu v korist zadružništva. Nato je upravni funkcionar inž. de Grisogono poklonil slavljencu znake viteške časti, ki so mu jih darovali uslužbenci zadrug.

VČERAJ ZJUTRAJ OKROG 8. URE

Silovito neurje nad področjem prekinilo dolgo obdobje suše

V slabi uri je padlo nad 20 mm dežja - Poplavljeni trgi in ulice Izruvana drevesa - Zastoj v prometu

Zalita cesta pri železniškem mostu proti Barkovljam

Po 41 dneh odkar smo predzadnjič doživeli nekoliko osvežujočega dežja, so se včeraj zjutraj okoli 8.45 ponovno odprle «nebeške zatvornice». Ulila se je ploha ob bučnem žvižganju vetra, ki je včasih spreminjal dež v gosto megleno kopreno. Nad Trstom se je razbesnela nevihta, ki je presenetila mnoge meščane, ki so začenjali svoj delovni dan. Nihče ni pričakoval takega razbesnelega orkana. Na delo so vsi odšli v srajcah in bluzah, toda še preden so prišli na delovna mesta so bili že premočeni do kože. Neurje so spremljali bliski in grmenje, čeprav ne v toliki meri kot je običajno za poletne nevihte.

Temperatura je začela zelo naglo padati. Medtem ko je znašala pred nevihto nekaj čez 21 stopinj, je padla ob 9. uri na nekaj čez 14 stopinj zraven pa je pihal močan veter s hitrostjo skoraj 100 km na uro.

Kot vedno, je tudi včerajšnje neurje prineslo s seboj vrsto nevšečnosti za meščane, za gasilce, za stražnike prometne policije in za mestne redarje. Četudi pustimo vnemar običajno poplavo v Miramarskem drevoredu, kjer so prometni policisti z veliko muko usmerjali promet in preprečevali nezgode, je bil položaj tudi v raznih drugih predelih mesta zelo kritičen. Tako stanje je bilo značilno za Furlansko cesto, in sicer na odseku, kjer so v teku dela za širjenje ceste. Naliv je naplavil na cestišče velike količine kamenja in blata. Tudi Ul. Ginnastica se je spremenila v pravcati hudournik. Voda je hrumela z veliko silo po vsej dolžini ceste od poliambulatorija INAM v Ul. Farneto do Ul. Rossetti, kjer se je razlivala v mogočnih tokovih po vseh okoliških ulicah.

Neurje je zahtevalo seveda popešeno dejavnost tržaških gasilcev. Na srečo je šlo v večini primerov za zamašitev strešnih žlebov in za poplave v nižjih predelih mesta. Na razne pozive so gasilci pohiteli v Ul. Sergio Laghi 3, v Ul. D'Alviano 86/2, v Ul. Kandler 13/7, v Ul. Foscolo 31, na Trg G.B. Vico 8 ter v Ul. Cologna 26. Poleg tega so gasilci pohiteli v Ul. Capitolina, kjer se je neki strešni žleb nevarno majal. Poleg tega so imeli opravka tudi z zlomljenimi vejami dreves.

Z včerajšnjo nevihto se je pravzaprav zaključilo poletno obdobje. S tem ni rečeno, da ne bomo imeli še precej vročih dni, toda zelo verjetno je, da je mimo nas dolga suša, ki je prizadejala toliko škode posebno našim kmetom. Včeraj je padlo nekaj čez 20 mm dežja.

Neurje na Koprskem

Po 80 dnevih suše je včeraj zjutraj zajela tudi koprsko področje močna nevihta. V eni uri je padlo 16 mm dežja, medtem ko je veter dosegel v posameznih sunkih 130 km na uro. Žal pa je nevihta napravila več škode kot koristi. Nekoliko so si opomogle le povrtnine. Nevihta je po drugi strani povzročila veliko škodo v sadovnjakih in vinogradih, ker je zmetala na tla mnogo grozdja. Na cesti med Valdoltro in Ankaranom je vihar izruval celo nekaj dreves in prekinil promet. Na številnih mestih so bile poškodovane tudi električne in telefonske napeljave. V Bertokih so se pretrgale električne žice in se je vžgalo neko poslopje. Gasilcem se je posrečilo s hitro intervencijo pogasiti požar. Vihar je povzročil škodo tudi na lesenih lopah koprskega pristanišča in na poslopju bivše klavnice v Izoli.

VČERAJ ZJUTRAJ MED DIVJANJEM NEURJA

V Saležu zgorelo poslopje v katero je udarila strela

Gasilci so zaradi nevarnosti ostali na pogorišču do 19. ure - Gospodarjeva žena in dva gasilca ranjeni - Škoda znaša 4 milijone lir

Nekaj pred 8. uro včeraj zjutraj je iz temnih oblakov, ki so zagrinjali nebo, švignila strela ter udarila v domačijo 60-letnega Marijana Miliča iz Saleža 42. Takoj nato se je začel iz hiše viti dim in zublji so zelo hitro zajeli ves zgornji del poslopja. Ob 8. uri so se že pripeljali na kraj požara gasilci z openske postaje in za njimi gasilci z osrednje postaje. Openski gasilci so pripeljali s seboj dve motorni brizgalki s skupno zmogljivostjo 5 ton vode. Pozneje so povezali cevi s krajevnim vodovodom. Gašenje je trajalo ure in ure. Okoli poldneva je bila večja nevarnost mimo in del gasilcev se je lahko vrnil na svoje postaje. Na kraju požara je ostala le celotna openska skupina, se pravi 7 mož, in ena skupina s Trga Nicolini. Šele po 19. uri so zadnji gasilci zapustili kraj požara.

Bili smo v Miličevi hiši ter skušali ugotoviti, kako je strela upepelila poslopje. Gre za našo izrazito kraško hišo, ki ima v pritličju kuhinjo. Preko hodnika je vhod v hlev in druge gospodarske prostore. V prvem nadstropju pa je spalnica in tik hodnika je vhod v senik. Pred spalnico je strela iztrgala približno en kv.m stropa, na drugi strani zidu pa je opaziti veliko luknjo. Ker so gasilci izrecno zanikali, da bi napravili luknjo pri gašenju, je kazno, da jo je naredila strela. Od tu naprej je mogoče slediti pot ognjene kače ob zgornjem desnem robu stropa, skozi vrata, ki peljejo v senik, do okna, kjer je gospodar, ki je pohitel tja takoj potem ko je udarila strela, opazil prve zublje.

Vsi ti dogodki pa so se razvijali z bliskovito naglico. Miličeva žena Marija, ki je bila pred kratkim operirana na nogi, je vsa prestrašena vstala s postelje ter stekla po stopnicah navzdol. Pri tem so ji popustili šivi na rani, zaradi česar so jo morali spet prepeljati v bolnišnico, kjer se bo morala zdraviti 14 dni.

Tudi gasilcem nezgoda ni prizanesla. Nekaj čez poldne se je gasilec Lucio Tomizza z osrednje postaje nahajal na podstrešju poslopja. Nenadoma se je zrušil težak tram, ki ga je udaril po glavi. Na srečo je imel na glavi čelado ter je pri padcu v pritličje zadobil le lažje poškodbe. Takoj so poklicali na kraj nezgode reševalni avto tržaških gasilcev, ki je ponesrečenca odpeljal na gasilsko postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč. Pri gašenju se je laže pobil tudi neki drug gasilec.

Gašenje požara je bilo vsekakor zelo naporno, in sicer zaradi velike količine sena, ki je bilo spravljeno v prvem nadstropju poslopja. Zdi se, da gre za okoli 80 stotov sena, ki so ga gasilci morali zmetati na dvorišče in ure in ure polivati z vodo.

Menijo, da škoda, ki jo je požar prizadejal, znaša okoli 4 milijone lir. Gospodar je baje zavarovan za okoli 2 milijona lir. V skoraj upepeljeni hiši je živel sam s svojo ženo. V trenutku požara je bila v poslopju tudi neka njegova sestra, ki živi v Jugoslaviji. Miličeva nimata otrok.

Zdi se, da je področje okoli Saleža zelo privlačno za strele. Pred nekaj leti je strela ubila domačina Alojza Skerlja v trenutku, ko je hotel prižgati luč v hlevu.

Motorist podrl žensko

Včeraj ob 18.15 so prepeljali v splošno bolnišnico 31-letnega Luciana Giugovaza iz Ul. Martiri della Libertà ter 58-letno Anno Carni vd. Venier iz Ul. De Amicis 22. Oba sta se pobila pri prometni nezgodi, do katere je prišlo le nekoliko prej na Istrski cesti v bližini pokopališča. Giugovaz, ki se je peljal z motorjem proti Sv. Soboti, je podrl na tla Carnijevo, ki je prečkala cesto izven prehoda, ki je določen za pešce. Motorist se bo moral zdraviti v bolnišnici kakih 15 dni zaradi raznih poškodb na glavi in po obrazu (med drugim si je zlomil tudi nos). Ženska pa si je pri padcu poškodovala desno nogo, levo koleno ter desno stopalo. Ozdravela bo v 8 dneh.

LEKARNE ODPRTE DANES

Benussi, Ul. Cavana 11; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Picciola, Ul. Oriani 2; Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14; Ravasini, Trg Libertà 6; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Vernari, Trg Valmaura 10.

OB ZAOSTRITVI SPORA KOVINARJEV

Danes bo deželno zasedanje Zveze kovinarskih delavcev

Na zasedanju bo poročal osrednji tajnik FIOM iz Rima

Danes ob 9. uri se prične v prostorih Nove delavske zbornice v Ul. Pondares št 8 deželno zasedanje FIOM. Udeležili se ga bodo člani pokrajinskih vodstev FIOM, sindikalni aktivisti kovinarske stroke, voditelji sindikalnih sekcij v podjetjih ter predstavniki notranjih komisij iz vseh treh pokrajin. Na zasedanju bo podal glavno poročilo vsedržavni tajnik FIOM Albertino Mosetti, nakar se bo razvila razprava in bodo zastopniki kovinarjev določili stališče do bližnjih stavkovnih borb.

Kot smo že pisali včeraj na prvi strani, se namreč pričnejo prihodnji četrtek po vsej državi stavke kovinarjev v zasebnih podjetjih, ki bodo za nedoločen čas vsak teden po tri dni. V Rimu pa so se nadaljevala pogajanja med predstavniki Intersinda in sindikati kovinarjev za ureditev nekaterih normativnih vprašanj. Kovinarji pričakujejo tudi z zanimanjem rezultate razgovorov, ki jih bo imel jutri v Rimu minister za delo z vsemi tremi sindikalnimi organizacijami z namenom, da bi se omogočila pogajanja z zasebnimi kovinarskimi podjetji.

Prireditve in objave

Slovenski oktet na poti skozi Trst

Včeraj se je vračal skozi Trst Slovenski oktet, ki je v četrtek in petek imel v Milanu dva koncerta. «Oktetovci», ki so v Italiji že gostovali, so bili s svojima nastopoma v Milanu še kar zadovoljni.

Milanski dnevnik «Corriere della sera» je o njihovem gostovanju med drugim napisal:

«Zbor je harmoničen in dobro vpet, lahko najde stik z občinstvom in razpolaga z repertoarjem zelo lepih in živahnih pesmi. Štirje tenorji, dva baritona in dva basa imajo na programu tudi stare skladbe ter skladbe iz preporoda in so hkrati tako teukočutni, da jih morejo dobro predvajati.»

«Program, ki je vseboval jugoslovanske, bolgarske in ruske pesmi, in to patetične in briljantne, stroge (resne) in komične, je doživel velik uspeh.»

2. ljudski koncert

Jutri se v Galeriji Protti začenja prodaja vstopnic za 2. ljudski koncert orkestra Tržaške filharmonije, ki bo v petek ob 21. uri v Avditoriju pod vodstvom dirigenta Mareka Janowskega in s sodelovanjem solista flavtista **Miloša Pahorja**. Program obsega skladbe: Gounod — Simfonija za pihala (nova za Trst); Gluck — Koncert za flavto in mali orkester (novo za Trst); Strauss — Simfonična pesnitev; Strawinski — «Jeu de cartes» (novo za Trst).

Danes, 9. septembra, se v cerkvi v Borštu poročita
VESNA ZAHAR
in REMIGIJ TUL
Pevke in pevci prosvetnega društva Slovenec iskreno želijo svoji marljivi članici in njenemu izvoljencu vso srečo v življenju!

Razna obvestila

Danes dne 9. septembra ob 10. uri bo maša pri kapelici «Kraljica miru» na Katinari za proslavitev 23. obletnicec njene zgraditve.

GLASBENA MATICA V TRSTU
sporoča, da se bo redni pouk začel v ponedeljek 10. septembra 1962.

Kino

Nazionale 15.00 «Živ pokopan» ... nicolor. Prepovedano mladini.
Fenice 14.30 «Sin Spartacusa» (Il figlio di Spartacus). Eastmancolor. Steve Reeves.
Excelsior 15.00 «Štirje menihi» (I 4 monaci). Eastmancolor. Peppino De Filippo, Aldo Fabrizi.
Grattacielo 15.00 «London ...» (Londra a mezzanotte). Eastmancolor. Jane Mansfield. Prepovedano mladini.
Arcobaleno 14.30 «Sexy svet ponoči» (Mondo sexy di notte). Barvni film. Prepovedano mladini.
Supercinema 14.30 «Črni sulicarji» (I lancieri neri). Eastmancolor. Mel Ferrer.
Alabarda 14.30 «Il Kentuckiano» Technicolor. Burt Lancaster, D. Foster.
Aurora 15.00 «Sexy ai neon» Prepovedano mladini.
Garibaldi 15.00 «Veliki goljuf» (Il grande impostore). Tony Curtis.
Cristallo 14.30 «Pest blata» (Un pugno di fango). Prepovedano mladini.
Capitol 15.00 «Umazane duše» (Anime sporche). Capucine. Prepovedano mladini.
Impero 15.00 «Salvatore Giuliano» Prepovedano mladini.
Massimo 14.00 «Macist v pekliu» (Maciste all'inferno). Technicolor. Morris, Helene Chanel.
Moderno 14.30 «Skrivnost Montecrista» (Il segreto di Montecristo). Technicolor. Gianna Maria Canale.
Astoria 15.00 «Črni prestol» (Il trono nero) Technicolor.
Astra 15.00 «Angeli s samokresi» (Angeli con la pistola).
Vittorio Veneto 15.00 «Dekle z zlatimi očmi» (La ragazza dagli occhi d'oro). Prepovedano mladini.
Abbazia 14.00 «Madame Sans-Gêne» Technicolor. Sophia Loren.
Marconi 14.30 «Tisto prekrasno poletje» (Quell'estate meravigliosa) Technicolor. Daniele Darrieux.
Ideale 14.30 «Kitajska zgodba» (Storia cinese). Technicolor.

Izleti

Mladinska iniciativa organizira 16. septembra dvodnevni izlet na **Koroško** združen z ogledom Celovca in Klopinjskega jezera, Celovca in likovca in udeležbo na proslavi letnice prosvetnega društva Bilčovsu.

Vpisovanje vsak dan v Ul. Geppa 9-II. v uradnih urah. Cena 3500 lir, hrane in prenočišča.

Opozarjamo vse tiste, ki se nameravajo udeležiti, naj pohitijo z vpisom, ker so razpoložljiva mesta omejena.

Potrebni dokumenti: veljavni potni list ali žigosana osebna izkaznica.

* * *

V nedeljo 7. oktobra priredi sekcija **Komunistične partije** Grad Milj izlet v Predjamski grad in Postojnsko jamo z odhodom ob 7. zjutraj in z vrnitvijo približno ob 23. uri.

Cena za izlet: 3200 lir in to za prevoz, skupni potni list, kosilo in vstopnino v grad in v jamo.

Kogar izlet zanima, naj se prijavi na domu tov. Venčka Kreševa, Bovedo 90, tel. 30597, kjer bo vpisovanje. Vpisovanje se zaključi 15. septembra.

Mali oglasi

Kolesa BIANCHI — originalna kolesa MELILLO
Trst — Ul. A. Caccia 3-10 tel.
Motorna kolesa MELILLO
Trst — Ulica A. Caccia 3-10.

GUME za avtomobile, motorna kolesa in kolesa vseh vrst. MELILLO Trst — Ulica A. Caccia 3-10.

NADOMESTNI DELI za vsa motorna kolesa in tuja motorna kolesa.

NADOMESTNI DELI za vespe, Guzzi, Lambrette, N.S.U., Ilo, Alfa, Gilera, rini dobite pri MELILLO, Trst — Ul. A. Caccia 3-10 tel.

PREPROGE za pokrivanje, za zimnice, tekači, zračne blazine, poletne predmete, zavese, za izlete, morje in izlete, prti, predmeti, zavese Italplast pust 20 odst. Italplast, Trg Ga-le 6 tel. 95919.

ZAVESE «alla veneziana» po kurenčnih cenah. Tel. 73345.

VESPAGENZIA, Trst, Ulica S. Ces-o 44, tel. 28-940, takoj sporoča čitev VESPA GRAND SPORT DEL 1962 skupno z rezervnim delom in VESPE 125 in 150 z obroki v stornim sedežem. Na izbiro predplačila velika izbira in MOTO rabljene z izrednimi pogoji plačevanja.

«PLASTIKA» - Trst, Ul. D'Annunzio št. 4 (blizu Trga Garibaldi) nudi: torbice, razne vrste prte (cerade), zimnice, namizne, blazine, za posodo, perilo in ... morje, vreče za gume po ... vse iz plastike ... cenah. Obiščite nas!

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 9. septembra se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 8 oseb.

UMRLI SO: 80-letna Emilia Miniutti por. Pellan, 63-letni Rodolfo Tomasella, 86-letna Anna Sbogar, 64-letni Paolo Perani, 66-letna Giuseppina Saia por. Corbo, 60-letna Santina Colalto, 77-letni Marco Perovini, 74-letna Maria Rasman por. Forza.

OKLICI: agent CP Mario Giammasi in gospodinja Rosa Sodano, zdravnik Giuseppe Bergamini in uradnica Bruna Cogo, podnarednik zrakoplovstva Fulvio Bonifacio in tkalka Milvia Cuttini, pravnik dr. Giuseppe Giustolisi in uradnica Ada Cresti, zidar Giovanni Visintin in delavka Liliana Radin, delavec Tullio Valberghi in delavka Ornella Clerici, trgovec Vincenzo Battimelli in gospodinja Luigia Ussai, fotograf Enzo Lasorte in prodajalka Renata Senizza, industrijski izvedenec Giambattista Panjtar in bolničarka Esterina Karrer, uslužbenec Roberto Zumin in delavka Mara Berini, mizar Marino Pecencik in vezilja Maddalena Zagar, trgovski pomočnik Pietro Bussani in delavka Maria Luisa Tommasini, uradnik Nicola Demichele in risarka Sara Di Mauro, zidar Sergio Savi in vezilja Rosolina Minen, dninar Bruno Fucaro in delavka Bruna Prato, prodajalec listnic Valter Sallusti in fotografka Maria Visinko, delavec Silvio Coronica in delavka Fiorella Orzan, uradnik Ferruccio Ballerino-Ussai in frizerka Anna Bernetti, uradnik Giuseppe Sanzi in gospodinja Anna Maria Martini, mehanik Sergio Barut in frizerka Liliana Demarchi, trg. predstavnik Sergio Pavan in uradnica Giuliana Vicinci, potujoči prodajalec Franco De Marco in gospodinja Angela Biancofiore, prodajalec Gabriele Kralj in šivilja Emma Zagar, mehanik Giorgio Sferza in gospodinja Bianca Grinover, mehanik Silverio Cergol in šivilja Maria Pia Colarich, agronom Giampaolo Silvestri in učiteljica Margherita Casolari, uradnik Edgardo Sclauzero in gospodinja Perlabruna Busan, delavec Sergio Pausich in Maria Zappone, zidar Vittorio Segolin in gospodinja Adelina Sain, mehanik Aldo Peruzzi in gospodinja Loredana Pulsator, šofer Cosimo Binetti in Maria Pisano, kirurški zdravnik dr. Francesco Fortunato in gospodinja Mariuccia Ugenti, geometer Gianfranco Coxe in uradnica Bruna Trevisan, šofer Filippo Russo in gospodinja Veronica Zuzek, oskrbnik Carlo Salvi in gospodinja Alessandra Allegrini, krojač Luca Angelini in gospodinja Mirella Maiorano, šofer Pietro Rigutto in gospodinja Fedora Meula, delavec Marco Corona in gospodinja Giuseppina Filippin, zidar Adriano Calzi in šivilja Anna Calzi, unverzitetni študent Gualtiero Rutter in univerzitetna študentka Laura Furlani, mehanik Roberto Ietri in šivilja Anna Maria Zanello, geometer Lorenzo Borghi in gospodinja Maria Ciotta, karabinjer Antonio Rizzitelli in gospodinja Nadia Gimona, šofer Savino Pedarra in šivilja Giuseppina Bersan, brivec Nello Purinani in šivilja Aurelia Carli, uradnik Bruno Gullini in uradnica Lidia Cusma, orkestralni prof. Mario Pitzianti in pevka lirike Egle Poggiani, podoficir Carmelo Gradanti in delavka Antonina Cianciolo, pomorščak Roberto Bolle in gospodinja Mirella Serli, akademski slikar Jurislav Mascarelli in uradnica Marisa Grzincich, študent Carlo Gori in učiteljica Alessandra Gulli, tiskar Igor Blaskovic in uradnica Gianfranca Thirissi, mehanik Franco Godina in gospodinja Liliana Bassanese, poročnik Fausto Semeraro in gospodinja Mara Marchio, cevar Giuseppe Pless in gospodinja Iolanda German, uradnik Giuseppe Dini in gospodinja Igina Fabris, podoficir finance Mario Potrich in gospodinja Luigina Pizzini, pomorščak Ernesto Zacchigna in gospodinja Maria Luisa Giusto, podoficir finance Antonio Tanca in gospodinja Giulia Durante, mizar Francesco Lumbar Canciani in gospodinja Rosa Roda, mizar Alberto Gann in gospodinja Renata Mania, steklar Marcello Marchesich in Giovannina Sposito.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Biasoletto, Ul. Roma 16; Manzoni, Ul. Settefontane 2; All'Angelo d'oro Trg Goldoni 8; dr. Rossetti, Ul Combi 19; De Colle. Ul P. Revoltella 42

LOTERIJA

BARI	44	84	29	20	72
CAGLIARI	59	86	40	47	83
FLORENCA	78	63	53	69	71
GENOVA	63	62	36	72	49
MILAN	64	84	30	32	33
NEAPELJ	58	16	64	62	67
PALERMO	69	62	24	30	47
RIM	76	89	26	69	88
TURIN	82	90	11	88	54
BENETKE	17	70	71	21	90

ENALOTTO

X X 2 2 2 X 2 2 2 1 1 2

Kvote: 12 točk 12.691.000 lir, 11 točk 442.700 lir, 10 točk 34.400 lir.

Najdeni predmeti

Na občinskem ekonomatu v občinski palači, soba št. 108 v 3. nadstropju so na razpolago predmeti, izgubljeni in najdeni v avgustu v mestnih ulicah in na trgih. Lastniki lahko pridejo ponje vsak dan od 9. do 12. ure. Predmeti so naslednji:

denar, ure, prstani, denarnica z denarjem, gramofon, kolesa, sončna in druga očala, kopalke in kostimi, torba s športnimi oblačili, par škarij in škatla, ki vsebuje steklenička sodijevega hipoklorida.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Danijele Patrizio daruje družina Germani 1000 lir za Dijaško Matico.

Za Dijaško Matico daruje Meri Cač-Vekjet 5000 lir.

Namesto cvetja na grob pokojne Angele Sancin, daruje družina Lavrenčič, Devana in Milenko 10.000 lir za Dijaško Matico.

ZA VAŠO POROKO...
«FOTOGRAFIA» EGON
Trst, Ul. Oriani 2 (Barriera)
Tel. 93-295

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage sestre

Antonije Žagar

Posebna zahvala g. župniku, sosedom, čast. ... in pevskemu zboru «Lipa» in vsem, ki so darovali cvetja.

SESTRE IN SORODNIKI

Bazovica, 9. sept. 1962.

Včeraj ob 17. uri je po kratki bolezni preminila

ANGELA SANCIN

v svojem 68. letu starosti. Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek ob 17. uri iz hiše žalosti, Ul. Giardini 57 v Skednju.

Žalostno vest sporoča vsem znancem in prijateljem

svakinja PAVLA SANCIN z ostalimi sorodniki

Škedenj, 9. septembra 1962.

Kino na Opčinah

predvaja danes 9. t. m. z začetkom ob 16. uri Totalscope barvni film:

Bratje prodajo Jožefa

(Giuseppe venduto dai fratelli)

V ponedeljek 10. t. m. ob 18. uri ponovitev filma:

BRATJE PRODAJO JOŽEFA

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 9. t. m. ob 16. uri barvni film:

PETROGRAJSKE NOČI

(Notti di Pietroburgo)

Igrajo: YVAN DESNY, JOHANNA VON KOCZIAN in EWALD BALSER

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 9. t. m. z začetkom ob 16. uri pustolovski dramatični film v Technicolor:

BELI BES

(LA FURIA BIANCA)

Igrajo: CHARLTON HESTON in ELEANOR PARKER

ULICA S. MARCO št. 29

velika razprodaja

PLASTIČNIH PREDMETOV ZA VSAKO UPORABO PO ZELO NIZKIH CENAH ZARADI UKINITVE OBRATA

Se priporoča MIHAEL FLAJBAN

Pohitite, ker razprodaja bo samo še nekaj dni!

V NEDELJO, 16. SEPTEMBRA POPOLDNE bo v

GRMEKU

v Beneški Sloveniji

ŠAGRA

na kateri bodo peli

«BENEŠKI FANTJE»

VSI SLOVENCI so vabljeni k udeležbi!

● VAŠKI FANTJE priredijo danes in v ponedeljek ob 20. uri

PLES V RUPI

Igral bo Dolinski kvintet, sodelovala pa bosta tudi pevca Darko in Dario. Poskrbljeno bo za dobro kapljico in prigrizek.

POSTREŽEJO TUDI S ČEVAPČIČI

● Jutri zvečer bo izvolitev najlepše mladenke

Rupenska mladina vas vabi!

KMETJE, VRTNARJI

Za vsako vašo potrebo se obrnite na domačo tvrdko

FURLANI EDVARD

TRST, Ul. Milano 18 - Telef. 35-169

Zanesljiva vam nudi po najnižjih cenah navadne in hidravlične stiskalnice (prese), grozdne mline — navadne in na električni pogon ter razno vinsko posodo, kakor: brentače, brente, škafe, glinaste sode ter vse potrebno za trgatev.

Ekskluzivni zastopnik za tržaško pokrajino svetovno znanih strojev za obdelovanje zemlje, ter kosilnice «AGRIA»

Tovornik se je prevrnil

Včeraj zjutraj okrog 8.30 se je na cesti blizu Mariana prevrnil tovornik Fiat podjetja Gas Compressi iz Trsta, ki je vozil kakih 80 jeklenk s kisikom. Šofer Aldo Di Paoli se ej hotel izogniti tovorniku, ki je prihajal nasproti, pri tem pa je zavozil preveč na desno in vozilo se je na mokri cesti zdrsnilo ter se prevrnilo pod cesto.

Goriški gasilci so prišli na pomoč in tovornik zopet postavili pokonci, potem ko so tovor preložili na drugo vozilo šofer je ostal nepoškodovan. Škoda na vozilu znaša okrog 250.000 lir.

Vespa v moped pri pevmskem mostu

Sinoči okrog 20. ure se je peljal z očetovo vespo po Ul. XX. septembra proti pevmskemu mostu 20-letni Luigi Portelli iz Gorice Ul. Bassano 5. Na zadnjem sedežu je imel 16-letnega Karla Suligoja iz Ločnika Ul. Sartori 5.

Na križišču z Ul. Bosco je prišlo do trčenja z mopedom, ki ga je vozil 74-letni Jožef Komavli iz Pevme 12 v isto smer proti Pevmi. Pri trčenju je bil ranjen samo Portelli, ki so ga z avtom Zelenega križa odeljali v bolnišnico, kjer so mu ugotovili poškodbe na rokah in nogah ter so ga pridržali na zdravljenju. Suligoj in Komavli sta ostala nepoškodovana. Tudi škoda na vozilu je bila le majhna.

Goriško-beneški dnevnik

VČERAJ NA SEDEŽU POKRAJINE

Posvetovanje vseh županov za pomoč kmetom in živinorejcem

Naročilo koruzne moke za krmo - V pričakovanju odgovora iz Rima in vladnih ukrepov za pomoč

V okviru posvetovanj in ukrepov za pomoč kmetom oškodovancem zaradi suše, je pokrajinski upravni odbor povabil sinoči na sejo vse župane z Goriškega. Seja je bila na sedežu pokrajinske uprave v Gorici in jo je vodil predsednik pokrajine dr. Chientaroli, ob prisotnosti odbornika za kmetijstvo G. Vezila. Na sejo je bil poleg županov povabljen tudi pokrajinski živinozdravnik dr. Germinetti, ker so na njej razpravljali med drugim tudi o krmljenju goveje živine z nadomestnimi krmili in o razdeljevanju istih.

Kar se dodatnih krmil na osnovi koruzne moke z 20 odst. primesi protein tiče, so na posameznih županstvih najbolj prizadetih krajev že dobili navodila za sprejemanje naročil. Oškodovani živinorejci bodo lahko naročili največ do 50 kg takega dodatnega krmila na vsako glavo govedi. Cena za to krmilo je določena za sedaj na 3950 lir za stot, ker bodo razliko plačali iz posebnega sklada.

Kar se tega sklada tiče, naj omenimo, da so doslej vanj prispevali pokrajinska uprava in mestna hranilnica vsaka po 5 milijonov lir. Prispevali pa bodo tudi drugi denarni zavodi in ustanove. Mestna hranilnica je sklenila tudi, da bo dodelila najbolj prizadetim kmetom, ki bodo zanje prosili, brezobrestna posojila do zneska 20 milijonov lir.

Medtem se pričakuje tudi odgovor ministra Rumorja in vladne ukrepe za pomoč prizadetim kmetovalcem, predvsem pri odpisu zemljiških in drugih davkov ter pri nakazilu potrebnih dodatnih krmil za živino.

Zopet primer otroške paralize

Te dni so poslali v zavod za zdravljenje otroške paralize v Vidmu komaj sedem mesecev staro Rozo Mossento iz Gorice, Ul. Monache št. 3. Na srečo gre za lažji primer te bolezni, ki ne predstavlja posebne nevarnosti. Otrok je bil dva dni prej tretjič cepljen s cepivom Salk.

To je po primerih od lanskega leta prvi zopetni pojav te bolezni v naši pokrajini. Kot znano so se pristojne zdravstvene oblasti zlasti v Gorici, pobrigale za množično preventivno cepljenje s Salkovim cepivom, ki se je še kar dobro obneslo.

Vendar pa je tudi pri nas začelo prevladovati mnenje, da je bolj učinkovito uporabljati cepivo z živimi bacili Sabin, ki je tudi bolj enostavno, saj ga lahko vzamemo skozi usta v obliki karamel, čokolatinov ali sirupa. Ta način zavarovanja so v zadnjih letih z velikim uspehom preizkusili tudi v sosednji Jugoslaviji, Sovjetski zvezi in po drugih deželah ter ugotovili njegove prednosti pred Salkovim cepivom. Seda, so začeli izdelovati tudi v Italiji cepivo odnosno preparate Sabin in jih bodo v obliki karamel že z začetkom prihodnjega leta lahko že množično uporabljali.

Pri tem se mnogi sprašujejo, zakaj so pri nas toliko časa čakali z izdajo dovoljenja za množično proizvodnjo in uporabo Sabinovih preparatov proti otroški paralizi. Ali je bilo morda zato, ker so se preveč založili z ameriškim Salkovim cepivom in so čakali, da bodo prej tega uporabili?

Končno, vendarle dež

Po dobrih dveh mesecih popolne suše, obdobja brez slehernih padavin in naravnost tropske vročine, smo včeraj zjutraj končno vendarle dočakali dež. Zadnja dva dneva se je dobro pripravljalo nanj. Nebo se je močno pooblačilo, vremenske napovedi pa so najavljale dež po vsej okolici. Vsakdo je bil prepričan, da se bo kmalu ulilo. Včeraj zjutraj se je komaj pričelo svitati, ko smo zaslišali po strehah, balkonih, vrtovih, navojnicah in oknih tisto prijetno enakomerno udarjanje dežja, ki smo se ga popolnoma odvadili. Prišel je z vetrom, da je moral marsikdo sredi trdnega spanca vstati in zapirati okna, da bi ne zmočil stanovanja

V dobrih treh urah je zmočil kakšnih 10 cm na globoko. Kjer je bila zemlja preorana, tam pa je segel še globlje. Res da je prišel prepozno, pa vendar so se ga zlasti kmetovalci na moč razveselili. Vlil jim je še nekaj upanja, da se bo letina vendarle nekoliko popravila. Za povrtnino ga je bilo več kot dovolj, pa tudi travniki bodo sedaj na mah ozeleneli. Če bo še kaj toplote, tudi košnja ne bo tako slaba. Trti najbrž ne bo kdo ve kaj koristil, vsekakor pa bo prepečit, da bi se grozdje nadalje sušilo.

Včerajšnji dež je bil znanilec bližajočega se konca turistične sezone v Gradežu. Marsikdo se je ustrašil, da ga ne bo več konec, pa je spravil svoje stvari v kovček in se odpeljal. Turistični funkcionarji se pripravljajo na zaključne račune, ki bodo letos podali nadvse ugodno bilanco, najugodnejšo v zadnjih 70 letih. Že pred velikim šmarnom nam je direktor turistične ustanove dr. Rotteri izjavil, da bodo letos imeli rekordno število nočitev in da bodo po vsej verjetnosti prekoračili en milijon. Do konca avgusta so imeli 93.000 nočitev več kot lansko leto. To je v vsakem primeru zelo ugodna napoved, da bo cilj dosežen.

Kakor vidimo, je lepo sončno vreme zelo relativen pojem: nekdo ima od njega škodo, drugi pa korist.

Danes Števerjanci po Soški dolini

Števerjansko prosvetno društvo «Briški grič» bo priredilo danes izlet po Soški dolini. Ustavili se bodo v Tolminu, v Kobaridu pa bodo položili venec k spomeniku Simona Gregorčiča. Izleta se udeležujejo člani društva, ki so pripravljali tridnevno zabavo, ki je bila prejšnji mesec v Števerjanu.

V predilnici si je zlomil nogo

Včeraj popoldne okrog 15.30 so poklicali avto Zelenega križa v Podgoro, kjer si je pri delu v predilnici zlomil desno nogo 19-letni delavec Rodolfo Ghiringhelli iz Podgore, Ul. 4. novembra št. 3. Takoj so ga odpeljali v goriško civilno bolnišnico, kjer so ga pridržali na zdravljenju. Okreval bo v 30 dneh.

Avtomobilist podrl vespista na Travniku

Včeraj okrog 12. ure je neki avtomobilist iz Milana privozil s svojim avtom Fiat 1100 na Travnik v Gorici iz predora pod Gradom. Ko je prišel blizu cerkve, je zavil proti Ul. Roma. V tistem trenutku pa je privozil na vespi iz Ul. Roma Anton Bensa iz Gorice, Ul. Campi 52.

Ker je avtomobilist vozil blizu levega roba ceste, je prišlo do trčenja z vespo, čeprav je Bensa vozil pravilno na svoji strani. Pri trčenju je avto podrl vespista, ki pa je odnesel le manjše poškodbe na nogi. Pri trčenju je prišlo do zloma odbojnika na avtomobilu.

Na kraj nezgode je prišla cestna policija, ki je napravila zapisnik.

Pri padcu z drevesa si je zlomil roko

Včeraj popoldne okrog 14. ure so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 10-letnega Carla Grigona iz Kaprive. Zdravniki so ugotovili, da si je deček zlomil levo roko v zapestju, ko je padel z nekega drevesa v bližini svojega doma. Pridržali so ga na zdravljenju za 25 dni.

Padel je po stopnicah in si zlomil nogo

Včeraj nekaj po 11. uri so pripeljali v goriško bolnišnico 16-letnega Giovannija Bondela iz Gradiške, ki si je doma pri padcu po stopnicah zlomil nogo v gležnju. Pridržali so ga na zdravljenju za 10 dni.

Trije junčki v Števerjanu so zdravi in lepo rastejo

Gospodinji so pritekle solze na lica, ko se je vrnila s trga in videla kravo Severino s tremi mladiči

Trije junčki, ki so se rodili v hlevu kmetovalca Virgila Marega v Uklancih v občini Števerjan, kar dobro uspevajo. Vsi so zdravi in jim ne manjka apetita. Vest o izrednem dogodku, enem na vsakih 15.000 porodov, se je hitro razširila ne le po vasi, ampak tudi po vsej Goriški; ne morda zaradi izredne sreče, ki je doletela živinorejca, ampak zaradi redkosti takšnega primera.

Odpravili smo se v Uklance, da bi videli trojčke in izvedeli od lastnika, kako je bilo s porodom. Gospodinja Alojzija, ki smo jo zalotili pri obiranju sliv, je bila rade volje na razpolago, da bi potešila našo radovednost. Povedala nam je, da se je v soboto vračala s trga, ko jo je mož na pragu hudo ostrašil; rekel ji je, da je teliček pri porodu umrl. Ker mu le ni hotela verjeti, je stopila v hlev, kjer je na svoje veliko presenečenje videla kar tri, ki jih je Severina ,tako se namreč kliče njihova mati, vztrajno lizala. Od tolikšnega veselja so se ji solze ulile po licih; ta dan, 1. september, je postal zares nepozaben v družini Alojzije Komic.

Stopili smo v hlev in hčerki, ena srednješolka, druga pa osnovnošolka, sta pomagali mami, da so jih postavili v vrsto za spominsko sliko. Nekaj malega se je bilo treba potruditi, ker so bili junčki nemirni in niso kazali nobene volje, da bi se slikali. Severini ni bilo do tega, kaj se dogaja s telički; mirno je prežvekovala v vrsti ostalih krav.

Ko se nam je posrečilo najti primeren trenutek za sliko, so teličke spet privezali vsakega ob svoj kolec, gospodinja pa nam je povedala še marsikaj o svoji kravici. Stara je osem let, oplodili pa so jo pri Alojzu Maražu na Bukovju, ki ima plemenskega bika. Pred tremi leti je imela dvojčka. Je dobra mlekarica in v družini jo imajo zelo radi, sedaj toliko bolj ,ker jih je tako osrečila.

Telički so nekoliko manjši kot običajno. Ker krava nima dovolj mleka, si pomagajo s krmili. Ko se bodo živali poredile, jih bodo prodali za meso. Če bo šlo tako kot želijo, bo le prišlo nekaj denarja v hišo.

Na koncu naj povemo, da je plemenski bik zelo dobre pasme in da so se v Steverjanu rodili že štirje njegovi dvojčki.

Trije junčki, ki so se 1. septembra rodili v hlevu družine Marega v Uklancih v občini Števerjan

Ocenjevanje živali v Sovodnjah 16. septembra

Zavarovalnica goveje živine v Sovodnjah bo ocenjevala živali v nedeljo 16. septembra, in sicer po običajnem razporedu.

Na cesti Gorica-Červinjan dela dobro napredujejo

IZ POROČILA POKRAJINSKE UPRAVE

Za 7.7 km ceste bo država potrošila 208 milijonov

Pokrajinski upravni odbor nam je poslal poročilo o prizadevanju pokrajinske uprave za izboljšanje pokrajinskih cest na Goriškem.

Uvodoma omenja poročilo, da je v polnem teku popravilo cest, ki so prišle po zakonu od 12. februarja 1958 od občin pod pokrajinsko upravo. Med temi cestami je ena najvažnejših ona, ki pelje v Červinjan, na odseku od Fare skozi Gradiško do Villesse. Kljub številnim zaprekam, ki so jih morali premostiti pri urejevanju te ceste, so že do sedaj dosegli lepe uspehe. Kot znano se izvajajo ta dela na državne stroške, pokrajina pa je prevzela njihovo izvedbo, da bi bila hitreje zaključena. Pri tem ji pomaga tudi tehnični urad iz Gorice.

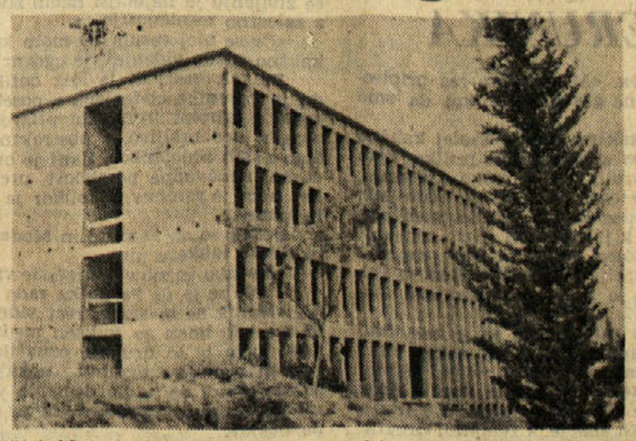
Za prvi odsek ceste pri Fari in Gradiški, ki je dolg 2.747 m, so potrošili 80 milijonov lir. Na tem odseku so odpravili nevaren ovinek v Fari z odstranitvijo vojašnice, ki je bila v napoto in z odstranitvijo mlina. Precej težav so imeli tudi z odkupom zemljišča od obrobnih lastnikov, saj je bilo treba cesto razširiti na 11 metrov.

Sedaj so v polnem teku dela na drugem odseku ceste od mostu pri Zagraju do mostu čez Ter. Tudi tu bodo cesto izravnali, uredili in razširili na 11 metrov. Ta odsek je dolg 5 km in bodo zanj predvidoma potrošili 128 milijonov lir. Med drugim je predvidena tudi obhodna cesta v Villesah, kjer jo bodo izpeljali zunaj naselja.

Tudi za ta odsek je predvideno, da bodo dela zaključili do konca letošnjega leta. Od tako preurejene ceste bo imelo veliko korist predvsem prebivalstvo, ki živi vzdolž nje, prav tako pa bo imela korist Gorica, ki bo dobila dobro cestno povezavo proti Cervinjanu, Gradežu in Fossalonu.

Nove stavbe ob novogoriški magistrali

Nova Gorica se veča iz dneva v dan. V vsaki ulici je mogoče opaziti kakšno gradbišče. Pred kratkim so dokončali stolpnico ob športnem parku. V pritličnih prostorih te zgradbe so odprli samopostrežno trgovino in še nekatere druge lokale. Dva nova objekta gradijo tudi nasproti okrajnega ljudskega odbora, ob magistrali. Večja zgradba se gradi iz stanovanjskega sklada. Ko bo znotraj urejena in pripravljena za vselitev, bodo stanovanja prodali. V pritličnih prostorih bo več trgovin. Napovedujejo, da bodo v tej hiši poslovni prostori Iskre, tovarne pohištva, tovarne čevljev, morda pa tudi knjigarne. V sosednji zgradbi, ki je nasproti sedeža političnih organizacij, pa bodo uradi okrajnega ter okrožnega sodišča, tožilstva, pozneje pa tudi oddelka za notranje zadeve. Obe poslopji v gradnji prikazujeta zgornji fotografiji

Radio Trst

NEDELJA, 9. SEPTEMBRA 1962

Radio Trst A

7.00: Koledar; 8.30: Poslušali bomo...; 9.00: Kmetijska oddaja; 9.30: Slovenski zbori; 11.30: Oddaja za šolarje: «Čudežni vrt» pravljičarja Harmonikar Wolmer; 12.30: Vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 14.45: Vokalni tercet «Megabas Bakos»; 15.20: Portret v glasbi: Corrado Lojacono; 15.40: Simfonični koncert; 16.00: Popoldanski koncert; 17.00: Plesna čajanka; 18.00: Tvornica sanj; 18.45: Motivi iz filmov; 19.15: Poslušali boste; 20.00: Šport; 20.30: Solisti in orkestri; 21.00: Ljudska opravila in običaji; 21.30: Sodobna simfonična glasba; 22.00: Nedelja v športu; 22.30: Plešite z nami.

Trst

7.00: Kmetijska oddaja; 11.00: Koncert za godalni orkester; 11.15: Koncert tamburaški zbor; 12.15: Danes na športnih igriščih.

Koper

7.00: Prenos RL; 7.15: Jutranja glasba; 8.00: Prenos RL; 8.40: Vedre melodije; 9.00: Naša reportaža; 9.15: Pevski zvoki; 9.45: Poje Bobby Solo; 10.00: Prenos RL; 10.30: Orkestralne melodije; 11.00: Popotovanja; 11.15: Poje Jula de Palma; 11.30: Koncert orkestrov; 12.10: Glasba po željah; 12.37: Zunanjepolitični pregled; 12.50: Nadaljevanje glasbe po željah; 13.30: Sosedni kraji in ljudje; 14.00: Glasba po željah; 15.15: Pesmi «Ivan Cankar» iz Trsta; 15.30: Plesni orkestri; 16.00: Prenos RL; 17.00: «Old Marry Tale Jazz Band; 18.00: Prenos RL; 22.15: Plesna glasba; 22.30: Sportna nedelja; 22.40: Plesna glasba; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 8.20: Koncert iz plesi; 8.30: Kmetijska oddaja; 11.00: Otvoritev Levantinskega velesejma; 13.30: Poročila; 14.00: Na programu Schubertove skladbe; 19.00: Tartinijeva Sonata za violino in klavir; 19.15: Nemška kultura; 19.30: Vsakovečerni koncert; 20.30: Revija revij; 20.40: Na programu G. Faure in E. Chabrier; 21.20: Nicolò Castiglioni: «Attraverso lo specchio»; Sandro Fuga: «La confessione».

Slovenija

6.00: Vedri zvoki; 7.30: Radijski koledar; 8.00: Mladinska radijska igra; 8.40: «Mali pianist»; 8.55: Glasbena medigra; 9.05: Z zabavno glasbo v novi teden; 9.45: Trije mladi glasbeni avtorji; 10.00: Se pomnite, tovariši; 10.30: Operna matineja; 11.30: Sober; «Od Liburne do Buick carrierja»; 11.50: Orkester Norrie Paramor; 12.05: Naši poslušalci čestitajo; 13.15: Obvestila; 13.30: Za našo vas; 14.00: Narodne z orkestrom; 15.15: Naši poslušalci čestitajo; 15.15: Trikrat pet; 15.30: Odmevi z Balkana; 16.00: Humoreska tedna; 16.20: Vedri zvoki; 17.05: Orkester Mantovani; 17.15: Radijska igra; 18.00: Zvočna ruleta; 19.00: Obvestila; 19.05: Glasbene razglednice; 20.00: Vaša pesem; 20.50: Športna poročila; 21.00: Ura klavirske lirike; 22.15: Ansambli in solisti RTV Ljubljana; 23.05: Plesna glasba.

II. program

8.00: Jutranja glasba; 9.00: Oddaja za gospodinje; 10.00: Kar mimogrede zabeleženo; 10.35: Glasba za prazničn dan; 12.10: Plošče tedna; 13.40: Revijski program; 14.00: Nedeljski orkestri; 14.30: Dogodki doma in v svetu; 15.00: Oddaja za avtomobiliste; 16.00: Glasba in šport; 18.35: Pesmi za Evropo; 19.50: Srečanje med notami; 20.35: Velike skladbe; 21.00: Sportna nedelja; 21.35: Večerna glasba.

III. program

17.05: Radijska drama Maxa Friscba: Rib van Winkle; 18.30: Schubertove skladbe; 19.00: Tartinijeva Sonata za violino in klavir; 19.15: Nemška kultura; 19.30: Vsakovečerni koncert; 20.30: Revija revij; 20.40: Na programu G. Faure in E. Chabrier; 21.20: Nicolò Castiglioni: «Attraverso lo specchio»; Sandro Fuga: «La confessione».

Ital. televizija

10.15: Kmetijska oddaja; 12.00: Otvoritev Levantinskega velesejma; 14.25: Po Evroviziji svetovno prvenstvo v veslanju in plavanju; 18.00: Program za najmlajše; 18.45: Film: «Dan počitka»; 19.20: Enodejanka B. Randoneja: «Si arrende a Bach»; 20.20: Sport; 20.30: Dnevnik; 21.05: Enodejanka Gordona Daviota: «Spominjaj se Cezarija»; 23.00: Športna nedelja in Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.10: «Eva in jaz»; 22.25: «Pariz 1928»; 22.50: Dnevnik.

(Ponedeljek 10. septembra 1962.)

17.45: Program za najmlajše; 18.45: Studio uno; 20.00: Šport; 20.30: Dnevnik; 21.05: Leharjeva operata: «Luksenburški grof»; 22.30: Film: «La vita che torna»; 22.55: Praznik gora; 23.20: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.10: Trodejanka Josepha Haydna: «Ure obupa»; 23.20: Dnevnik.

Jug. televizija

Evrovizija 11.15: Prenos svetovnega prvenstva v veslanju; 14.25: Prenos svetovnega prvenstva v veslanju. JTV 20.20: Sedem dni. Beograd 20.45: Celoečerni film.

(Ponedeljek 10. septembra 1962.)

JTV 20.00: TV dnevnik; 20.20: Tedenski športni pregled. Zagreb 20.35: C Handl: Ruševje. Zagreb — dramatizirana kronika.

HITRA POPRAVILA TV APARATOV

Radio **TREVISAN**

Trgovina: Trst, Ulica San Nicolò št. 2 — Tel. 24-018

Delavnica: Ulica delle Milizie št. 3 — Tel. 76-276

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V tednu od 2. do 8. septembra se je v Gorici rodilo 19 otrok, umrlo je 13 ljudi, poročilo se je 7 parov, oklicev pa je bilo 10.

ROJSTVA: Carlo Celebre, Marco Minold, Nadja Sitar, Elizabeta Fonzar, Silvija Bregant, Aleksander Weffort, Donatella Starchi, Bruna Tecchino, Luciana Bernardis, Stefano Olivotto (mrtvorojen), Carlo Lipovšek (mrtvorojen), Fausto Milanese, Marco Orzan, Renzo Rivetti, Franca Capra, Roberto Martelos, Eliana Fogar, Renzo Dilena, Donatella Grusovin.

SMRTI: gospodinja 86-letna Ersilia Gerloni vd. Vierthaler; gospodinja 55-letna Margherita Collenz por. Silvestri; davčni uradnik 61-letni Luigi Gabrielli; gospodinja 87-letna Matilde Bressan;gospodinja 76-letna Magdalena Okroglič vd. Mikulin; en mesec stara Claudia Ceppi; gospodinja 43-letna Maria Ziani por. Olivotto; policist 47-letni Letterio Arrigo; občinski tajnik 58-letni Antonio Grinover; upokojenka 69-letna Maria Zian por. Vogrini; upokojenka 63-letna Anna Trevisan; gospodinja 77-letna Maria Pecorari por. Scorianz in 64-letna Rosa Pagani vd. Crepaldi.

POROKE: podčastnik Cristoforo Pirisi in gospodinja Giulia Ruggiero; delavec Guerrino Rutar in delavka Luciana Stecchina; zidar Aldo Cidin in gospodinja Loreta Zampa; tesar Sergio Trampus in šivilja Vera Zei; trgovec Giorgio Massi in trgovka Carla Rosconi; mestni stražnik Silvano Casasni in gospodinja Antonietta Michielutti; trgovec Ottone Rizzi in uradnica Giuseppina Corazza.

OKLICI: trgovski zastopnik Mario Lascala in gospodinja Dorina Menotti; delavec Vittorio Gregoretti in gospodinja Elizabeta Godeas; industrialec Erminio Gianesini in gospodinja Maria Cassanego; slaščičar Mario Stecchina in delavka Gina Squarcina; bančni uradnik dr. Giuseppe Lesizza in bančna uradnica Maria Macuz; klesar Claudio Zearo in šivilja Silvana Marini; kmet Rinaldo Turel in tekstilka Maria Rizzi; trgovec Alfieri Cantarutti in gospodinja Bruna Fontanini; mizar Silvio Bearz in gospodinja Jolanda Batistuta; uradnik Giuseppe Paoletti in bolničarka Diana Avellino.

Šolske vesti

Vpisovanje na liceju, gimnaziji in učiteljišču

Vpisovanje za prihodnje šolsko leto na liceju-gimnaziji in učiteljišču s slovenskim učnim jezikom v Gorici, Ul. Croce 3, traja nepreklicno do 25. septembra tega leta.

Vsa potrebna obvestila dobijo dijaki na tajništvu obeh šol.

Izleti

Danes je zadnji dan vpisovanja za izlet po Istri, ki ga priredi p.d. «Oton Župančič» iz Standreža v soboto 29. in nedeljo 30. septembra. Obiskali bodo Pulj, Opatijo, Reko in Crikvenicoc. Kdor želi, naj se še danes zglasi pri predsedniku Tabaju z osebno izkaznico, da bi zbrali podatke za skupni potni list. Sprejemajo tudi prijave iz ostalih vasi.

Kino

VERDI. Zaprto.

CORSO. 15.00 «Can - can», Frank Sinatra. Ameriški barvni film v cinemascopu.

VITTORIA. 15.15: «Vojna se nadaljuje» (La guerra continua), J. Palance in G. Ralli. Italijanski črnobeli film.

CENTRALE. 15.00: «Zadnji uporniki» (L'ultimo ribelle), Charles Thompson in Arianne Walter. Ameriški film v barvah.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna KUERNER na Korzu Italia št. 10 — tel. 25-76.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja 22,4 stopinje ob 14.30, najnižja 13,2 stopinje ob 8.20. Povprečne dnevne vlage 69 odstotkov. Od 5. do 8. ure je padlo 34,2 mm dežja.

šport šport šport

Še nekaj dni do

PEA 1962 BEOGRAD

Italijani preveliki optimisti

Samo zaprekaši imajo realno možnost za uspeh

Pred kratkim so italijanski selektorji sestavili atletsko državno reprezentanco, ki se bo čez nekaj dni udeležila evropskega prvenstva v Beogradu. Kot običajno računajo Italijani na dobro uvrstitev skoraj v vseh panogah, zadnje mednarodne preizkušnje pa so pokazale, da italijanska reprezentanca ni homogena ekipa in razen skupine «asov», v mnogih panogah zaostaja in je za večja tekmovanja nepripravljena. Izglede za dobro uvrstitev imajo Italijani le v šprintu, v štafetah, na ovirah in v metu kopja.

Za teke na 100 in 200 m je FIDAL prijavila Berrutija, Sardija in Ottolino. Po osebnih rezultatih vsi trije lahko pridejo v finale. Italijani so v to tudi prepričani, živčno pa vsi niso pripravljeni na veliko odgovornost, ki jih čaka. Berrutiju verjetno ni preveč do naporov, ker je svoje uspehe ekonomsko že dobro izkoristil. Sardi je do svojih rekordov 10"4 in 20"8 prišel bolj slučajno in si v Beogradu lahko pričakuje le polfinale, Ottolina pa se bo gotovo največ potrudil in na PEA ponovil blesteče uspehe iz Moskve in Švice. Tudi štafeta 4X100, katero bodo sestavljali že omenjeni trije atleti in Colani ali Nobili, je že večkrat dobro tekla, na splošno pa Italija nima v predajah sigurnosti, ki jo je imela pred leti, ker se trenerji preveč ne zanimajo zanjo sodeč, da razpolagajo z enakimi šprinterji kot ZDA. V Stockholmu se je pred štirimi leti Italija uvrstila v finale z utemeljenimi upi na zmago, zaradi neprevidnosti pa je bila diskvalificirana.

Na ovirah so italijanske možnosti popolnoma realne in od obeh tekov si lahko pričakujemo 4 finaliste in eno gotovo zmago. Kandidati za te skoraj stoodstotne uspehe so za progo 110 m Cornacchia in Mazza, za daljšo pa Morale in Frinolli. Mazza je bil finalist tudi na Svedskem, letos pa ni v najboljši formi in Cornacchia ima vsekakor lepše možnosti za dobro uvrstitev: svoj najboljši čas 13"9, ki je obenem letos drugi v Evropi, je mladi atlet zabeležil 5. avgusta v Gorici. Na progi 400 m je Morale št. 1 v Evropi, edini, ki lahko uspešno nastopi proti konkurenci iz ZDA. Zmaga v Beogradu zanj gotovo ne bo problem. Drugi italijanski predstavnik bo Frinolli, atlet, ki je letos ogromno napredoval in dosegel več kot odličen čas 51"1.

Sergio Ottolina

Veliko vprašanje je Lievore. Po odličnih metih v začetku sezone je svetovni rekorder za 7 do 10 m skrajšal svoje mete in razumljivo je, da s tako formo ne sme računati na boljši plasma. Na dvoboju s Svedsko je Lievoreja premagal celo rojak Radman in rekorder na ta poraz ni reagiral, kar pomeni, da niti sem vase ne zaupa. Več upravičeno pričakujemo od Radmana, ki bo gotovo skušal potrditi svojo sedanjo premoč in morda doseči rezultat čez 80 m.

Od ostalih metov si Italijani nerazumljivo mnogo pričakujejo od Meconija. Metalec iz Florenc je bil res že evropski rekorder z znamko 18,88. Tej meri pa se letos sploh ni približal in le v nekaj primerih presegel 18 m. Pravijo, da na treningu stalno meče čez 19 in tudi 19.50 m, govorice pa prav gotovo ne odgovarjajo, resnici, sicer bi atlet vsaj enkrat tudi na tekmovanju dosegel te odlične rezultate.

Od drugih tehničnih panog polagajo Italijani velike upe, vendar tu le v rezultate, v Gentileja (troskok) in Grossija in Dalla Prio (disk). Ti trije atleti naj bi dosegli nove državne rekorde in se z novimi znamkami vrinili v evropsko elito specialistov.

V skoraj vseh ostalih disciplinah bo italijanska udeležba zanimiva le za notranje razmere: atletov sposobnih poseči v borbo za najvidnejša mesta ni in bo ves trud osredotočen le za izboljšanje državnih rekordov.

Danes prvo kolo za pokal Italija

Popoldne na stadionu Triestina-Torino

v Rimu:	Lazio-Fiorentina	ob	17.
v Vidmu:	Udinese-Genoa	»	16.
v Cagliariju:	Cagliari-Roma	»	16.30
v Catanzaru:	Catanzaro-Spal	»	16.
v Messini:	Messina-Napoli	»	16.
v Bariju:	Bari-Palermo	»	16.
v Comu:	Como-Atalanta	»	16.
v Cosenzi:	Cosenza-Catania	»	16.30
v Alessandrii:	Alessandria-Inter	»	16.30
v Padovi:	Padova-L. R. Vicenza	»	16.
v Parmi:	Parma-Milan	»	16.
v Bustu Arsiziu:	Pro Patria-Sampdoria	»	16.
v Trstu:	TRIESTINA-Torino	»	15.30
v S. Benedettu del Tronto:	Sambenedettese-Bologna	»	15.30
v Foggii:	Foggia-Modena	»	16.
v Brescii:	Brescia-Juventus	»	16.
v Monzi:	Simm. Monza-Venezia	»	16.30
v Lucci:	Lucchese-Mantova	»	16.30
v Veroni:	Verona H.-Lecco	»	16.

Med najboljšimi na prvenstvu Evrope

Bo Poljska ponovila uspeh iz Stockholma?

Tretja in morda tudi druga atletska sila v Evropi je nedvomno Poljska. Njeni atleti so po vsem svetu znani kot izredno borbeni in na važnih prireditvah le malokrat zatajijo. Minimalne norme za nastop v Beogradu je letos doseglo in preseglo 45 atletov in 18 atletinj. Nekateri pa bodo morali zaradi trenutne slabe forme, kljub svojim rezultatom, ostati doma. S svojo ekipo bo skušala Poljska braniti 8 naslovov (7 moških in 1 ženski) katere je triumfalno osvojila pred štirimi leti v Stockholmu. Na Svedskem so 1958 leta zamagali: Piatkowski (disk), Sidlo (kopje), Rut (kladivo), Schmidt (troskok), Krzyskowiak (5000 in 10.000 m), Chromik (3000 steeple) in Janiszewska (200 m). V Beogradu so od omenjenih atletov favoriti za zmage Piatkowski, Schmidt in Krzyskowiak (3000 steeple). Tem atletom pa se je pridružilo še veliko drugih, ki tudi računajo na naslov prvaka.

Že na kratkih tekih so Foik in Zielinski (oba 10"2 in 20"7) med prvimi v Evropi. Izredno je močna tudi štafeta 4X100 m, ki poleg dveh «asov» razpolaga tudi z Juskowiakom (10"3), Karczem (10"4), Syko in Kanieckim (10"5). Ti atleti polagajo največ pozornosti v predaje. Njihov letošnji najboljši čas je 40"1, pa čeprav je ekipa potencialno zmožna tudi evropskega rekorda 39"4. Homogena je tudi štafeta na eno miljo. Sestavljali jo bodo Kowalski (46"1), mladinec Badenski (46"4), Kluczek (46"8) in Swatowski (46"8). Ekipa je torej zrela za tretje mesto, ker sta prvi dve že oddani Nemčiji ali Angliji.

Na srednjih in dolgih progah sta trenutno najboljša Baran in Zimny. Prvi je še zelo mlad in še ni dosegel svojega viška, ima pa vseeno osebni rekord 3'40" na 1500 m in je torej favorit št. 1. Drugi pa je morda najizkušenejši dolgoprogaš Evrope. Že dolgo zasleduje Zimny veliko zmago: na Svedskem je bil drugi za rojakom Krzyskowiakom, v Rimu pa tretji za Halbergom in Grodotzkijem. Lani je Poljak nekajkrat naskakoval svetovni rekord in morda mu bo letos končno uspelo priti do naslova.

V metih imajo Poljaki poleg Piatkowskega, Sidla in Ruta, ki bodo branili celinske, naslove, tudi izredno dobre metalce krogle. Po odhodu Rowa iz vrst amaterjev, je postal kandidat za prvo mesto tudi Sosgornik (18.58). Na finale računata pa še oba druga predstavnika: Komar (18.10) in Kwiatkowski (18.05).

V skokih so Poljaki najmočnejši v troskoku. Svetovni rekorder Schmidt je prav sedaj dosegel najboljšo formo in je še vedno človek, katerega je treba premagati, poleg njega pa zelo dobro skačejo tudi Malcherczyck (16.50) in mladi Jaskolski (16.06). V skoku v višini imajo na Poljskem dva specialista: Czernik je letos že dosegel 2.10 in svoje podvige večkrat potrdil, centimeter za njim pa je Sobota, ki pa še ni dosegel sigurnosti na višinah čez 2.05. Skoka v daljino in s palico preživljata tranzitno dobo. V prvi disciplini niso do sedaj dobili atletov, ki bi bili enakovredni Grabowskemu in Kropidlowskemu, v palici pa se skakalci še niso privadili na orodje iz «fibre-glassa». Najboljši specialisti so sedaj Schmidt (7.71), Jaskolski (7.64) in Gawron (7.62), s palico pa je letos najvišje skočil Gronowski (4.56), pred Sokolowskim (4.50) in Ozinskim (4.40).

Med favorite za zmago štejejo tudi Ozoga, ki je po odličnih rezultatih na 10.000 m z leti prešel na maratonski tek.

V ženski konkurenci je najvišje kvotirana Ciepla na 100 m in 80 m z zaprekami, z njo pa tudi druga sprinterka Piatkowska in skakalka v daljino Bibro.

Poljska ekipa na vsak način ne bo osvojila 8 zlatih kolajn kot v Stockholmu, bo pa marsikomu pripravila s svojo borbenostjo velika presenečenja.

BRUNO KRIŽMAN

DANES ob 10. uri
na stadionu «PRVI MAJ»
namiznoteniški dvoboj

ŠZ BOR-ODRED

(LJUBLJANA)

Pet beograjskih dni

Sreda 12. t. m.

15.00: Otvoritvena svečanost
15.50: 400 m zapreke (predteki)
krogla ženske (kvalif.)
16.25: 100 m moški (predteki)
16.50: disk (kvalifikacije)
17.10: 400 m ženske (predteki)
17.20: troskok moški (kvalif.)
17.50: hoja na 20 km (start)
18.00: 100 m moški (polfinale)
krogla ženske (finale)
18.15: 400 m moški (predteki)
18.50: 100 m ženske (predteki)
19.20: hoja na 20 km (prihod)
19.40: 10.000 m (finale)

Četrtek 13.

9.00: 100 m (deseteroboj)
daljina moški (kvalif.)
kopje ženske (kvalif.)
9.30: višina ženske (kvalif.)
9.40: 80 m zapreke (peteroboj)
10.00: daljina (deseteroboj)
10.20: krogla (peteroboj)
11.30: krogla (deseteroboj)
14.00: skok s palico (kvalif.)
15.00: 110 m zapreke (predteki)
15.30: disk moški (finale)
skok v višino (deset.boj)
15.40: 100 m ženske (polfinale)
16.00: 800 m moški (predteki)
16.30: troskok (finale)
16.40: 400 m ženske (polfinale)
17.00: 100 m (finale)
17.20: 400 m zapreke (polfinale)
17.30: višina (peteroboj)
17.40: 100 m ženske (finale)
17.55: 400 m moški (polfinale)
18.15: 5000 m (predteki)
19.15: 400 m (deseteroboj)

Petek 14.

9.00: 110 m zapreke (deset.boj)
daljina (peteroboj)
9.20: krogla moški (kvalif.)
9.30: disk (deseteroboj)
9.40: daljina ženske (kvalif.)
11.10: kopje moški (kvalif.)
skok s palico (deseteroboj)
200 m (peteroboj)
13.30: hoja na 50 km (start)
15.00: 200 m ženske (predteki)
15.10: višina ženske (finale)
15.30: kopje ženske (finale)
15.35: 400 m ženske (finale)
15.50: 200 m moški (predteki)
16.30: 80 m zapreke (predteki)
16.40: krogla moški (finale)
daljina moški (finale)
17.00: 3000 m ovire (predteki)
17.45: hoja na 50 km (prihod)
17.50: kopje (deseteroboj)
18.10: 1.500 m (predteki)
18.50: 400 m moški (finale)
19.05: 800 m moški (polfinale)
19.25: 200 m ženske (polfinale)
19.50: 400 m zapreke (finale)
20.05: 4X100 m moški (predteki)
20.30: 1.500 m (deseteroboj)

Sobota 15.

9.00: disk ženske (kvalif.)
9.10: višina moški (kvalif.)
10.40: kladivo (kvalif.)
13.00: skok s palico (finale)
14.30: disk ženske (finale)
15.00: 80 m zapreke (polfinale)
15.20: 200 m moški (polfinale)
15.30: daljina ženske (finale)
15.40: 200 m ženske (finale)
15.55: 4X100 m (predteki)
16.30: kopje moški (finale)
16.35: 800 m ženske (predteki)
17.10: 110 m zapreke (polfinale)
17.30: 800 m moški (finale)
17.45: 4X100 m ženske (predteki)
18.20: 5000 m (finale)

Nedelja 16.

15.30: maratonski tek (start)
višina moški (finale)
15.45: 80 m zapreke (finale)
16.00: 200 m moški (finale)
met kladiva (finale)
16.20: 110 m zapreke (finale)
16.35: 800 m ženske (finale)
16.50: 3000 m ovire (finale)
17.10: 4X100 m ženske (finale)
17.30: 4X100 m moški (finale)
17.50: maratonski tek (prihod)
18.15: 1.500 m (finale)
18.35: 4X100 m (finale)
19.05: Zaključna svečanost

Svetovno prvenstvo v veslanju

Italija v finalu s četvercem brez krmarja

LUZERN, 8. — Danes se je svetovno prvenstvo v veslanju nadaljevalo s repesažami. Italijani so se s četvercem brez krmarja uvrstili v finale, medtem ko je Jugoslavija, ki je prišla na cilj za avstrijsko posadko, izpadla. Rezultati današnjih represaž so sledeči:

DVOJEC S KRMARJEM

1. skupina

1. DANSKA 8'05"48
2. Holandska 8'11"73
3. Madžarska 8'11"84
4. Norveska 8'24"15

2. skupina

1. POLJSKA 8'05"75
2. ČSSR 8'08"
3. Švedska 8'36"71

3. skupina

1. ROMUNIJA 7'52"62
2. Švica 7'56"46
3. Italija 8'43"81

ČETVEREC BREZ KRMARJA

1. skupina

1. ITALIJA 6'45"53
2. SZ 6'50"36
3. ČSSR 6'56'51
4. Danska 7'08"76

2. skupina

1. AVSTRIJA 6'45"68
2. Jugoslavija 6'50"02
3. Kanada 6'51"80
4. Belgija 7'05"04

3. skupina

1. NEMČIJA 6'47"76
2. Holandska 6'59"08
3. Vel. Britanija 7'5"74
4. Japonska 7'26"98

W. SOMERSET MAUGHAM

BISERNA OGRLICA

(Nadaljevanje s 3. strani)

ogrlice ni več nosila. Videla sem, da je bila bleda in razburjena. Stopila je k mizi, sedla in jo smehljaje vrgla na —»

«Na kaj?»

«Na mizo, tepček. Biserno ogrlico.»

«‚Tu je moja ogrlica,' je rekla.

Grof Borselli se je nagnil naprej.

‚Oh, toda ta je ponarejena,' je rekel.

‚Saj sem vam pravila, da je,' se je zasmejala.

‚To ni ista ogrlica, ki ste jo imeli pred nekaj minutami,' je dejal.

Zmajala je z glavo in se skrivnostno nasmehnila. Vse nas je trla huda radovednost. Ne vem, ali je bilo Sophiji Livingstonovi zelo pogodu to, da je bila njena guvernanta v središču pozornosti, in zazdelo se mi je, da je bilo v njenem vedenju nekaj čemernosti, ko je predlagala, naj dekle zadevo pojasni. No, miss Robertson je povedala, da je našla v veži dva moža, ki sta ji dejala, da sta prišla iz Jarrotove draguljarne. Ona je bila tam kupila svojo ogrlico, kakor je bila že rekla, za petnajst šilingov, in jo je odnesla nazaj, ker se je zaponka nekaj pokvarila in so ji jo tisti popoldan popravili. Moža sta ji dejala, da so ji izročili napačno ogrlico. Nekdo je namreč prinesel ogrlico pristnih biserov, da bi jih nanovo nanizali, pa se je prodajalec zmotil. Seveda ne morem razumeti, kako more biti kdo tako bedast, da nosi zares dragoceno ogrlico k Jarrotu, kjer ne znajo ravnati s takimi stvarmi in ne bi znali ločiti pristnih biserov od ponarejenih; toda saj veš, kako neumne znajo biti ženske. Vsekakor je bila to ogrlica, ki jo je nosila miss Robertson, in vredna je bila petdeset tisoč funtov. Seveda jo je vrnila — kaj naj bi drugega storila, čeprav jo je, se mi zdi, moralo pošteno boleti — in onadva sta ji vrnila njeno ogrlico; rekla sta ji, da, čeprav niso dolžni, — veš, kako bedasto in vzvišeno govore moški, kadar hočejo biti poslovni — so jima naročili, naj ji izročita kot tolažilo ali nekaj podobnega ček za tri sto funtov. Miss Robertson nam ga je pokazala. Zadovoljna je bila ko kak pavliha.»

«To je bila pa sreča, kaj praviš?»

«Tebi se zdi tako. Izkazalo se je pa, da je bila to njena poguba.»

«Oh, kako to?»

«Veš, ko je napočil čas počitnic, je rekla Sophiji Livingstonovi, da je sklenila za mesec dni odpotovati v Deauville in tam pognati vseh tri sto funtov. Sophie jo je seveda skušala odvrniti od tega in ji je svetovala, naj vloži denar v banko, toda ni je hotela poslušati. Dejala je, da še nikoli prej ni imela take prilike in je tudi vnaprej ne bo imela zato da hoče vsaj te štiri tedne živeti ko grofica. Sophiji torej ni preostalo drugega, ko da ji je ugodila. Miss Robertsonovi je prodala kup oblek, ki jih ni več marala; vso sezono jih je že nosila in se jih je že do grla najedla; rekla je sicer, da jih ji je podarila, toda tega ne bi rekla — najbolj verjetno je, jih ji je prav poceni prodala — in miss Robertson je odšla, povsem sama, v Deauville. Kaj meniš, kaj se je zgodilo tam?»

«Res ne vem,» sem odgovoril. «Upam, da se je zabavala kot nikoli v življenju.»

«No, teden dni preden bi se morala vrniti, je pisala Sophiji, da se je premislila in da si je izbrala nov poklic ter da upa, da ji bo gospa Livingstone oprostila, ker je več ne bo nazaj. Razume se, da je uboga Sophie besnela. Resnično se je pa dogodilo to, da je Miss Robertson staknila v Deauvilleu nekega bogatega Argentinca in odšla z njim v Pariz. Odtlej živi stalno v Parizu. Sama sem jo videla v ‚Florence', z zapestnicami prav do komolcev in s štrenami biserov okoli vratu. Seveda je nisem niti pogledala. Pravili so, da ima hišo v Bois du Boulogne in sama vem, da ima tudi Rolls Roycea. Argentinca je odslovila že čez nekaj mesecev in se potem oprijela nekega Grka; ne vem, s kom živi sedaj, toda resnica je ta, da je sedaj daleč najbolj prekanjena pariška kokota.»

«Ko si prej rekla, da se je pogubila, si uporabila besedo v čisto tehničnem pomenu, se mi zdi,» sem rekel.

«Ne vem, kaj hočeš reči s tem,» je odgovorila Lavra, «toda, se ti ne zdi, da bi mogel iz tega napraviti ljubke zgodbe?»

«Na žalost sem že nekoč napisal zgodbo o neki biserni ogrlici. Tako vendar ne gre, stalno pisati zgodb o bisernih ogrlicah.»

«Razmišljala sem že o tem, da bi jo napisala sama. Seveda bi izpremenila konec.»

«O, kako bi jo pa ti zaključila?»

«Veš, jaz bi dekle zaročila z bančnim uradnikom, ki je bil hudo ranjen v vojni, samo z enim pljučem ali recimo, z na pol odstranjenim obrazom; in bila bi strahotno revna, leta dolgo se ne bi mogla poročiti, on bi s svojimi skromnimi prihranki kupoval hišico v predmestju. Ko bi odplačal zadnji obrok, bi se imela poročiti. Tedaj mu ona prinese tri sto funtov, ob komaj verjameta, da je res, ob sta srečna in on se razjoče na njenem ramenu. Joka ko otrok. In kupita si hišico v predmestju in poročita se, pri njiju živi njegova stara mati, on hodi vsak dan v banko, in če je ona dovolj previdna, da nima otrok, še zmeraj dela kot dnevna guvernanta; in on je pogosto bolan — njegova rana, veš —, ona ga neguje, in vse je tako prisrčno in sladko in ljubko.»

«Meni se zdi prej dolgočasno,» sem si drznil pripomniti.

«Da, toda moralno,» je odvrnila Lavra.

VOZNI RED VLAKOV

BENETKE—MILAN —PARIZ—RIM—BARI

ODHODI

5.36 A Cervignano - Portogruaro
6.10 R Benetke - Milan (*)
6.35 D Benetke Milan - Turin - Rim
8.46 R Benetke - Rim
9.52 DD Benetke - Milan - Genova (II) - Pariz
10.14 A Portogruaro
12.50 R Cervignano - Benetke
13.34 A Portogruaro
14.50 D Benetke - Milan - Pariz
16.45 D Benetke - Bari
16.50 A Tržič - Portogruaro
17.25 DD Benetke - Pariz (spalni vagon) - Benetke - Pariz (ležalni prostori Trst - Pariz)
18.40 R Benetke
18.48 A Tržič - Portogruaro
19.25 A Tržič - Cervignano
22.05 DD Benetke - Milan - Turin - Genova - Ventimiglia - Marseille (spalni vagon in ležalni prostori Trst - Genova) - Mestre - Bologna - Rim (spalni vagon in ležalni prostori Trst - Rim)

PRIHODI

6.22 A Cervignano - Tržič
7.28 A Portogruaro - Tržič
7.55 DD Turin - Milan - Benetke - Rim (spalni vagon in ležalni prostori Rim - Trst)
11.35 R Benetke
11.41 DD Pariz - Milan - Lambrate - Benetke (ležalni prostori Pariz - Trst)
13.30 D Rim - Bologna - Bari - Ancona - Benetke
14.00 A Cervignano
15.33 D Pariz - Milan - Benetke
17.20 D Benetke - Portogruaro - Cervignano
18.06 A Tržič (**)
18.52 R Bologna - Benetke
19.16 A Portogruaro - Tržič
20.00 DD Pariz - Milan - Benetke
21.25 R Rim - Milan - Mestre (*)
22.37 A Benetke - Tržič
23.55 DD Turin - Milan - Genova (II) - Rim - Bologna - Benetke

(*) samo 1. razred
(**) ne vozi ob nedeljah

VIDEM—DUNAJ—SALZBURG—MUENCHEN

ODHODI

3.43 A Videm - Trbiž
5.18 A Videm
6.16 D Videm - Trbiž
6.21 A Videm
7.12 D Videm - Trbiž - Dunaj - Hamburg
9.40 A Videm
12.20 A Videm - Trbiž - Dunaj
12.28 A Videm
13.55 DD Calalzo (*)
14.35 A Videm
16.00 A Videm - Trbiž
17.35 A Videm
19.00 D Videm
19.55 D Videm - Benetke - München (ležalni prostori do Münchena)
20.30 A Videm
21.32 A Videm

(*) samo ob sobotah od 23.6. do 15.9.

PRIHODI

1.08 D Videm
7.05 A Videm
8.05 A Videm
8.22 D Videm
9.17 A Videm
9.53 D Dunaj - München - Trbiž - Videm
11.58 A Trbiž - Videm
15.08 A Videm
17.37 A Videm
19.00 DD Dunaj - Trbiž - Videm
19.50 A Videm
21.03 A Videm
22.58 A Videm - Dunaj - Trbiž
23.12 D München - Dunaj - Videm
24.00 DD Calalzo - Videm

(*) samo ob nedeljah od 24.6 do 16.9.

OPČINE—LJUBLJANA —BEOGRAD

ODHODI

0.19 D Opčine - Reka - Zagreb - Beograd
7.06 R Opčine - Gradec - Dunaj
7.22 A Opčine
8.28 D Opčine - Ljubljana - Reka - Ljubljana - Beograd
12.03 DD Opčine
13.41 A Opčine
18.00 A Opčine
20.01 A Opčine
20.20 D Opčine - Ljubljana - Beograd - Atene - Carigrad

PRIHODI

5.30 D Beograd - Zagreb - Opčine
7.13 A Opčine
9.10 D Carigrad - Atene - Beograd - Zagreb - Opčine
11.22 A Opčine
17.05 A Opčine
17.13 DD Beograd - Ljubljana - Reka - Opčine
19.38 D Ljubljana
21.48 A Opčine
22.48 R Dunaj - Gradec - Opčine

R — rapido; DD — brzec; D — brzec; A — potniški

PRETRESLJIVE ZGODBE

DOUGLAS FARR

MODRA PERUNIKA

«Čemu neki?» je odgovarjal Rex. «Ali moramo res pripisovati tak pomen spolu? Kaj zares ne gre drugače, kot da smo v parih?»

Tu pa tam je le pripeljal tudi kakšno žensko. Vselej kakšno drugo, a zmeraj tako, da je družbo zabavala. Na priliko tisto temnolaso z zelenimi očmi, ki je trdila, da je ruska kneginja, ali pa piavolasko, znano po streap-teazu (?). Ali pa tisto lažni razumnico, ki je s svojim čudnim pogovorom opletla vseh pet.

Potem je nekega dne pripeljal k Listerjevim «tisto žensko». Predstavil mu jo je neki bivši sošolec in brž je Rex pomislil, da mora ta vzorec prej ali slej pripeljati v družbo. Rex je ljubil eksotičnosti; zato ni čuda, da je naletel na indijsko študentko.

Modra Perunika — po njenem zatrjevanju se je res tako imenovala — je bila po svoje prikupno dekle, ali nekaj čisto svojskega. Lepe postave, morda malo še preveč vitka, je bila še najbolj podobna kakšni manekenki. Imela je vranje črne lase, zvezane v konjski rep, ki se je Rexu zdel najdaljši, kar jih je videl. Njene oči so bile zelenkaste, mačje, s temnimi programi, kot daljni spomin na njene vzhodnjaške prednike. Obrazne poteze so bile malo trde, a zanimive, polt temna. Oblečena je bila povsem spodobno, čeprav ne ravno elegantno.

Tisti večer se je Rex Huntley ponašal pri Listerjevih s svojo novo znanko.

«Modra Perunika» je rekla Sheila Stewart, «čudovito ime... poezija sama v sebi».

Jordan Lister se je brž pozanimal, katera pijača je novi gostinji pri srcu in je bil ne malo razočaran, ko je povedala, da ne pije alkoholnih pijač.

«Mislil sem, da takih ljudi že davno ni več na svetu», se je pošalil.

«Če pijem, se ne morem koncentrirati», je pojasnila Perunika.

«Čemu bi se koncentrirali?», je vprašal Jordan. «Prepustiti se življenju je najboljši način življenja. Kdo bi zmeraj računal z žalostno resničnostjo....»

«Če se moj razum ne more koncentrirati, utegnem prezreti kakšno važno videnje», je ugovarjala Modra Perunika.

Po teh besedah je Rex čutil potrebo razložiti prijateljem, da je Perunika obdarjena s posebno psihično močjo. To je povedal z lahnim ironičnim prizvokom, ker je bila njegova nevera v nedotakljivo, v abstraktno tako trdna, kakor sicer večina naših sodobnikov. Zanj je bila Modra Perunika le čudaška oseba, nenavadna posebnost, prej podobna eksotičnemu ptiču, ker nam je zanimiv, v kolikor je različen od navadnih vrabcev in lastovic.

Sedeli so ob kaminu in Modra Perunika je pristala, da popije čašo lahkega piva.

«Kakšno važno videnje?» je vprašal Tod Stewart.

Zdelo se je, da Perunika rada govori sama o sebi.

«Morda ne bi smela reči videnje», je odgovorila.... «Utegnil bi me kdo imeti za kakšen medium ali kaj podobnega. A ne vem, kako bi to drugače označila. Glejte, nenadoma se nekaj vskladi v mojem razumu... nekaj, kar se dogaja drugje, se je že zgodilo ali pa se bo dogodilo v bližnji prihodnosti. Pa to ni nič stalnega. In navadno gre za dogodke, ki se me osebno nič ne tičejo».

Mala skupina prisotnih ni bila videti kaj posebno prizadeta po tem kratkem predavanju in Rex je imel vtis, da je Perunika navsezadnje navadna dolgočasnica. Take zadeve se berejo v nedeljskih izdajah ljudskih tednikov. Toda, kar je Perunika povedala potem, je razpršilo vsak njegov dvom.

«Na primer, ko sem stopila v to sobo», je rekla Perukina, «sem natanko čutila, da bom imela videnje.... Še nerazložljivo videnje, ki pa ni dopuščalo dvomov glede na prisotnost zlega....»

«No, no, niste nič pridni, če tako govorite», je pripomnila Jan. «Mi smo vsi pošteni ljudje....»

Govorila je v šali, seveda. A Modra Perunika je bila resna.

«Ni res», je odgovorila, «ali vsaj ne popolnoma vsi».

Prisotni so se spogledali, in bilo jim je nerodno. Nihče sicer ni bil preobčutljiv in že večkrat so se grizli med seboj, samo da so lahko uganjali duhovitosti. Toda tuja oseba....

«Mislite na kaj določenega?» je vprašal Jordan. «Med nami gotovo ni popolnih bitij.»

Mačje oči so se Peruniki zasvetile.

«Da... vidim nekaj zelo določenega. V tej sobi je morilec».

Sledil je dolg in neprijeten molk. Najprej so se spogledali drug drugega... a vsakdo je umaknil pogled drugim, kakor bi hotel zakriti sum ali obtožbo.

«Rex», se je naposled oglasila Jan, «kje si našel to gospodično? V kakšni norišnici?»

Jan je bila razkačena. Redko je kazala svoja čustva, a zdaj so njene fine poteze izgubile običajno mirnost, drugače je bila kot plavolasa boginja, na videz hladna, premišljena. Zdaji ji je rdečica zalila obraz skoraj do zlatosvetlih las.

«Kakšno šalo si dovoljuješ, Rex?» je vprašal Tod Stewart.

Morda je Rex sam imel vse to res za šalo. Gotovo pa ne Modra Perunika. Zamižala je in vsi so videli, kako ji nekaj trenutkov drget stresa ramena. Žalostno in preplašeno je ponovila svojo trditev kakor kakšno preročišče.

«V tej sobi je morilec».

Jan Lister je vstala in šla k oknu, ki je bilo najbolj oddaljeno od kamina. Na sebi je imela toreadorske hlače, zelo pritisnjene in iz dragega rumenega sukna.

«Rex», je rekla z zapovedovalnim glasom, «bi odpeljal to gospodično iz naše hiše?»

Jordan Lister se je hotel vmešati, da bi s kakšno manj ostro besedo omilil negostoljubnost svoje žene, pa ni bilo treba, se je Modra Perunika dvignila, da gre.

«Da, Rex, spremljajte me domov. Nočem biti več tu.»

Rexu tudi drugo ni preostalo. Poslavljanje je bilo kratko in hladno, potem sta odšla.

Prvič je Rex Huntley preklinjal dan, ko se je spoznal z Modro Peruniko, a ni bilo zadnjič.

Vso pot in ves naslednji dan je bil prepričan, da si je pokvaril prijateljstvo Listerjevih in Stewartovih. Jan Lister mu nikoli ne bo oprostila in to mu je bilo žal. Drugi pa ga bodo po vsej verjetnosti imeli za človeka, ki mu je do neslanih šal in še to le v najboljšem primeru.

Sredi popoldneva tiste sobote pa mu je nepričakovano telefonirala Jan Lister. Tudi Jordan je zamrmral nekaj besed in opravičilo in potem prešel h glavni točki.

«Rex, misliš, da bi se Modra Perunika dala pregovoriti, da zopet pride k nam? Recimo še drevi».

«Čemu pa?» se je začudil Rex.

«Eh, sinoči, ko sta odšla smo se vsi pomirili... tudi Jan se je poboljšala... in smo se sporazumeli, da nas tvoja prijateljica ni imela namena žaliti. Potem smo postali vsi radovedni, razumeš. Kako je mogla Perunika priti na misel o zločinu? Saj, pravim, da jo jemljemo resno, razumeš... samo to je, da smo ji najbrž zdeli vsi skupaj sami pokvarjenci. Zdaj pa nas bo radovednost, da bi kaj več izvedeli o tem. Misliš, da bi bila pripravljena priti, ko jo je Jan užalila?»

«Odkrito povedano, Jordan, prav nič ne vem.»

«Torej poskusi!... Boš? Pridita okoli devete, ali pa kadar hočeš».

Ko je Rex telefoniral Modri Peruniki, je ta proti vsakemu pričakovanju sprejela povabilo. Tisti ljudje, je rekla, jo zanimajo.

In tako je Rex v drugič pripeljal «tisto žensko» k Listerjevim. Jordan ju je sprejel ob vhodu in se takoj začel opravičevati zaradi prejšnjega večera.

Perunika je opravičevanje ljubko sprejemala.

«Vem, kaj ste morali občutiti», je rekla. «Bila sem resnično... Moja krivda».

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94 638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37 338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din. Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT DZS Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I telef. 21-928 tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14 5-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100 finančno-upravni 150 osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

ZAGREBŠKI JESENSKI VELESEJEM

Letos ponovno nov rekord?

...sejma se udeležuje 37 držav s 4 celin - Vsa gospodar... ...zmogljivost Jugoslavije - Posebnost je «črna celina»

...raj je bila v Zagrebu sve... ...otvoritev letošnjega za... ...kega jesenskega medna... ...ega velesejma, ki je tokrat ...zaporedna tovrstna go... ...arska manifestacija, saj ...zagrebški velesejem med ...najrejše tovrstne prireditve ...etu. Zagrebški jesenski ve... ...em je treba ločiti od po... ...e spomladanske prireditve, ...prvenstveno domačega, ju... ...anskega značaja in se ...ji poslovni ljudje udeležu... ...e z namenom, da si ogle... ...kaj jim nudi izključno ju... ...anska proizvodnja. Je... ...i velesejem pa je stična ...poslovnih ljudi Jugoslа... ...m tujine ter poslovnih lju... ...gih držav, ki iščejo med... ...poslovne vezi in stike ...ne glede na jugoslovan... ...proizvodnjo.

...kšnega poslovnega pome... ...je jesenski zagrebški vele... ...nam dokazujejo nekate... ...datki, ki se nanašajo na ...dilo prireditev:

...gav se je že pred leti raz... ...ače začelo seliti na levo ...Save, ker se na starem ...ni moglo več razvijati in ...da bi zadostilo potrebam, ...gav se se «čez Savo» po... ...ni paviljoni dvigali drug ...gim in so sedaj še v zad... ...dneh pred otvoritvijo z ...aglico n. pr. dokončavali ...italijanski paviljon in druga poslovna združenja iste panoge. S tem je omogočen enoten in nazoren pregled čez vso določeno panogo gospodarstva.

Od evropskih dežel, ki se udeležujejo letošnjega zagrebškega velesejma, bomo kot prvo omenili Italijo, za katero smo že rekli, da je tik pred otvoritvijo dokončala svoj že tretji paviljon, ki ji nudi 4000 kv. metrov pokritega in 2000 kv. metrov odkritega razstavnega prostora. Ker si je italijanska industrija pridobila na jugoslovanskem tržišču zelo velik ugled in promet, je razumljivo, da se italijanski poslovni krogi za to prireditev zelo zanimajo. Zato pa je nemogoče, da bi našteli vsa italijanska podjetja, ki tokrat razstavljajo. Omenili bomo, da se letošnjega velesejma udeležujejo tudi znane italijanske velike družbe, kot na primer Dalmine, Italsider, Termi, Alfa Romeo, Finmeccanica itd. (Mimogrede bomo povedali, da je novi italijanski paviljon na zagrebškem velesejmu, za katerega je napravil načrt arhitekt Contigliani, gradila tržaška družba «Veneta Costruzioni».

Kaj pa druge evropske države?

Vsekakor moramo omeniti najprej Zahodno Nemčijo, ki je na zagrebškem velesejmu vedno močno zastopana. Posebno velja to za njeno strojno in kemično industrijo. Pa tudi druge industrijske panoge so dobro zastopane. Prav tako bi morali reči tudi za Veliko Britanijo, Švedsko in Francijo, kar se tiče Zahodne Evrope. Vzhodna Evropa pa je močno zastopana preko Sovjetske zveze, Češkoslovaške republike, Vzhodne Nemčije, Poljske ter jugoslovanskih sosed Madžarske, Romunije in Bolgarije.

Posebnost letošnjega zagrebškega velesejma je Afrika. Afrika je gospodarsko slabo razvita celina, Zato se njene države kaj malo pojavljajo na tovrstnih mednarodnih prireditvah. Toda znana jugoslovanska politika miru in mednarodnega gospodarskega sodelovanja je privabila v Zagreb celo vrsto gospodarskih predstavnikov s črne celine, ki se prvič pojavljajo na takšnih prireditvah, Tako nastopajo prvič v Zagrebu podjetja iz Etiopije, Gane, Gvineje, Liberije, Malija, Nigerije, Sudana in Toga. Večina teh držav prireja kolektivne razstave, Togo in Nigerija pa razstavljata preko jugoslovanskega izvozno-uvoznega podjetja Astra. Nerazvite afriške države, seveda, razstavljajo predvsem poljedelske pridelke in surovine, kot n. pr. južno sadje, tropične kulture ter razne rude in podobne surovine. Združeno arabsko republiko pa predstavlja na velesejmu družba «The General Organisation for Exibition-International Fairs» iz Kaira, ki je razstavo organizirala v 31. paviljonu na galeriji, kjer je občinstvu na vpogled precejšnja izbira potrošnega blaga od plinskih peči, do grelcev za vodo, šivalnih strojev, električnih pralnih strojev in še marsikaj drugega.

Azijsko celino zastopajo na letošnjem zagrebškem velesejmu štiri države: Indija, Japonska, Izrael in Libanon, ki se letos prvič pojavlja v Zagrebu. Ameriko pa zastopajo ZDA, Brazilija in Kanada.

Tako smo na kratko prikazali ali vsaj omenili udeležbo posameznih držav po celinah. Preostane nam še, da navedemo nekaj prireditev, ki se bodo vršile vzporedno z velesejmom:

Predvsem je treba omeniti že tradicionalno razstavo motorjev in motornih vozil, ki je za Zagreb že stara manifestacija, saj je bilo od leta 1924 do 1940. organiziranih kar 17 tovrstnih manifestacij. V vrsto stranskih prireditev spada letos že XI. teden usnja in obutve. Sledi nato revija sodobnega načina oblačenja, to se pravi nekakšna obsežnejša modna revija, nadalje razstava jugoslovanskega turizma ter razstava gospodarskega in športnega letalstva, katere se bodo poleg Jugoslovanov udeležile še ZDA, Češkoslovaška, Francija in Poljska.

Ob tolikšnem obsegu je razumljivo, da vlada v poslovnih krogih ne le Jugoslavije, pač pa tudi drugih sodelujočih držav veliko zanimanje. Zato v Zagrebu pričakujejo, da se bo letošnjega velesejma udeležilo okoli 6000 tujih gospodarskih predstavnikov, česar Zagreb doslej še ni doživel. V ta namen, ter tudi zato, da bi vsem zainteresirancem bilo vse na roko, so uprava velesejma ter ustrezni zvezni organi odredili naj se udeležencem nudijo čim popolnejša dokumentacija in vse možnosti za plasiranje proizvodov.

Vsako napovedovanje o uspehih velesejma bi bilo preuranjeno, vendar kaže, da bo letošnji jesenski zagrebški velesejem, ki se bo zaključil 23. t. m. prekoračil lanskoletni rekord sklenjenih pogodb, ki je šel v desetine milijard.

F. T.

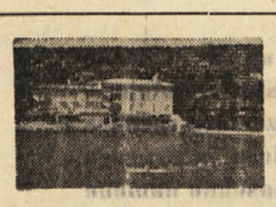
Motiv iz Zagreba

"DARWIL"
ŠVICARSKA SUPERMARKA
OBVEŠČA, DA SO V PRODAJI:
novi tipi, poslednji izum moderne tehnike:
ELECTRONIC na električni pogon
SUPERAUTOMATIC s 57 in 88 rubini
EXTRA PLATT LUX 62

C. G. R.
COMMERCIO GENERALE E RAPPRESENTANZE
SOC. A R L.
UL. DELLA GEPPA, 9 - TRST - TEL. 37-940, 28-352
UVOZ IZVOZ

IMPOREX
IMPORT-EXPORT
KERSEVANI BORIS
TRST, Strada del Friuli 102 - Tel. 23-802
Tehnični artikli (šivalni stroji, radio in televizijski aparati za dom, avto in žepni, kolesa, pralni stroji, sesalci za prah itd.)

Hotel Central Portorož
tel. 6138.
s svojo edinstveno lego ob morju nudi prijetno letovanje. Prvorazredna kuhinja, istrske specialitete. Dnevno godba in ples

TURIZEM

OBISCITE SVETOVNO ZNANO
POSTOJNSKO JAMO
Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 16 in 17.30
IZREDNI OBISKI PO DOGOVORU Z UPRAVO

PARK HOTEL BLED
Tel. 284, 338. 200 ležišč, restavracija, kavarna s teraso, nočni bar. Velika plesna dvorana «KAZINO». Pred in po sezoni so cene 30 odst. nižje. Priporočamo se za obisk

MILAN AMBROŽIČ
Elektro-instalacijsko podjetje in TRGOVINA z električnimi predmeti:
lestenci, štedilniki, peči, pralni stroji, hladilniki in vse ostale gospodinjske potrebščine.
ULICA MIRAMARE 29 — TELEFON 29-322

HOTEL «ADRIA» ANKARAN
Tel. KOPER 741-12
Nudi gostom prvovrstno hrano ter izbrane pijače. Hotel je odprt skozi vse leto, in se vljudno priporoča.

Hotel PALACE
PORTOROŽ s KAVARNO in RESTAVRACIJO JADRAN
nudi razne specialitete in odlična vina. Vsak dan ples v vrtni restavraciji in nočnem baru.

WM
INTERCOM
IMPORT-EXPORT
KOMPENZACIJE
TRST
Ul. Torrebianca 29 Tel. 31-961 31-962

HOTEL «TRIGLAV»
KOPER - telefon 16
Prvorazredna restavracija, sodobno opremljene sobe, terasa, zimski vrt, nočni bar z vsakodnevnim programom

«Hotel Bellevue» se gostom toplo priporoča
Ljubljana - Tel. 33-133 33-173

Hotel «SLON»
LJUBLJANA, Titova ul.
s svojimi obrati se gostom iz Trsta toplo priporoča.

GRAND HOTEL «TOPLICE»
BLED, tel. 222 223 224.
Odprt skozi vse leto. Lastno kopališče s čolni, termalno kopališče. Pred in po sezoni cene znižane.

BI-MU
3a ITALIJANSKA BIENALA ORODNEGA STROJA
V prostorih milanskega velesejma od 6. do 15. oktobra 1962
Te specializirane razstave se lahko udeležijo proizvajalci, agenti, predstavniki in trgovci orodnih strojev in mehaničnih proizvodov sorodnih kategorij
Tuji obiskovalci so vljudno vabljeni in bodo imeli brezplačen vstop s predložitvijo potnega lista
Ul. Palestro 22, Milan
Obrnite se na UCIMU tel. 700-167 - 700-353

SAP TURIST SPOROČA
da vzdržuje progo BLED-LJUBLJANA-TRST
ter prireja izlete in potovanja po domovini in v inozemstvo preko potovalne agencije «JADRAN TURIST»

«AVTOPROMET»
GORICA
Nova Gorica — Tel. 20-44
nudi potnikom in turistom prijeten in hiter prevoz z avtobusom od vznožja Triglava do Jadrana ter vrši tudi vse vrste tovornih služnosti.

Grand hotel "UNION"
LJUBLJANA
nudi vse gostinske usluge po zmernih cenah ter se priporoča za cenjeni obisk

TOMASO PRIOGLIO
SPEDICIJA
TRST — TRIESTE
Via Ghega 1-2 - Tel. 37-314, 31-291, 21-064

Ko potujete po Sloveniji, pridite v Vipavo, da si ogledate lepote izvira reke Vipave. Ob izviru je Hotel „VIPAVA" kjer se boste prijetno okrepčali.

BOHINJ - SLOVENIJA
V poletni in zimski sezoni vam nudijo vse udobje hoteli «ZLATOROG», «POD VOGLOM», «BELLEVUE-JEZERO», Mladinski dom ter gostišča Stara Fužina in «CRNA PRST». ◆ Kdor si želi oddiha v miru in kdor hoče spoznati svetovno znane prirodne lepote, kdor si želi zimske ali poletne športe vseh vrst, naj pride v Bohinj ◆ Informacije turistično društvo in hoteli

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje z modernimi tovorno-potniškimi ladjami
redno progo Jadran-Južna Amerika — via Zahodna Afrika (Rijeka, Split, Napoli, Genova, Marseille, Casablanca, Dakar, Conakry, Takoradi, Tema, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires)
redno linijo okoli sveta (iz Jadrana v Indijo, Indonezijo, Japonsko, ZDA — Zahodna obala, sredozemske luke)
TER NUDI
ladijske prevoze po vsem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 8000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja «Splošna plovba» Piran, Župančičeva ulica 24, in na naše agente po vsem svetu.
Telegrami: Plovba Piran Telexi: 035—22, 035—23
Telefoni: 72-170 do 72-177

KOMPAS
Vodilno turistično podjetje v Sloveniji
Generalna direkcija v Ljubljani, poslovalnice v vseh večjih krajih Slovenije in na obmejnih prehodih ter v Zagrebu, Opatiji, Dubrovniku in Sisku
Od maja do septembra prirejamo stalne izlete po Jugoslaviji z lastnimi modernimi turističnimi avtobusi
Menjalnica valute, predprodaja voznih kart za železniški, letalski pomorski in avtobusni promet, rezervacija hotelskih sob v vseh poslovalnicah.
Zahtevajte programe izletov in ponudbe!

UVOZ «Impex» IZVOZ
TRST - Ul. Roma 22 - Tel. 37-712, 20-814
Poštni predal 97

Destilacija esenc JANOUŠEK
TVRDKA USTANOVLJENA LETA 1883
TRST — Barkovlje — TRIESTE — Barcola — Tel. 29-963
Lastna proizvodnja in izvoz:
eteričnih olj za lekarniško uporabo in izdelavo parfumov; eteričnih olj za izdelavo dišečih mil in kozmetičnih izdelkov; esenc za izdelavo likerjev, sirupov in slaščičarskih proizvodov; neškodljivih barvil in aromatičnih kemičnih proizvodov

FRATELLI NASCIMBEN
IMPORT EXPORT
NADOMESTNI DELI ZA AVTOMOBILE
TRST, Ul. Coroneo št. 39, t. 24-955

Pri MADALOSSO
v Trstu, Ul. Torrebianca 26, vogal XXX Ottobre
dobite vsakovrstno POHIŠTVO otroške VOZIČKE
žimnice — originalne PERMAFLEX — Cene ugodne

M. SOAVE-ŠVAB IMPORT-EXPORT
TRST - Ulica S. Giusto 16 - Telefon 93-609
Hidravlika - Sanitarni material
Podi - Obloge - Izolacije - Plastika

TRST - Ul. Moreri 7
Telefon št. 28-373
POŽAR ARTEMIO
TOVORNI PREVOZI v vse kraje, tudi v inozemstvo

KMEČKA BANKA
r. z. z o. z.
GORICA Ulica Morelli 14 Tel. 22-06

IMP. TRANSADRIA S.p.A. EXP.
TRST — Ul. CICERONE 8/II — TEL. 30-214
SKLADIŠČE: Scalo Legnami
vse vrste lesa — eksote — furnirje — poliestere — dekorativne plastične profile — laminate — stroje in druge artikle za lesno industrijo

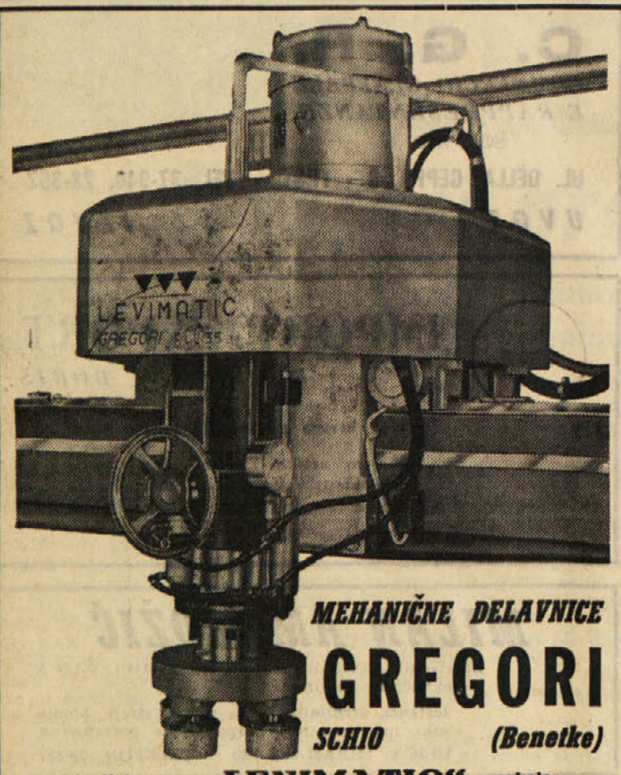
KAROSERIJA
DANILO PERTOT
TRST BARKOVLJE, Ul. Boveto 5 - Tel. 29-121, 39-378
Tapetništvo in ličenje ter popravila avtomobilov, kamionov in avtobusov

IZVOZNO PODJETJE SLOVENIJA ŽIVINOPROMET
LJUBLJANA, Dalmatinova 1-I * Tel. 22-212 - 20-905, Telegr. Slovpromet, Ljubljana, Telex 03-135
Izvaža vse vrste živine, konj, prašičev, mesa in mesnih izdelkov, salam in pršutov * konserv, črev, jajc, perutnine in divjačine
Živina je stalno na zalogi v depoju Prestranek - Telefon št. 3

ANDREJ BOLKO mr. ph.
UVOZ - IZVOZ
Telefon 31-315
farmacevtski proizvodi in kemikalije
TRST - UL. TORREBIANCA 21, II

«UNIVERSALTECNICA» - TRST - Corso Garibaldi, 4 Tel. 41243 in 50486
nudi po izredno ugodnih cenah radio in televizijske aparate, hladilnike, električne in plinske štedilnike, električne in plinske bojlerje za kuhinje in kopalnice, pralne stroje in vse druge elektro-gospodinjske potrebščine.
POLEG IZREDNIH POGOJEV V CENI NUDIMO JUGOSLOVANSKIM KUPCEM BREZPLAČNO DOSTAVITEV NA DOM KJER KOLI V JUGOSLAVIJI
KUPUJTE SAMO PROIZVODE SVETOVNO PRIZNANIH TOVARN, KI VAM JIH NUDI «UNIVERSALTECNICA»

trgovsko zastopstvo
? Adamič
Ekskluzivna zastopstva
nudi najboljše pogoje pri nabavi in prodaji vsakovrstnega blaga
Trst, Ul. S. Lazzaro 23-II, Tel. 28-449, 31-998

MEHANIČNE DELAVNICE

GREGORI

SCHIO (Benetke)

Predstavljajo nov **„LEVIMATIC"** razkalec — gladilec — loščilec F./LL/3.5, ki hkrati gladi in lošči marmornate, granitne in druge plošče; ter vse ostale stroje za obdelavo marmorja in granita

— VISOKA PRODUKTIVNOST —

ŽELEZARNA JESENICE

JESENICE NA GORENJSKEM

Izdeluje za potrebe strojegradnje

valjano jeklo — vlečeno jeklo — pločevino (debelo, srednjo, tanko) — hladno valjane lingote — tegano žico — varjene cevi — elektrode — polproizvode za nadaljnjo obdelavo

V vseh vrstah:

gradbene in konstrukcijske nelegirane in legirane vrste jekla po normah DIN za splošno strojegradnjo — ogljikovo in legirano orodno jeklo za izdelavo ročnega in strojnega orodja za obdelavo kovin, lesa in drugega materiala — specialne vrste jekla za posebne namene

Podrobne podatke o vrstah, o lastnostih posameznih vrst jekla, o načinu termične obdelave, o dimenzijah, tolerancah in načinu dobave vam nudi

KATALOG PROIZVODOV ŽELEZARNE JESENICE

Veletrgovsko podjetje **imeX**

EXPORT-IMPORT

KOPER

Nabrežje Jugoslovanske mornarice 1-a

s samostojnim obratom

AVTO-MOTO SERVIS KOPER

Predstavništva:
Beograd 27-331
Ljubljana 20-413
Zagreb 39-718
Osijek 29-57
Rijeka 42-74
Ljubljana telex 03-174

Glavni direktor 21-539
Uprava, komerciala 21-080
Finančno-rač. sektor 21-544
Grosistična dejavnost 21-254
Široka potrošnja 21-569, 21-505
Avtomoto servis 21-272
Telegram IMEX Koper
Telex 035-11

EXPORT:

vseh prehrambenih proizvodov
kmetijskih produktov
živine in divjačine
proizvodov ribje industrije
izdelkov domače obrti
lesa in lesnih proizvodov
kuriva in goriva, gradbenega materiala, proizvodov kovinske, kemične, tekstilne in ostale industrije

IMPORT:

vseh artiklov široke potrošnje
rezervnih delov za vse vrste avtomobilov, traktorjev
ladijskih motorjev
in za vse ostale stroje
naprave in opremo;
tehničnega materiala
strojev, opreme in potrebščin
za domačo industrijo
reprodukcijskega materiala
ribiških potrebščin in vseh
ostalih industrijskih proizvodov

Oglejte si naš paviljon na ZAGREBŠKEM VELESEJMU

adriaimpex

D. D.

UVOZ IZVOZ

ZASTOPSTVA

TRST - UL. GEPPA 9-III — TEL. 38-770, 29-135

Sljeme

Telex 02149, telegram SLJEME ZAGREB P. B. 276

PODJETJE ZA PROMET, PROIZVODNJO IN PREDELAVO KMETIJSKIH IN ŽIVILSKIH PROIZVODOV

OGLEJTE SI NAŠE PROIZVODE NA ZAGREBŠKEM VELESEJMU

SESVETE

ZAGREB

AVTOPREVOZ

Rihard Cunja

Trst, Strada del Friuli št. 289

Tel. 35-379

Tovorni prevozi za tu in inozemstvo — Konkurenčne cene

ZTT

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA ZTT D. D.

KLIŠARNA

FOTOGRAFSKI LABORATORIJ

TISKARNA

INDUSTRIJA MODNIH TKANIN MARIBOR

(Prej: PREDILNICA IN TKALNICA MARIBOR ter MERINKA MARIBOR)

IZDELUJE: *bombažno, volneno stanično prejo in prejo iz sintetičnih vlaken v številkah od 1 do 60. surovo barvano, melanzirano in mešano.*
Bombažne volnene, stanične tkanine in tkanine iz sintetike, karirane, progaste, enobarvne in surove.

GLAVNI ASORTIMENT JE SLEDEČ:

Bombažne: *kretoni, cefirji in popelini za moške srajce, kanafasi, flanele za pižame in športne srajce, plenice in surove tkanine.*

Stanične: *modne tkanine za ženske obleke v najrazličnejših gladkih, progastih in karo desenih z efektno sukano prejo, vozličasto in prejo z acetatnimi vlakni.*

Volnenec *modne tkanine iz sukane in česane preje, volneni vatelin.*

Sintetika: *modne tkanine za ženske obleke in kostume.*

Asortiment tkanin je pester in vsako sezono dopolnjen z novimi vzorci — Vse stanične tkanine so oplemenitene z apreturo proti mečkanju — Naše tkanine so znane na domačem in inozemskem tržišču kot izredno kvalitetne, solidne in cenene

IMPEXPORT

UVAŽA:

vsakovrsten les, drva za kurjavo, gradbeni material

IZVAŽA:

tekstil, kolonialno blago in raznovrstne stroje

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSTNE KOMPENZACIJE

TRST, UL. CICERONE 8
Tel. 38-136, 37-725; Telegr.: IMPEXPORT - TRIESTE

TOVARNA AVTOMOBILOV IN MOTORJEV MARIBOR

NAŠI IZDELKI

Kamion TAM 4500 P, vozilo za polivanje ulic in cest
Kamion TAM 4500 F, vozilo za odvoz fekalij primerno za komunalno dejavnost
Avtobus A 3000 v standardni in turistični izvedbi, primeren za izlete in druge prevoze potnikov, 32 sedežev
Kamion TAM 2000, lastna konstrukcija TAM, vozilo, ki odlično služi v mestnem prometu za prevoz manjših tovorov. Podjetje ga bo v kratkem pričelo serijsko izdelovati

Kamion TAM 4500, nosilnosti 4,5 tone, z vgrajenim zračno hlajenim Dieslovim motorjem
Prekucnik TAM 4500 K, s trostransko ekipo napravo primeren za delo na gradbiščih in cestah
Kamion hladilnik TAM 4500 HS, primeren za prevoz hitro kvarljivih stvari
Gasilski avtomobil TAM 4500 G in TAM 5500 G, hitra in izredno praktična gasilska avtomobila z vzgrajeno cisterno in drugim gasilskim priborom

Razstavljamo naše proizvode na zagrebškem velesejmu

IMPORT - EXPORT

«FRUCTUS»

KOPER

trguje z vsemi poljedelskimi artikli, južnim sadjem, žitom ter predelanimi proizvodi: pulpami, sokovi, koncentrati, alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami.

SLOVENIJALES

LJUBLJANA - Beethovnova 11 - Telefon 23-931 do 23-940 - Telex 03-112

Največje slovensko podjetje za izvoz lesa in lesnih izdelkov

Izvažamo:

Mehak in trd žagan les — Zaboje — Gozdne proizvode — Celulozni les — Drva za kurjavo — Vezane in panel plošče — Lesovinske plošče — Stole iz upognjenega lesa — Oglje — Furnirje — Parkete — Lesene hiše — Lesno galanterijo — Pisarniške in stanovanjske pohištvo — Serijsko in luksuzne pohištvo

Vabimo vse zainteresirane, da si ogledajo naše izdelke na zagrebškem velesejmu - lesni paviljon

PRIMORJE EXPORT

IZVOZNO UVOZNO PODJETJE

NOVA GORICA - JUGOSLAVIJA

Vabimo poslovne prijatelje, da nas obiščejo na zagrebškem velesejmu

Telefon: št. 07 Nova Gorica, št. 12 Šempeter pri Gorici

Brzojavi: Primorje Export - Tekoči račun 600-31/1-39 pri JUB Ljubljana